

HOE KAN IK
STILSTAAN
ALS MIJN GEDACHTEN
ER ALTIJD
MET MIJ
VANDOOR GAAN

Loesje

**Belonen maakt
't verschil!**

Naam: Stefan Knoops
Studentnummer: 2179417

5e jaars student aan de Fontys Sporthogeschool.
Dit onderzoek is geschreven in het kader van het praktijkonderzoek.

Datum: 3 Juni 2016

Voorwoord

Voor u ligt een artikel dat geschreven is in de afstudeerfase van de studie Sport en Education aan de Sporthogeschool Eindhoven. Dit onderzoek is in het kader van afsluitende praktijkonderzoek geschreven en hoort thuis in het thema zorgleerling. Bij dit onderzoek gaat het om een case-study. Waarbij de resultaten komen uit observaties, leerling scoreboekje, interview, logboek en filmbeelden van de gehele interventie. Ik wens u veel plezier met het lezen van dit artikel.

Valkenburg aan de Geul, mei 2016

Stefan Knoops

Samenvatting

Dit artikel beschrijft het onderzoek waarbij de methode 'Token Economy' is toegepast op een jongen Dirk (fictieve naam) van 11 jaar gediagnostiseerd met ADHD. Het doel was om te onderzoeken of de 'Token Economy' methode invloed kan hebben op zijn gedrag tijdens de les. De doelstelling was om tijdens de klassikale instructiemomenten van de lessen lichamelijke opvoeding het ongewenst gedrag te laten afnemen en het gewenst gedrag te laten toenemen. De 'Token Economy' methode is een beloningssysteem waarbij Dirk een token verdient wanneer hij de onderlinge afspraken nakomt die van tevoren aan hem kenbaar zijn gemaakt. Door het verzamelen van tokens, oftewel in dit geval stickers, welke functioneren als een kleine beloning kon er worden toegewerkt naar een grotere beloning. Deze grotere beloning kon door Dirk worden vergaard wanneer hij meerdere afspraken gedurende de interventieperiode nakomt en dus meer stickers had verzameld. Het werken met een beloningssysteem heeft een positief effect bij kinderen met ADHD (Luman, 2009). Gedurende de interventieperiode van zes weken werden de verdiende stickers bijgehouden in een scoreboekje, waarin tevens de afspraken waar Dirk aan moest voldoen, stonden beschreven. Elke les gedurende de interventieperiode is er gewerkt aan een andere doelstelling waarop aan het eind van de les met Dirk werd geëvalueerd. Met behulp van filmopnames en observatieformulieren ingevuld tijdens de nulmeting, interventies en eindmeting is concreet waarneembaar gedrag tijdens de klassikale instructiemomenten in kaart gebracht. Aangezien het een case study betreft zijn de resultaten van alle interventieweken uitgewerkt en daarbij is te zien dat het gedrag wisselt per week waarbij de omgeving en situatie invloed hebben op de persoon. Voorzichtig mag geconcludeerd worden dat met behulp van de 'Token Economy' methode het ongewenst gedrag minder is geworden en het gewenst gedrag van Dirk juist is toegenomen tijdens de klassikale instructiemomenten. Een kritische noot is dat dit systeem niet zomaar bij elk kind met ADHD kan worden toegepast. Aan te raden voor een vervolgonderzoek is een langere interventieperiode en een variatie in de toepasbare beloningen gedurende het traject.

Inhoudsopgave

VOORWOORD	1
SAMENVATTING	2
ARTIKEL	4
INLEIDING	4
OPZET VAN HET ONDERZOEK	6
RESULTATEN	7
DISCUSSIE EN CONCLUSIE	8
AANBEVELING	9
DANKWOORD	10
BRONNEN	11
BIJLAGEN	12
BIJLAGEN I - DIAGNOSTISCHE CRITERIA VOOR AANDACHTSTEKORTKORTSTOORNIS MET HYPERACTIVITET ADHD (DSM-IV-TR)	12
BIJLAGEN II – AFFECTIEF BEWUSTE BENADERING	13
BIJLAGEN III – TOKEN ECONOMY	14
BIJLAGEN IV – OPERATIONALISERINGSHEMA	15
BIJLAGEN V – OBSERVATIEFORMULIER + INGEVULDE OBSERVATIEFORMULIEREN	18
BIJLAGEN VI – LOGBOEK	46
BIJLAGEN VII – INTERVIEW	50
BIJLAGEN VIII – INFORMATIE OVER OPZET VAN ONDERZOEK	56
BIJLAGEN IX – SCOREBOEKJE DIRK	59
BIJLAGEN X – LESVOORBEREIDINGEN	66
BIJLAGEN XI – RESULTATEN VAN DE METINGEN	74
BIJLAGEN XII – PLANNING	88
BIJLAGEN XIII – REFLECTIEVERSLAG	89
RUBRIC (FEEDBACKFORMULIER) CONCEPT- EINDARTIKEL	92

Het is dinsdag 13:30, de les gaat beginnen en Dirk zit op de bank. Hij zit te wiebelen en stoot andere kinderen aan. Hij praat tegen ze terwijl zij hem vragen of hij hen met rust kan laten. De docent begint met de uitleg van de warming-up en Dirk dient meteen al te worden gewaarschuwd om stil te blijven zitten. Niet veel later wordt Dirk echter weer aangesproken om niet te praten. Wanneer de docent weer verdergaat met de les is het juist een medeklasgenoot die vraagt of Dirk stil kan zitten en hem niet wilt storen omdat hij de uitleg niet meekrijgt. Voordat de warming-up is begonnen, is Dirk al een aantal keer aangesproken en gevraagd om rustig te zijn en op te letten. Dirk is gediagnostiseerd met ADHD.

Dirk is elf jaar oud en zit in de middenstroom van de Mgr. Hanssenschool. De Mgr. Hanssenschool is een cluster 2 school voor kinderen met auditieve en/of communicatieve stoornis al dan niet met een co-morbiditeit als autisme en ADHD (Mgr. Hanssenschool, 2015). Dirk heeft een grote achterstand op spraakproductie. Hij praat veel op hoog tempo waardoor zijn uitspraak vervlakt en waardoor Dirk minder goed te volgen is. Verder heeft Dirk een leerontwikkelingsachterstand, moeite met begrijpend lezen en een slechte spelling. Daarnaast heeft Dirk problemen bij de ontwikkeling op sociaal-emotioneel gebied met de communicatieve zelfredzaamheid. Hierdoor weet Dirk niet om te gaan met negatieve situaties en laat in de klas storend/negatief gedrag zien. Naast dit alles is Dirk gediagnostiseerd met ADHD (Leerlingdossier Dirk, 2015).

“Alle Dagen Heel Druk” dit is hoe ADHD ook wel bekend staat in de volksmond terwijl dit juist niet zo hoeft te zijn (Loo-Neus, 2006). Het is echter wel het beeld dat veel mensen hebben bij ADHD, namelijk: druk, impulsief en onhandelbaar (Kat, Beenackers, & Brugge, 2009).

ADHD ook wel Attention Deficit Hyperactivity Disorder genoemd houdt in dat er aandachtstekortstoornissen en/of gedragsstoornissen aanwezig kunnen zijn bij het kind (Lieshout, 2009). ADHD heeft een aantal criteria waaraan voldaan moet worden voordat de diagnose ADHD kan worden vastgesteld (Association, 2000). Deze criteria staan beschreven in het Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders DSM-IV (bijlage I) en kunnen het beste worden vastgesteld tussen het vijfde en zestiende levensjaar (Verhulst, Verheij, & Ferdinand, 2007).

ADHD is een stoornis die verdeeld kan worden in de volgende drie types: aandachtstekortstoornis, het overwegende hyperactieve-impulsieve type en het gecombineerde type (Rommelse & Oosterlaan, 2009). Bij het type

aandachtstekortstoornis ligt de nadruk op het hebben van concentratieproblemen (Kat, Beenackers, & Brugge, 2009). Zo uit zich dat onder andere in onvoldoende aandacht geven aan details en onnodige fouten maken in schoolwerk (Lieshout, 2009). Dit type wordt ook wel Attention Deficit Disorder (ADD) genoemd (Verhulst, Verheij, & Ferdinand, 2007). Daarnaast is er het overwegende hyperactieve-impulsieve type met als kenmerken: druk, overactief en onrustig (Kat, Beenackers, & Brugge, 2009). Voorkomende uitingen bij deze vorm van ADHD zijn voortdurend opstaan, onrustig zijn met de benen; of aan een stuk door praten (Lieshout, 2009). Het impulsieve zorgt ervoor dat het kind niet eerst nadenkt maar het idee direct uitvoert (Kat, Beenackers, & Brugge, 2009). Dit uit zich onder andere in het geven van een antwoord op de vraag voordat de persoon klaar is met het stellen van de vraag, het niet kunnen wachten op de beurt of het storen van andere kinderen wanneer zij bezig zijn (Lieshout, 2009). Tenslotte is er het gecombineerde type waarbij er sprake is van zowel aandachtstekortstoornis als hyperactieve-impulsieve type. Bij Dirk is er sprake van dit gecombineerde type van ADHD (Leerlingdossier Dirk, 2015). Het hyperactieve (niet rustig kunnen blijven zitten, bewegen met benen), het impulsieve (het voor zijn beurt praten, het niet kunnen wachten in de rij tijdens de uitleg) evenals de aandachtstekortstoornis (het snel afgeleid zijn tijdens de uitleg) zijn kenmerken voor Dirk (Leerlingdossier Dirk, 2015) die ook waarneembaar zijn tijdens de momenten dat de leraar informatie geeft over de opdracht, oftewel de klassikale instructiemomenten (Teitler, 2011).

In de oorzaak van ADHD spelen drie factoren een rol. Dit zijn de genetische factoren, omgevingsfactoren (Beenackers & Kat, 2011) en neurobiologische factoren (Lieshout, 2009). Uit onderzoeken blijkt dat genetische factoren een belangrijke oorzaak zijn voor ADHD (Feldman, 2010). Wanneer een van de ouders ADHD heeft is de kans groot dat het kind dit ook krijgt en later weer overdraagt aan de volgende generatie (Lieshout, 2009; Beenackers & Kat, 2011)

De omgevingsfactoren veroorzaken geen ADHD maar kunnen bijdragen aan de ernst van ADHD (Lieshout, 2009). Risico's die de kans kunnen vergroten op ADHD zijn bijvoorbeeld zuurstoftekort voor, tijdens en na de bevalling (Beenackers & Kat, 2011), maar ook het gebruik van alcohol, tabak en andere giftige stoffen tijdens de zwangerschap door de moeder (Lieshout, 2009).

Neurobiologische en neuropsychologische factoren kunnen ook oorzaken zijn van ADHD (Verhulst, Verheij, & Ferdinand, 2007). De oorzaak ligt hierbij in de voorste hersenhelft waar een lagere hersenactiviteit is waardoor deze continu geprikkeld moet worden om actief te blijven (Lieshout, 2009). Dit houdt voor kinderen met ADHD in dat het moeilijk is om hun gedrag af te remmen maar dat ze ook moeite hebben met het filteren van informatie (Kat, Beenackers, & Brugge, 2009). Bij kinderen met ADHD werkt het dopaminesysteem niet goed welke nodig is voor de prikkeloverdracht in de zenuwen (Lieshout, 2009) en welke tevens zorgt voor een goede signaaloverdracht tussen de hersencellen (Bink, Bongers, & Nieuwenhuizen, 2011) met als functie de afremming, organisatie en planning van de prikkels (Beenackers & Kat, 2011). Door medicatie kan het dopaminesysteem beter gaan werken. De toenemende dopamine versterkt het prikkelsysteem waardoor de prikkelverwerking sneller verloopt. Hierdoor heeft het kind meer controle over zichzelf en kan het de aandacht ergens beter op richten (Lieshout, 2009). De medicijnen die Dirk krijgt voorgeschreven zijn Aripiprazol en Cipramil (Leerlingdossier Dirk, 2015). Dirk krijgt iedere morgen om 09:00 deze medicijnen op school toegediend (Leerlingdossier Dirk, 2015).

Op de school van Dirk wordt gewerkt met School Wide Positive Behaviour Support, ook wel SWPBS genoemd (Mgr. Hanssenschool, 2015). Het is bij deze methode de bedoeling dat positief gedrag beloond wordt. Dit kan bijvoorbeeld inhouden wanneer een kind heel goed zijn best heeft gedaan of een ander kind heeft geholpen. Deze beloning is een groen duimpje die gespaard worden gedurende onbepaalde tijd. Wanneer een kind genoeg groene duimpjes heeft gespaard mag het deze aan het einde van de week inruilen voor een grotere beloning die onderling is afgesproken. Door het gewenst gedrag direct te belonen/bekrachten (Bannink, 2013) wordt dit ook wel een positieve bekrachtiging genoemd (Malschaert & Traas, 2012). Het effect dat positieve bekrachtiging kan bewerkstelligen is dat het kind problemen sneller gaat/kan oplossen, dat het zich beter zal gaan ontplooiën en dat het kind beter relaties kan aangaan en/of kan onderhouden (Bannink, 2013). Hierdoor zal het kind zich sterker voelen en durft het ook sneller om hulp te vragen. Doordat deze methode school breed wordt aangeboden neemt de kwaliteit van de schoolomgeving toe. Hierdoor ontstaat er meer structuur waardoor het kind zich prettiger zal voelen en meer positieve emoties zal gaan ervaren. Door de positieve emoties op school voelen kinderen zich

meer betrokken bij de school en het leerproces (Bohlmeijer, Bolier, Westerhof, & Walburg, 2013).

Om het ongewenste gedrag van Dirk af te laten nemen zijn er verschillende methodes toepasbaar. Een van deze methodes is "Affectief Bewuste Benadering" waarbij het erom gaat dat Dirk positief wordt benaderd. Hierin spelen de houding en de benadering van de docent een rol. Door hier gericht mee bezig te zijn verbetert/versterkt de omgang tussen Dirk en de docent welke een positieve werking kan hebben op het gedrag van Dirk (Bruijn, Affectief Bewuste Benadering, 2004) (bijlage II). Deze methode sluit ook aan op de manier hoe de school Dirk wilt benaderen maar bij Dirk moeilijk lukt. Er is hier niet voor gekozen in verband met de onderliggende problematiek in de sociale en communicatieve ontwikkeling van Dirk (Leerlingdossier Dirk, 2015). Een andere methode is een soortgelijk systeem aan het SWPBS betreffende de 'Token Economy' (bijlage III). Ook hierbij is het de bedoeling dat gewenst gedrag wordt beloond om zo het gewenste gedrag te stimuleren (Bruijn, Token Economy, 2004). Mogelijke beloningen die Dirk bij dit systeem kan krijgen zijn een sticker, een muntje of iets soortgelijks. In dit onderzoek is gekozen voor de 'Token Economy' omdat Dirk gevoelig is voor beloningen en omdat het aansluit aan het al aanwezige beloningssysteem SWPBS (Leerlingdossier Dirk, 2015). Beloningen kunnen effectief zijn wanneer iemand iets nieuws leert of als men het gedrag wilt beïnvloeden (Wijsman, 2008). Met behulp van deze methode wordt er onderzocht of het mogelijk is om het ongewenste gedrag af te laten nemen en juist het gewenste gedrag toe te laten nemen bij Dirk. Door het gewenst gedrag te belonen met tokens ontstaat er een externe motivatie prikkel dat ervoor kan zorgen dat het gewenst gedrag vertoond wordt (Wijsman, 2008). Door het gedrag direct te belonen wordt deze bekrachtigd dat betiteld wordt als positieve bekrachtiging (Malschaert & Traas, 2012). Het effect van positieve bekrachtiging beschreven bij School Wide Positive Behaviour Support zou wellicht kunnen helpen bij het stimuleren van gewenst gedrag, maar mogelijk ook bij de communicatieve redzaamheid omdat Dirk niet weet om te gaan met een situatie waarbij iets tegen zit (Leerlingdossier Dirk, 2015). Tijdens de interventie wordt voor Dirk het verdienen van de beloning stilaan moeilijker gemaakt. Hierdoor verandert geleidelijk aan de externe motivatie prikkel in intrinsieke motivatie hetgeen inhoudt dat motivatie niet van buiten het lichaam komt doormiddel van een beloning maar juist van binnenuit, vanuit de persoon zelf (Aronson, Wilson & Akert, 2011; Wijsman 2008).

Het doel van dit onderzoek is om te onderzoeken of het mogelijk is om met behulp van de 'Token Economy' het ongewenste gedrag van Dirk af te laten nemen en het

gewenste gedrag toe te laten nemen tijdens de instructiemomenten in de les lo. De hierboven staande informatie leidt tot de volgende onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag:

Wat is de invloed van de 'Token Economy' methode, op het ongewenste en het gewenste gedrag van leerling Dirk met de diagnose ADHD tijdens de klassikale instructiemomenten in de les LO? Het doel is dat het ongewenste gedrag afneemt en gewenste gedrag toeneemt.

Opzet van het onderzoek

Onderzoekspopulatie

Deze case-study gaat over Dirk (elf jaar) die onderwijs volgt aan de Mgr. Hanssenschool welke een cluster 2 school betreft binnen het speciaal basisonderwijs. Daar zit Dirk in een klas met twaalf jongens en een meisje. Dirk is gediagnostiseerd met ADHD. Tijdens de klassikale instructiemomenten is het voor Dirk moeilijk om rustig te blijven (Leerlingdossier Dirk, 2015).

Onderzoeksinstrument

Observatie is een meetinstrument waarmee de informatie over het opvallend gedrag van de leerling wordt verzameld. Deze informatie kan gebruikt worden tijdens het onderzoek (Kallenberg, Koster, Onstenk, & Scheepma, 2011). De begrippen uit de onderzoeksvraag zijn in operationaliseringschema's (bijlage IV) uitgeschreven om de betrouwbaarheid van het onderzoek te vergroten. Aan de hand van de operationaliseringschema's is een observatieformulier gemaakt dat gebruik maakt van de tijdsteekproef (bijlage V). Met de tijdsteekproef krijgt de docent inzicht in hoeveel procent het verschillend gedrag voorkomt (Horeweg, 2015). De observatie vindt plaats tijdens de drie klassikale instructiemomenten. Deze momenten zijn het begin/warming up moment, de kern van de les, en de afsluiting. Aan het eind van iedere les wordt er een logboek (bijlage VI) bijgehouden waarin vragen worden

beantwoord over de interventie. Aan het einde van de interventieperiode wordt er een semigestructureerd interview (bijlage VII) afgenomen bij de vakleerkracht over de interventie en over mogelijk waarneembare veranderingen in het gedrag van Dirk. Meer informatie over deze instrumenten is te vinden in bijlage VIII.

Meting en interventie

De interventie begint met een nulmeting, gevolgd door zes interventieweken waarna in de zevende interventieweek de eindmeting plaats vindt. Tijdens de interventie wordt gewenst gedrag gestimuleerd door het te belonen (Bruijn, Token Economy, 2004) volgens de Token Economy methode (bijlage VIII). In de eerste drie weken wordt er gewerkt aan het praten tijdens de klassikale instructiemomenten. In de daaropvolgende drie weken wordt hieraan verder gewerkt en zal tevens gewerkt worden aan het stil blijven zitten/staan tijdens de klassikale instructiemomenten. Voor het behalen van een beloning zijn per les afspraken gemaakt met Dirk. Wanneer Dirk zich aan de afspraken houdt mag hij een sticker plakken in zijn scoreboekje (bijlage IX). De stickers kunnen worden ingewisseld voor een beloning die Dirk zelf heeft uitgekozen. Bij zes stickers mag Dirk het tikspel voor de warming up van de volgende les kiezen. Bij het behalen van twaalf stickers mag Dirk tijdens de volgende zwemles in het ondiepe de docent ondersteunen. In dit scoreboekje staat ook beschreven wat de afspraken zijn waar Dirk zich aan moet houden tijdens de les. In bijlage VIII staat de opbouw van de interventie, beloningen en de gemaakte afspraken beschreven.

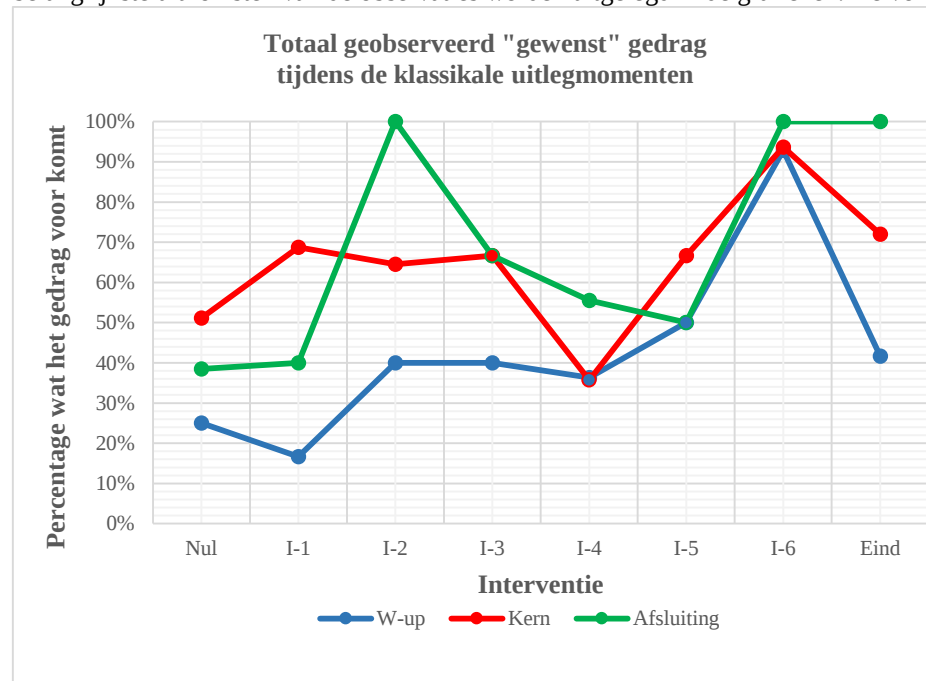
Betrouwbaarheid

Door triangulatie toe te passen wordt de betrouwbaarheid in dit onderzoek zo hoog mogelijk gehouden. Hierbij wordt informatie vanuit verschillende meet-/onderzoeksinstrumenten gebruikt om met elkaar te vergelijken (Kallenberg, Koster, Onstenk, & Scheepma, 2011). Zo wordt er gebruik gemaakt van het observatieformulier (bijlage V) dat via een operationaliseringschema (bijlage IV) tot stand is gekomen en dat tijdens de nul- en eindmeting is ingevuld, het logboek (bijlage VI), het scoreboekje van Dirk (bijlage IX) en het semigestructureerd interview (bijlage VII). Tevens is er rekening gehouden met de omgevingsfactoren. Er is een periode gekozen met zo min mogelijk lesuitval, en het nemen van de medicatie wordt altijd op school gedaan. Factoren die het onderzoek hadden kunnen beïnvloeden zijn: thuissituatie, ziekte & afwezigheid, andere medicijnen

Bijlage VI bevat meer informatie over de opzet van het onderzoek.

Resultaten

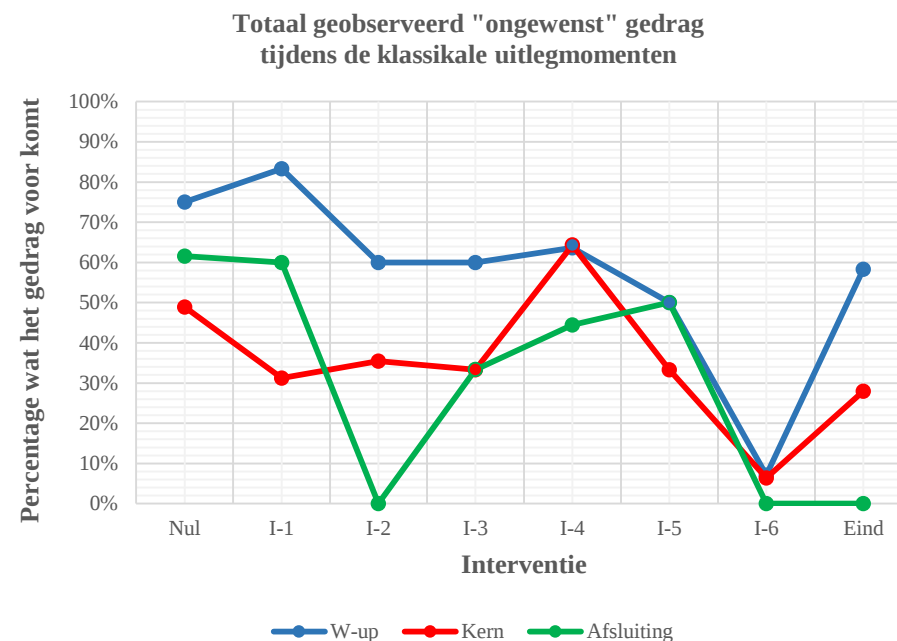
De scores van de observatieformulieren (bijlage V) van de klassikale instructiemomenten tijdens de nulmeting, interventies en de eindmeting zijn met elkaar vergeleken. De belangrijkste uitkomsten van de observaties worden uitgelegd in de grafieken. De volledige uitgewerkte resultaten zijn terug te vinden in bijlage XI.

Grafiek 1: Gewenst gedrag: stil blijven zitten/staan, luisteren naar de uitleg, praten als Dirk de beurt heeft en bewegen tijdens voordoen van de opdracht gedurende de drie klassikale instructiemomenten (w-up, kern en afsluiting).

“Gewenst/ongewenst” gedrag

In grafiek 1 “gewenst” gedrag en grafiek 2 “ongewenst” gedrag, is te zien dat er tussen de nul- en eindmeting een stijging van het gewenst gedrag waarneembaar is in grafiek 1 en een daling van ongewenst gedrag waarneembaar is in grafiek 2. Tijdens de interventieweken is te zien dat het gedrag wisselend is. In interventie week twee is een stijging “gewenst” gedrag te zien bij de afsluiting. Tijdens interventie week zes is er stijging “gewenst” gedrag te zien tijdens warming-up, kern als de afsluiting. In interventie week vier is een stijging te zien van het “ongewenst” gedrag tijdens de kern. Meer resultaten zijn terug te vinden in bijlage XI.

Grafiek 2: Ongewenst gedrag: het praten of geluiden maken tijdens de uitleg, bewegen het niet stil kunnen blijven zitten/staan, andere kinderen storen en nonchalante houding (onderuit gezakt zitten armen over elkaar/ Staan schouders ingezakt en armen over elkaar) tijdens de drie klassikale instructiemomenten (w-up, kern en afsluiting).

In het scoreboekje van Dirk (bijlage IX), is te zien dat Dirk steeds op één interventie na, tussen de twee á vier stickers heeft verdiend. Uit het logboek (bijlage VI), komt naar voren dat het een enthousiast kind is die meestal goed meedoet en zijn best probeert te doen. Uit het interview met de vakleerkracht (bijlage VII-antwoord 13, 14 en 15) komt naar voren dat het moeilijk te zeggen is of het gedrag tijdens of door de interventie is veranderd. Dirk laat wispelturig gedrag zien en laat in de interventie af en toe een positief resultaat zien.

Discussie en conclusie

Om de onderzoeksvraag “Wat is de invloed van de ‘Token Economy’ methode, op het ongewenste en het gewenste gedrag van leerling Dirk met de diagnose ADHD tijdens de klassikale instructiemomenten in de les LO?” te kunnen beantwoorden wordt er gekeken naar de resultaten van het onderzoek. Het onderzoek dat is toegepast op Dirk is een casestudy. Dit betekent dat het niet zo hoeft niet zo te zijn dat deze manier van aanpak hetzelfde effect heeft bij andere kinderen met ADHD (Kallenberg, Koster, Onstenk, & Scheepma, 2011). Het resultaat dat uit dit onderzoek komt kan hierdoor ook niet worden vergeleken met kinderen die ADHD hebben en waarbij tevens ook de ‘Token Economy’ methode is toegepast. Uit de resultaten van het onderzoek komt naar voren dat met behulp van de ‘Token Economy’ methode tijdens de klassikale instructiemomenten tijdens de eindmeting het ongewenste gedrag van Dirk is afgenomen en het gewenste gedrag toegenomen is ten opzichte van de nulmeting. De ‘Token Economy’ is een beloningssysteem, waarbij in het geval van Dirk hij bij het nakomen van afspraken een sticker kon verdienen (kleine beloning). Bij genoeg stickers mocht Dirk deze inleveren voor een grotere beloning. Het werken met een beloningssysteem heeft een positief effect bij kinderen met ADHD (Luman, 2009). Lieshout (2009) beschrijft dat kinderen met ADHD die geprikkeld of gestimuleerd worden hier goed op reageren. Dirk is tevens al gewend om te werken met een beloningssysteem. Dit komt doordat de school werkt met School Wide Positive Behaviour Support waarbij kinderen beloond worden als ze positief gedrag laten zien. Daardoor kan dit invloed hebben gehad op de toename van het gewenste gedrag van Dirk.

Uit de resultaten bij grafiek 1 is bij de “afsluiting” tijdens interventie week twee een toename van het gewenste gedrag zichtbaar. Dit is mogelijk te verklaren door het feit dat Zwarte Piet tijdens de afsluiting aanwezig was om pepernoten en een bericht van sinterklaas te brengen. Kat, Beenackers, & Brugge (2009) beschrijven wanneer iets heel interessant is, dit ervoor kan zorgen dat kinderen met ADHD hun aandacht daar goed op kunnen richten en alle andere signalen naar de achtergrond verdwijnen. Dit kan ook gelden voor de inhoud van de les. Wanneer deze interessant is is het mogelijk dat het kind beter mee doet aan de les dan wanneer het niet interessant is. In grafiek 2 bij de “kern” is tijdens interventieweek vier een stijging te zien van het ongewenste gedrag. Terug te lezen in het logboek is dat Dirk positief begon aan de les maar al tijdens de warming-up zijn gedrag veranderde en tijdens de kern zelfs twee keer op de time out plaats is moeten gaan zitten voor zijn gedrag. Wat de reden voor dit gedrag was is niet duidelijk. Kat, Beenackers, & Brugge (2009) beschrijven dat de stemming

snel kan veranderen zonder duidelijke aanleiding bij kinderen met ADHD. Tijdens interventie week zes is in grafiek 1 is te zien dat bij alle drie de klassikale instructiemomenten een stijging is. In het logboek is terug te lezen dat Dirk heel enthousiast was en goed mee deed. Tijdens de les kreeg Dirk last van zijn hak. Wanneer de pijn minder erg was deed Dirk mee en wanneer Dirk juist meer last kreeg ging hij op de bank zitten. Wat hierbij opviel was dat Dirk op deze momenten rustig op de bank zat en geen andere kinderen stoorde.

Wat het onderzoek en de resultaten betrouwbaar maakt is dat er gebruik gemaakt is van triangulatie. Hierbij wordt informatie vanuit verschillende meet-/onderzoeksinstrumenten gebruikt om met elkaar te vergelijken (Kallenberg, Koster, Onstenk, & Scheepma, 2011). Zo wordt er tijdens de nul- en eindmeting maar ook tijdens de interventies observatieformulieren ingevuld (bijlage V). Er is een logboek (bijlage VI) bijgehouden, het scoreboekje van Dirk (bijlage IX) en het semigestructureerd interview (bijlage VII). Tevens is alles opgenomen met een camera die een bijdrage levert aan de betrouwbaarheid van dit onderzoek. Doordat observatieformulieren van de nul- en eindmeting niet goed waren ingevuld door de docent zijn deze aan de hand van de filmbeelden opnieuw uitgewerkt door de onderzoeker. Ook zijn de observatieformulieren van de interventies aan de hand van de filmbeelden uitgewerkt. Tijdens het invullen van de observatieformulieren kwam naar voren dat er een aantal gedragingen niet goed ingevuld konden worden waardoor de resultaten misschien minder betrouwbaar zijn. Zo is via de camera het geluid niet goed te horen en kan het gedrag ‘praten’ niet goed worden waargenomen dat effect kan hebben op de resultaten van zowel het gewenste als het ongewenste gedrag. Een ander probleem op het observatieformulier is het gedragspunt ‘luisteren’. Dit gedrag kan op verschillende manieren worden vertoond maar men kan niet van buiten zien wat bij iemand anders achter de oren afspeelt (Boves & Dijk, 2011)

Wat het onderzoek en de resultaten onbetrouwbaarder maakt is dat de interventie maar zes weken heeft geduurd. Wanneer de interventieperiode langer zou duren zijn er meer resultaten waardoor het onderzoek betrouwbaarder is. Tijdens de interventie is de relatie tussen de Dirk en de docent ook beter geworden. Dit bevordert het gewenste gedrag omdat het kind zich veiliger, geaccepteerd, ondersteund en meer betrokken voelt (Woltjer & Janssens, 2010).

Uit de resultaten van het onderzoek kan voorzichtig geconcludeerd worden dat met behulp van de ‘Token Economy’ methode het ongewenst gedrag minder is geworden en het gewenst gedrag van Dirk juist is toegenomen tijdens de klassikale instructiemomenten.

Aanbeveling

Door de positieve resultaten van Dirk wordt aanbevolen om door te gaan met de ‘Token Economy’ methode. De resultaten zijn positief en door de interventieperiode te verlengen zullen de resultaten betrouwbaarder worden. Het is echter wel aan te raden om de beloningen die Dirk kan verdienen met de stickers regelmatig te veranderen. Dit omdat beloningen snel hun waarden kunnen verliezen waardoor de motivatie afneemt (Lieshout, 2009). Bij Dirk dient goed te worden aangegeven waar hij op moet letten aan het begin van de les en hoe hij de stickers kan verdienen. Kinderen met ADHD willen specifiek weten wat er gedaan moet worden om de beloning te krijgen (Lieshout, 2009). Het is aanbevolen om de interventies te blijven filmen om de gedraging te blijven meten. Hierdoor kan het verloop van het onderzoek worden bijgehouden dat belangrijk is om te zien of de ‘Token Economy’ methode nog effect heeft op het gedrag van Dirk. Dit is waar te nemen wanneer het gewenst gedrag blijft stijgen en ongewenst gedrag blijft dalen.

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar mijn scriptiebegeleidster Mariska Kokke die mij tijdens dit proces van het praktijkonderzoek heeft begeleid, ondersteund en gemotiveerd. Ook wil ik Mgr. Hanssenschool bedanken voor de hulp en steun die zij hebben gegeven gedurende de afstudeerperiode, en met name mijn begeleiders Ed en Dennis. Natuurlijk wil ik Dirk graag bedanken voor zijn medewerking aan dit onderzoek. Ten slotte wil ik mijn familie en vriendin bedanken voor hun steun en hulp tijdens dit onderzoek.

Bronnen

Aronson, E., Wilson, T. D., & Akert, R. M. (2011). In *Sociale Psychologie*. Amsterdam: Pearson.

Association, A. P. (2000). In *Diagnostic and statistical manual of mental disorders; DSM-IV-TR* (4 ed.). American Psychiatric Pub.

Bannink, F. (2013). In *Positieve psychologie in de praktijk*. Amsterdam: Hogrefe Uitgevers.

Beenackers, M., & Kat, F. (2011). In *Een patiënt met ADHD*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Bink, M., Bongers, I., & Nieuwenhuizen, C. v. (2011, 11). Beter functioneren bij ADHD-problematiek. *Kind & Adolescent*.

Blik, H., & Naayer, H. (2012). In *Groepsinstructie versus tweetalinstructie in het Praktijkonderwijs*. Den Haag: GION / RUG.

Bohlmeijer, E., Bolier, L., Westerhof, G., & Walburg, J. A. (2013). In *Handboek Positieve Psychologie*. Amsterdam: Uitgeverij Boom.

Boves, T., & Dijk, M. v. (2011). In *Contact maken. Communicatieve vaardigheden voor leerkrachten*. Assen: Koninklijke Van Gorcum.

Bruijn, J. d. (2004). *Token Economy*. Opgeroepen op Oktober 6, 2015, van Methodieken: [http://www.methodieken.nl/methodieken_methoden.asp?methode_link=Token%20Economy%20\(TE\)](http://www.methodieken.nl/methodieken_methoden.asp?methode_link=Token%20Economy%20(TE))

Bruijn, J. d. (2004). *Affectief Bewuste Benadering*. Opgeroepen op Oktober 6, 2015, van Methodieken: http://www.methodieken.nl/methodieken_methoden.asp?methode_link=Affectief%20Bewuste%20Benadering

Feldman, R. (2010). In *Ontwikkelings Psychologie*. Benelux: Pearson Education.

Fontys Sporthogeschool. (2014/2015). Logboek. *Praktijk onderzoek, Thema Zorgleerling, Product C, Opzet van Onderzoek*. Eindhoven: Fontys Sporthogeschool.

Horeweg, A. (2015). *ADHD in de klas*. Opgeroepen op Oktober 11, 2015, van gedragsproblemen in de klas: <http://gedragsproblemenindeklas.nl/gedrags-ontwikkelingsstoornissen/adhd/>

Kallenberg, T., Koster, B., Onstenk, J., & Scheepma, W. (2011). In *Ontwikkeling door onderzoek*. Amersfoort: ThiemeMeulenhof.

Kat, F., Beenackers, M., & Brugge, W. t. (2009). In *Leven met ADHD*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Leerlingdossier Dirk. (2015). *Leerlingdossier Dirk*.

Lieshout, T. v. (2009). In *Pedagogische adviezen voor speciale kinderen*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Loo-Neus, G. v. (2006). *ADHD. Bijblijven*, 198-206.

Luman, M. (2009). Een afwijkende gevoeligheid voor beloning: een neurobiologische verklaring voor ADHD? *Neuropraxis*, 55-60.

Malschaert, H., & Traas, M. (2012). In *Basisboek opvoeding theorie en praktijk*. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff.

Mgr. Hanssenschool. (2015). In *Schoolgids 2015/2016*. Hoensbroek: Mgr. Hanssenschool.

Rommelse, N., & Oosterlaan, J. (2009). In *Het ADHD bij kinderen Formularium*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Teitler, P. (2011). In *Lessen in orde*. Bussum: Uitgeverij Coutinho.

Verhulst, F., Verheij, F., & Ferdinand, R. (2007). In *Kinder- en jeugdpsychiatrie*. Assen: Van Gurcum.

Wijsman, E. (2008). In *Psychologie en sociologie*. Houten: Noordhoff Uitgevers.

Woltjer, G., & Janssens, H. (2010). In *Hoe ga je om met kinderen om school*. Groningen: Noordhoff Uitgevers bv.

Bijlagen

Bijlagen I - Diagnostische criteria voor Aandachtstekortstoornis met hyperactiviteit ADHD (DSM-IV-TR) (American Psychiatric Association 2005)

A. Ofwel(1), Ofwel (2)

- (1) Zes (of meer) van de volgende symptomen van **aandachtstekort** zijn gedurende ten minste zes maanden aanwezig geweest in een mate die onaangepast is en niet past bij het ontwikkelingsniveau:

Aandachtstekort

- Slaagt er vaak niet in voldoende aandacht te geven aan details of maakt achteloos fouten in schoolwerk of bij andere activiteiten
- Heeft vaak moeite de aandacht bij taken of spel te houden
- Lijkt vaak niet te luisteren als hij/zij direct aangesproken wordt
- Volgt vaak aanwijzingen niet op en slaagt er vaak niet in schoolwerk, karweitjes of te maken of verplichtingen op het werk na te komen (niet het gevolg van oppositioneel gedrag of van het onvermogen om aanwijzingen te begrijpen)
- Heeft vaak moeite met het organiseren van taken en activiteiten
- Vermijdt vaak, heeft een afkeer van of is onwillig zich bezig te houden met taken die een langdurige geestelijke inspanning vereisen (zoals school- of huiswerk)
- Raakt vaak dingen kwijt die nodig zijn voor taken of bezigheden (bijvoorbeeld speelgoed, huiswerk, potloden, boeken of gereedschap)
- Wordt vaak gemakkelijk afgeleid door uitwendige prikkels
- Is vaak vergeetachtig bij dagelijkse bezigheden

- (2) Zes (of meer) van de volgende symptomen van **hyperactiviteit-impulsiviteit** zijn gedurende ten minste zes maanden aanwezig geweest in een mate die onaangepast is en niet past bij het ontwikkelingsniveau:

Hyperactiviteit

- Beweegt vaak onrustig met handen of voeten, of draait in zijn/haar stoel
- Staat vaak op in de klas of in andere situaties waar verwacht wordt dat men op zijn plaats blijft zitten
- Rent vaak rond of klimt overal op in situaties waarin dit ongepast is (bij adolescenten of volwassenen kan dit beperkt zijn tot subjectieve gevoelens van rusteloosheid)
- Kan moeilijk rustig spelen of zich bezighouden met ontspannende activiteiten
- Is er vaak 'in de weer' of 'draaft maar door'
- Praat vaak aan een stuk door

Impulsiviteit

- Gooit het antwoord er vaak al uit voordat de vragen afgemaakt zijn
- Heeft vaak moeite op zijn/haar beurt te wachten
- Verstoord vaak bezigheden van andere of dringt zich op (bijvoorbeeld mengt zich zomaar in gesprekken of spelletjes)

- Enkele symptomen van hyperactiviteit-impulsiviteit of onoplettendheid die beperkingen veroorzaken waren voor het zevende jaar aanwezig
- Enkele beperkingen uit de groep symptomen zijn aanwezig op twee of meer terreinen (bijvoorbeeld op school {of werk} en thuis)
- Er moeten duidelijke aanwijzingen van significante beperkingen zijn in het sociale, school- of beroepsmatige functioneren

De symptomen komen niet uitsluitend voor in het beloop van een pervasieve ontwikkelingsstoornis, schizofrenie, of een andere psychotische stoornis en zijn niet eerder toe te schrijven aan een andere psychische stoornis (bijvoorbeeld stemmingsstoornis, angststoornis, dissociatieve stoornis of een persoonlijkheidsstoornis)

Bijlagen II – Affectief Bewuste Benadering

Deze methode is door en voor begeleiders geschreven. Hierbij vormt de emotionele expressie de kernwaarde van deze specifieke benadering. Bij het bewust zijn van het cognitieve en emotionele niveau van het functioneren bij jezelf als van het kind ligt het uitgangspunt. Het maakt duidelijk hoe jouw emoties en cognities functioneren tegenover het kind. Uitgangspunten van Rogers worden gebruikt als referentiepunt. De manier hoe jij het kind benadert zegt iets over jouw houding. Hier kan iets mee gedaan worden wanneer jij je realiseert hoe je de controle hebt over jezelf. Door hier gericht mee bezig te zijn kan er meer structuur in de relatie worden gecreëerd. De manier van benaderen van een kind helpt de omgang tussen elkaar te verbeteren/versterken. Dit heeft positieve werking in de begeleiding van het kind. Door een positieve houding wordt het zelfvertrouwen van jou als docent ook beter. Het kind wilt graag weten wat van hen wordt verwacht. De manier van benaderen biedt ruimte om andere methodes erbij te betrekken (Bruijn, Affectief Bewuste Benadering, 2004).

De keuze waarom niet voor deze methode gekozen is betreft dat in het leerlingendossier van Dirk beschreven staat dat Dirk gevoelig is voor beloningen. Dit wordt tevens beaamt door de docenten van Dirk. Dirk is al bekend met het School Wide Positive Behaviour Support, ook wel SWPBS genaamd. Hierbij kunnen de kinderen wat positief gedrag vertonen een groen duimpje verdienen die zij aan het einde van de week kunnen inwisselen voor een grotere beloning. In overleg met de docenten en IBer van Dirk is er voor gekozen om voor de Token Economy te gaan omdat dit beter past bij Dirk als persoon. Een andere reden is de onderliggende problematiek in de sociale en communicatieve ontwikkeling van Dirk wat terug te vinden in het leerlingdossier van Dirk.

Bijlagen III – Token Economy

De Token Economy is een beloningsstelsel gericht op het gedrag van het kind. De 'Token' is een beloning wat het kind krijgt na het vertonen van het gewenste gedrag. Deze tokens kunnen verschillende dingen inhouden als: stickers, muntjes, poppetjes of vinkjes. Deze worden gespaard of verzameld voor een grotere beloning. Deze grotere beloning wordt samen met het kind vastgesteld om de waarde van de token niet verloren te laten gaan. De token is een beloning, een externe prikkel die effectief werkt om gedrag te beïnvloeden. Dit gedrag heeft het kind dan ook zelf in handen. Als het kind niet het gedrag laat zien dat van hem gewenst wordt kan die geen token krijgen. Hierdoor is het behalen van de grotere beloning moeilijker. Er kan niet onderhandeld worden over het behalen van een token. Van tevoren worden met het kind afspraken gemaakt over wanneer wel of wanneer niet een token behaald kan worden. De token moet voor het kind duidelijk en concreet zijn, maar ook aantrekkelijk om te verdienen anders zal het gewenste gedrag wegblijven. Het moet duidelijk zijn voor het kind wanneer die een token kan verdienen en hoeveel er verdiend kunnen worden in een les. Ook moet voor het kind duidelijk zijn hoeveel tokens hij moet verdienen om een grotere beloning te kunnen krijgen. Dit moet dan ook goed afgesproken worden met het kind, dat als die zoveel tokens heeft, hij die kan inruilen voor een grotere beloning of dat hij kan doorsparen voor een nog grotere beloning. Afhankelijk van de hoeveelheid tokens die het kind kan verdienen per les/uur/dag/week wordt de groter van de beloning bepaald. Het behalen van de tokens moet wel duidelijk bijgehouden worden en de resultaten beschreven worden om het proces in de gaten te kunnen houden. Wanneer het doel bereikt is, is het ook belangrijk om de tokens weer af te bouwen. Dit moet niet abrupt zijn maar geleidelijk aan gebeuren. Dit kan inhouden dat het behalen van een token moeilijker wordt na maten het kind het gewenste gedrag als van zelfsprekende gaat vinden (Bruijn, Token Economy, 2004).

Bijlagen IV – Operationaliseringschema

Definitie van concepten uit onderzoeksvraag	Dimensies		Indicator	Observatie categorie
Ongewenste gedrag: Het gedrag wat het kind vertoont, maar eigenlijk niet hoort te vertonen. Dit gedrag dat de omgeving van het kind niet toelaatbaar vind (Woltjer & Janssens, 2010) wordt ongewenst gedrag genoemd.	Verbaal		Storen	Leerling X praat door de uitleg heen
			Praten	Leerling X praat met andere kinderen
	Fysiek	Medeleerling	Aantikken	Leerling X tikt andere leerlingen aan
		Bewegen	Niet stil zitten	Leerling X kan niet stil op zijn plaats blijven zitten
			Niet stil staan	Leerling X kan niet stil op zijn plaats blijven staan
			Ongeïnteresseerde houding	Leerling X gaat ongeïnteresseerd zitten (Onderuit zitten, armen over elkaar, kijkt weg) Leerling X gaat ongeïnteresseerd staan (schouders ingezakt, armen over elkaar, kijkt weg)

Definitie van concepten uit onderzoeksvraag	Dimensies	Indicator	Observatie categorie
ADHD is de afkorting voor : Attention Deficit Hyperactivity Disorder het is aandachstekortstoornissen en gedragsstoornissen (Lieshout, 2009) met de kern problemen Aandachstekort, Hyperactiviteit, Impulsiviteit (Kat, Beenackers, & Brugge, 2009).	Aandachstekort	Praten	Leerling X praat met andere kinderen
		Afgeleid	Leerling X afgeleid door iets anders
		Weet niet wat te doen	Leerling X weet niet wat die moet doen
	Hyperactiviteit	Niet stil staan	Leerling X niet stil staat tijdens de uitleg
		Niet stil zitten	Leerling X niet stil zit tijdens de uitleg
	Impulsiviteit	Praten voor de beurt	Leerling X praat voor zijn beurt
		Door de uitleg praten	Leerling X praat door de uitleg heen
		Aanstoten	Leerling X stoot andere kinderen aan

Definitie van concepten uit onderzoeksvraag	Dimensies	Indicator	Observatie categorie
Klassikale instructies Dit zijn de momenten dat de leraar informatie geeft over de opdracht waarna de kinderen zelfstandig aan de slag kunnen gaan. (Teitler, 2011) Dit kan op twee verschillende manieren: door directe instructie en statische instructie. (Blik & Naayer, 2012)	Directe instructie	Luistert niet	Leerling X weet niet na te vertellen wat de docent heeft verteld Leerling X voert de opdracht niet zo uit als uitgelegd is geworden.
	Indirecte instructie	Antwoorden	Leerling X geeft antwoordt op de gestelde vraag voor zijn beurt.

Definitie van concepten uit onderzoeksvraag	Dimensies		Indicator	Observatie categorie
Gewenst gedrag: het verwachte gedrag hoe kinderen zich moeten gedragen. Voor de leraar houdt dat in: luisteren, richten van de aandacht, omgaan met andere kinderen. En de regels hanteren van de docent (Woltjer & Janssens, 2010)	Verbaal		Stil zijn	Leerling X is stil tijdens de uitleg
			Antwoordt geven	Leerling X mag alleen antwoorden als die de beurt krijgt
	Fysiek	Medeleerling	Aanstoten	Leerling X stoot andere kinderen niet aan
		Bewegen	Stil zitten	Leerling X kan stil op zijn plaats blijven zitten
			Stil staan	Leerling X kan stil op zijn plaats blijven staan
			Vinger opsteken	Leerling X alleen als die de vinger opsteekt

Bijlagen V – Observatieformulier + ingevulde observatieformulieren

Observator:		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
Naam leerling:		Z/Si			
Groep:		Lui			
Datum observatie:		Pra			
Lengte instructie:		Bew			
Soort interventie:		Sa			
		No			
		Totaal			
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luisteren naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Toelichting:

De observant krijgt drie observatieformulieren om iedere observatie moment apart vast te leggen. De eerste keer is dit bij binnenkomst in de zaal en tevens de uitleg van de warming up. De tweede keer is wanneer de kern van de les zal worden uitgelegd en wanneer er tijdens de uitvoering aanpassingsmomenten zijn. De derde keer is wanneer de les wordt afgesloten aan het einde voor de kinderen gaan douchen. Deze observatieformulieren liggen dinsdagmorgen klaar voor de observant zodat die wanneer de les van Dirk begint ze maar hoeft te pakken om te kunnen observeren.

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

- Z/Si: Zit/Staat stil
- Lui: Luistert naar de uitleg
- Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten
- Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)
- Sa: Stoort andere door aan andere te zitten.
- No: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Procedure

- a. Wanneer de leraar de instructie geeft aan de leerlingen, begint de observatie. De stopwatch wordt ingedruwd. De observator wacht tot de stopwatch vijftien seconden aangeeft.
- b. Stelt vast wat de leerling op de vijftien seconden doet.
- c. De observator zet een cirkel om de score die het beste past bij het waarneembare gedrag van de leerling op de vijftien seconde: Z/Si, Lui, Pra, Bew, Sa, No.
- d. Dit ook op de dertigste, vijfenveertigste en zestigste seconde.
- e. De observator wacht tot de teller vijftien seconden na de hele minuut aangeeft waarbij stap b, c en d worden herhaald.
- f. De stappen b,c en d worden herhaald tot het instructiemoment voorbij is en de kinderen zelfstandig aan de gang gaan.

Verwerking

Wat gebeurt er met de uitkomsten van de observatie.

- a. De instructielengte wordt door de observator bijgehouden en bepaald.
- b. Het getoonde gedrag van de leerling wordt bijgehouden in het observatieformulier.
- c. Het aantal per categorie wordt bij elkaar opgeteld. Dit wordt gedeeld door het totaal aantal waargenomen gedrag vermenigvuldigt met 100.

Interpretatie

De resultaten worden geïnterpreteerd en worden gebruikt om de volgende vragen te beantwoorden:

- a. Hoeveel procent van de instructietijd is het kind met gewenst gedrag aan het luisteren naar de instructie?
- b. Is het gewenste gedrag van de leerlinge toegenomen bij vergelijking met met de nulmeting?
- c. Is er verandering te zien in de vormen van ongewenst gedrag tijdens de instructiemomenten?

Observator: <i>multimeeting</i> Naam leerling: <i>Stefan Knoops</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>10-11-2015</i> Lengte instructie: <i>2 min</i> Soort interventie: <i>W-up</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	2	25 %	
		Lui	0	0 %	
		Pra	1	12,5 %	
		Bew	5	62,5 %	
		Sa	0	0 %	
		No	0	0 %	
		Totaal	8	100 %	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui <u>Pra</u> Bew Sa No	
2	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit ondenuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

rubricering

Observator: <i>Stefan Knoops</i> Naam leerling: Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>10-11-2015</i> Lengte instructie: <i>12-45 min</i> Soort interventie: <i>ben</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	26	28,9 %	
		Lui	20	22,2 %	
		Pra	8	8,9 %	
		Bew	36	40 %	
		Sa	0	0 %	
		No	0	0 %	
		Totaal	90	100 %	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

No: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: Stefan Knoops Naam leerling: Groep: 3-4 Datum observatie: 10-11-2015 Lengte instructie: Soort interventie: 10 min		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si			
		Lui			
		Pra			
		Bew			
		Sa			
		No			
		Totaal			
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Afsluiting staat op volgend formulier uitgewerkt
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observer: <i>Stefan Knoops</i> Naam leerling: Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>10-11-2015</i> Lengte instructie: Soort interventie: <i>3 min afsluiting</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	4	30,8 %	
		Lui	1	7,7 %	
		Pra	1	7,7 %	
		Bew	7	53,8 %	
		Sa	0	0 %	
		No	0	0 %	
		Totaal	13	100 %	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: Stefan Naam leerling: Dink Groep: M3-A Datum observatie: 12-11-2015 Lengte instructie: 1:25 Soort interventie: W-up		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	1	16,6%	
		Lui	0	0%	
		Pra	2	33,3%	
		Bew	3	50%	
		Sa	0	0%	
		No	0	0%	
		Totaal	6	100%	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui <u>Pra</u> Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui <u>Pra</u> Bew Sa No	De 60 sec de beurt om te praten
2	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam leerling: <i>Dink</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>17-11-2015</i> Lengte instructie: <i>6 min 55 sec</i> Soort interventie: <i>Kern</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	<i>13</i>	<i>40,6%</i>	
		Lui	<i>5</i>	<i>15,6%</i>	
		Pra	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Bew	<i>14</i>	<i>43,8%</i>	
		Sa	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		No	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Totaal	<i>32</i>	<i>100%</i>	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	<i>Bij 15, 30 en 45 seconden opgevoel van macht doen</i>
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	<i>Bij 15 sec. Hele blok verplaatst zich door de rug.</i>
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam leerling: <i>0012</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>12-11-2015</i> Lengte instructie: <i>1 min 20 sec</i> Soort interventie: <i>afsluiting</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	<i>2</i>	<i>40%</i>	
		Lui	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Pra	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Bew	<i>3</i>	<i>60%</i>	
		Sa	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		No	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Totaal	<i>5</i>	<i>100%</i>	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	
2	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam leerling: <i>Rijk</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>24-11-2015</i> Lengte instructie: <i>1m 11 sec</i> Soort interventie: <i>W-up</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	1	20%	
		Lui	1	20%	
		Pra	0	0%	
		Bew	3	60%	
		Sa	0	0%	
		No	0	0%	
		Totaal	5	100%	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> <u>Lui</u> Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam leerling: <i>Dik</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>24-11-2015</i> Lengte instructie: <i>7 min 22 sec</i> Soort interventie: <i>Kern</i>	Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
	Z/Si	<i>15</i>	<i>48,4 %</i>	
	Lui	<i>5</i>	<i>16,1 %</i>	
	Pra	<i>2</i>	<i>6,5 %</i>	
	Bew	<i>5</i>	<i>16,1 %</i>	
	Sa	<i>1</i>	<i>3,2 %</i>	
	No	<i>3</i>	<i>9,7 %</i>	
	Totaal	<i>31</i>	<i>100 %</i>	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec
1	Z/Si Lui <u>Pra</u> Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew <u>Sa</u> No	Z/Si Lui Pra Bew Sa <u>No</u>	Z/Si Lui Pra Bew Sa No
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa <u>No</u>	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No
3	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui <u>Pra</u> Bew Sa No
4	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No
5	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No
6	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No
7	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No

Deel 1
4 min 55 sec

Deel 2
1 min 20 sec

Deel 3
1 min 7 sec

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observer:		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
Stefan		Z/Si	11	50%	Zwarte plet was in de zaal en heeft de bus afgesloten
Naam leerling:		Lui	11	50%	
Groep:		Pra	0	0%	
Datum observatie:		Bew	0	0%	
Lengte instructie:		Sa	0	0%	
Soort interventie:		No	0	0%	
24-11-2015		Totaal	22	100%	Dit is natuurlijk een interessant
2 min 50 sec					
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam leerling: <i>Wich</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>1-12-2015</i> Lengte instructie: <i>1 min 27 sec</i> Soort interventie: <i>W-up</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	<i>2</i>	<i>40%</i>	
		Lui	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Pra	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Bew	<i>2</i>	<i>40%</i>	
		Sa	<i>1</i>	<i>20%</i>	
		No	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Totaal	<i>5</i>	<i>100%</i>	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	<i>Z/Si</i> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <i>Bew</i> Sa No	<i>Z/Si</i> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew <i>Sa</i> No	
2	Z/Si Lui Pra <i>Bew</i> Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam-leerling: <i>Dink</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>1-12-2015</i> Lengte instructie: <i>6 min 15 sec</i> Soort interventie: <i>Kern</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	<i>12</i>	<i>46,2%</i>	
		Lui	<i>4</i>	<i>15,4%</i>	
		Pra	<i>1</i>	<i>3,8%</i>	
		Bew	<i>8</i>	<i>30,7%</i>	
		Sa	<i>1</i>	<i>3,8%</i>	
		No	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Totaal	<i>26</i>	<i>100%</i>	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra Bew <u>(Sa)</u> No	Z/Si Lui Pra <u>(Bew)</u> Sa No	<u>(Z/Si)</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>(Z/Si)</u> Lui Pra Bew Sa No	
2	Z/Si Lui Pra <u>(Bew)</u> Sa No	<u>(Z/Si)</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui <u>(Pra)</u> Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>(Bew)</u> Sa No	<i>45 Heeft de bank om te pellen</i>
<i>2 min 40 sec</i> 3	<u>(Z/Si)</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>(Bew)</u> Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
<i>1 min 50 sec</i> 4	<u>(Z/Si)</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>(Z/Si)</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>(Bew)</u> Sa No	<u>(Z/Si)</u> Lui Pra Bew Sa No	<i>45 Heeft de bank om te pellen</i>
<i>50 sec</i> 5	Z/Si Lui Pra <u>(Bew)</u> Sa No	Z/Si Lui <u>(Pra)</u> Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>(Bew)</u> Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra <u>(Bew)</u> Sa No	<u>(Z/Si)</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>(Z/Si)</u> <u>(Lui)</u> Pra Bew Sa No	<u>(Z/Si)</u> <u>(Lui)</u> Pra Bew Sa No	
<i>1 min 40 sec</i> 7	<u>(Z/Si)</u> <u>(Lui)</u> Pra Bew Sa No	<u>(Z/Si)</u> <u>(Lui)</u> Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam leerling: <i>Dijk</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>1-12-2015</i> Lengte instructie: <i>4 min 20 sec</i> Soort interventie: <i>afsluiten</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	<i>8</i>	<i>53%</i>	
		Lui	<i>2</i>	<i>13%</i>	
		Pra	<i>1</i>	<i>6%</i>	
		Bew	<i>4</i>	<i>26%</i>	
		Sa	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		No	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Totaal	<i>15</i>	<i>100%</i>	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra <i>Bew</i> Sa No	Z/Si Lui <i>Pra</i> Bew Sa No	<i>Z/Si</i> Lui Pra Bew Sa No	<i>Z/Si</i> <i>Lui</i> Pra Bew Sa No	
2	<i>Z/Si</i> <i>Lui</i> Pra Bew Sa No	<i>Z/Si</i> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <i>Bew</i> Sa No	<i>Z/Si</i> Lui Pra Bew Sa No	
3	<i>Z/Si</i> Lui Pra Bew Sa No	<i>Z/Si</i> Lui Pra Bew Sa No	<i>Z/Si</i> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <i>Bew</i> Sa No	
4	Z/Si Lui Pra <i>Bew</i> Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam leerling: <i>Deek</i> Groep: <i>M2-A</i> Datum observatie: <i>0-12-2015</i> Lengte instructie: <i>2 min 57 sec</i> Soort interventie: <i>W-up</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	<i>4</i>	<i>36.4%</i>	
		Lui	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Pra	<i>1</i>	<i>9%</i>	
		Bew	<i>6</i>	<i>54.5%</i>	
		Sa	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		No	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Totaal	<i>11</i>	<i>100%</i>	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui <u>Pra</u> Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	
2	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	
4	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: Stefan		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
Naam leerling: Dach		Z/Si	5	35 ² %	Bis? Ook niet goed in beeld
Groep: M3-A		Lui	0	0%	
Datum observatie: 8-12-2015		Pra	0	0%	
Lengte instructie: 7 min 55 sec		Bew	9	64 ³ %	3de instructie moment had Ook schaf en moest op de haken onder de camera zetten.
Soort interventie: Kern		Sa	0	0%	
		No	0	0%	
		Totaal	14	100%	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No?	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Bis 15 sec niet in beeld
3	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Ook niet in beeld zit op de haken onder de camera
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observer:		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
Naam leerling:		Z/Si	5	55,6%	
Groep:		Lui	0	0%	
Datum observatie:		Pra	1	11,1%	
Lengte instructie:		Bew	3	33,3%	
Soort interventie:		Sa	0	0%	
		No	0	0%	
		Totaal	9	100%	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No?	Z/Si Lui Pra Bew Sa No?	45160 niet in beeld
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam leerling: <i>Oude</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>15-12-2015</i> Lengte instructie: <i>1 min 7 sec</i> Soort interventie: <i>W-up</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	<i>2</i>	<i>50%</i>	
		Lui	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Pra	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Bew	<i>2</i>	<i>50%</i>	
		Sa	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		No	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Totaal	<i>4</i>	<i>100%</i>	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	<i>(Z/Si)</i> Lui Pra Bew Sa No	<i>(Z/Si)</i> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <i>(Bew)</i> Sa No	Z/Si Lui Pra <i>(Bew)</i> Sa No	
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam leerling: <i>Dink</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>15-12-2015</i> Lengte instructie: <i>2 min 40 sec</i> Soort interventie: <i>Kern</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	<i>7</i>	<i>46 7%</i>	
		Lui	<i>3</i>	<i>20 %</i>	
		Pra	<i>2</i>	<i>13 3%</i>	
		Bew	<i>2</i>	<i>13 3%</i>	
		Sa	<i>1</i>	<i>6 7%</i>	
		No	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Totaal	<i>15</i>	<i>100%</i>	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui <i>(Pra)</i> <i>(Bew)</i> Sa No	<i>(Z/Si)</i> Lui Pra Bew Sa No	<i>(Z/Si)</i> <i>(Lui)</i> Pra Bew Sa No	<i>(Z/Si)</i> <i>(Lui)</i> Pra Bew Sa No	
2	<i>(Z/Si)</i> <i>(Lui)</i> Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <i>(Bew)</i> Sa No	Z/Si Lui <i>(Pra)</i> <i>(Bew)</i> <i>(Sa)</i> No	<i>(Z/Si)</i> Lui Pra Bew Sa No	
3	<i>(Z/Si)</i> Lui Pra Bew Sa No	<i>(Z/Si)</i> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam leerling: <i>Dirk</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>15-12-2015</i> Lengte instructie: <i>2 min 43 sec</i> Soort interventie: <i>afkorting</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	<i>6</i>	<i>50%</i>	
		Lui	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Pra	<i>2</i>	<i>16,7%</i>	
		Bew	<i>2</i>	<i>16,7%</i>	
		Sa	<i>2</i>	<i>16,7%</i>	
		No	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Totaal	<i>12</i>	<i>100%</i>	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	<i>(Z/Si)</i> Lui Pra Bew Sa No	<i>(Z/Si)</i> Lui Pra Bew Sa No	<i>(Z/Si)</i> Lui Pra Bew Sa No	<i>(Z/Si)</i> Lui Pra Bew Sa No	
2	Z/Si Lui <i>(Pra)</i> <i>(Bew)</i> <i>(Sa)</i> No	Z/Si Lui <i>(Pra)</i> <i>(Bew)</i> <i>(Sa)</i> No	Z/Si Lui Pra <i>(Bew)</i> Sa No	<i>(Z/Si)</i> Lui Pra Bew Sa No	
3	<i>(Z/Si)</i> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <i>(Bew)</i> Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observer:		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
Stefan		Z/Si	16	57.2%	Min 1+2+3: Naam de dagure stelt zich voor de leg uit met die komt doen
Naam leerling:		Lui	10	35.7%	
Groep:		Pra	0	0%	
Datum observatie:		Bew	2	7.1%	Min 5: Juf vraagt aandacht van de klas omdat een van beidingen zich onrustig voelt klas wordt hier op een gepast
Lengte instructie:		Sa	0	0%	
Soort interventie:		No	0	0%	
W-up		Totaal	28	100%	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	60: Lieve me komt heel in wilt hyben wie dit is
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: Stefan Naam leerling: Dink Groep: M3-A Datum observatie: 5-1-2016 Lengte instructie: 16 min 24 sec Soort interventie: Kam 14 min		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	51	46,4%	Dink heeft met veel mee gedaan. Rin om hals
		Lui	51	46,4%	
		Pra	2	1,8%	
		Bew	6	5,4%	in de uitleg van 6 min 45 sec is een filmpje afgespeeld op de Beamen
		Sa	0	0%	
		No	0	0%	
		Totaal	110	100%	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si Lui (Pra) Bew Sa No	Z/Si Lui (Pra) Bew Sa No	Lui: brengt de Beant om 6 punten
2	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	
3	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra (Bew) Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra (Bew) Sa No	
4	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	
5	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	
6	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	
7	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	
8	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	
9	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	
10	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra (Bew) Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	Z/Si (Lui) Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam leerling: <i>Deeb</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>5-1-2016</i> Lengte instructie: Soort interventie: <i>Kern 1 Kern 2</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si			
		Lui			
		Pra			
		Bew			
		Sa			
		No			
		Totaal			
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	
2	<i>Z/Si Lui Pra (Bew) Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra (Bew) Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	
3	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	
4	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	
5	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra (Bew) Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	
6	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	
7	<i>(Z/Si) (Lui) Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	
8	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	
9	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	
10	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	<i>Z/Si Lui Pra Bew Sa No</i>	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>Stefan</i> Naam leerling: <i>Dink</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>5-1-2016</i> Lengte instructie: <i>1 min 10 sec</i> Soort interventie: <i>afleiding</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	<i>4</i>	<i>66,7%</i>	
		Lui	<i>2</i>	<i>33,3%</i>	
		Pra	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Bew	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Sa	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		No	<i>0</i>	<i>0%</i>	
		Totaal	<i>6</i>	<i>100%</i>	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	<i>Z/Si</i> Lui Pra Bew Sa No	<i>Z/Si</i> <i>Lui</i> Pra Bew Sa No	<i>Z/Si</i> Lui Pra Bew Sa No	<i>Z/Si</i> <i>Lui</i> Pra Bew Sa No	
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

NO: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Observator: <i>eindmeting</i> Naam leerling: <i>Stefan Knoops</i> Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>12-1-2016</i> Lengte instructie: <i>20 minuut</i> Soort interventie: <i>W-up</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	3	25 %	
		Lui	1	8,3 %	
		Pra	4 - 1 = 3	33,3 - 8,3 = 25 %	
		Bew	4	33,3 %	
		Sa	0	0 %	
		No	0	0 %	
		Totaal	12	100 %	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui <u>Pra</u> <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui <u>Pra</u> Bew Sa No	<i>Bij 60 heeft de de beurt</i>
2	Z/Si Lui <u>Pra</u> <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> <u>Lui</u> Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	
3	Z/Si Lui <u>Pra</u> Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

No: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

<i>encl meting</i> Observator: <i>Stefan Knoops</i> Naam leerling: Groep: <i>M3-A</i> Datum observatie: <i>12-1-2016</i> Lengte instructie: <i>5 minuten</i> Soort interventie: <i>Kern</i>					
Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen		
Z/Si	10	40 %			
Lui	3	12 %			
Pra	2	8 %			
Bew	10 - 5 = 5	40 - 20 = 20 %			
Sa	0	0 %			
No	0	0 %			
Totaal	25	100 %			
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	
2	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<i>Heb minuut opschikt een ogen</i>
5	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra <u>Bew</u> Sa No	<u>Z/Si</u> Lui Pra Bew Sa No	<i>15-20 kort bij naar de plaats</i> <i>45-50 korte bijgaand met vorm deen</i>
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

No: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

<i>evaluatie</i> Observator: <i>Stefan Knoops</i> Naam leerling: Groep: <i>M3- A</i> Datum observatie: <i>12-1-2016</i> Lengte instructie: <i>40 sec</i> Soort interventie: <i>evaluatie</i>		Categorie	Aantal	Percentage	Opmerkingen
		Z/Si	1	50 %	
		Lui	1	50 %	
		Pra	0	0 %	
		Bew	0	0 %	
		Sa	0	0 %	
		No	0	0 %	
		Totaal	2	100 %	
Min	Na 15 sec	Na 30 sec	Na 45 sec	Na 60 sec	
1	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
2	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
3	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
4	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
5	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
6	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
7	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
8	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
9	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	
10	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	Z/Si Lui Pra Bew Sa No	

De volgende categorieën kunnen gescoord worden:

Z/Si: Zit/Staat stil

Lui: Luistert naar de uitleg

Pra: Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten

Bew: Beweegt (staat/zit niet stil)

Sa: Stoort andere door aan andere te zitten

No: Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Bijlagen VI – Logboek

Datum	Interventie	Mijn Ervaring	Hoe heb ik de leerling ervaren	Evaluatie Interventie	Aantal kaartjes behaald (doel kaartjes per les)	Problemen en bijzonderheden	Aandachtpunten volgende keer	Aanpassingen
3-11-2015	Nulmeting 1	Vandaag was de nulmeting. Hierdoor kon Dirk geen kaartjes krijgen. Vandaag had Dirk een hele goeie dag waar ik en mijn stage-begeleider van opkeken. Het gedrag wat hij vandaag liet zien is niet wat wij van hem gewend zijn.	Dirk deed vandaag heel goed mee in de les. Dirk zat rustig op zijn plaats tijdens de uitleg. Stoorde geen andere kinderen en deed heel goed mee in de les. Tijdens de uitleg was Dirk ook niet te horen.	-	0 (nulmeting) Vandaag zijn er geen stickers te verdienen	Deze les gingen we judoën en dit wordt niet in de grote zaal gegeven maar in een kleine zaal. Judo wordt niet vaak met ze gedaan en er wordt veel gewerkt in twee tallen. Tijdens de les wordt veel gewerkt en de uitleg momenten gebruikt om weer even op adem te komen.	-	-
10-11-2015	Nulmeting 2	Vandaag is er geen interventie maar nog een nulmeting dit komt omdat het gedrag van Dirk de vorige week zo goed was dat die interventie niet gebruikt kan worden als nulmeting.	Dirk deed vandaag goed mee in de les. Maar was wel ongeduldig. Kon niet rustig blijven staan tijdens instructie filmpje/momenten. Hij bewoog veel en praatte geregeld door de uitleg.	-	0 (nulmeting) Vandaag zijn er geen stickers te verdienen	Vandaag stond slackline op het programma dit is iets heel nieuws voor hun. Hierbij maakte we gebruik van instructiefilmpjes. Tijdens deze filmpjes vond Dirk het heel moeilijk om op een plaats te blijven staan.	Dirk was als eerste in de zaal en wilde graag weten wat we hingen doen. Volgende keer als we met instructie filmpjes worden dan Dirk een vaste plaats geven waar die moet blijven staan.	-
17-11-2015	Interventie 1	Eerste interventie dag, toch wel een beetje spannend hoe Dirk er op gaat reageren. En hoe de klas er mee omgaat. De interventie is goed verlopen De andere kinderen merken weinig van wat ik met Dirk doe.	Dirk was snel omgekleed en kwam meteen naar mij toe met waar gaan we vandaag aan werken. Dit vond ik wel super positief. Je ziet dat Dirk probeert te werken aan zijn praten. Eerst toch even kijken of het echt zo is. Maar na de eerste waarschuwing gaat hij er toch over nadenken. Als het hem nog wat lang duurt voor dat die de beurt krijgt ging het mis.	Dirk deed goed. Door aan te geven Dirk dit is je eerste waarschuwing wist hij wat ik bedoelde waardoor hij wel na ging denken en meer zijn vinger ging gebruiken. Wat toch soms wel moeilijk was. En soms wat lang voor hem duurde voor hij de beurt kreeg en het hem al uit de mond kwam. Maar ik vond dat Dirk voor de eerste keer heel goed zijn best heeft gedaan.	3 Tijdens w-up mag Dirk max 3 keer gewaarschuwd worden, 3 keer bij klassikale instructiemomenten en 3 bij afsluiting. Tijdens de w-up is Dirk 2 keer gewaarschuwd, tijdens de kern is hij 3 keer gewaarschuwd en tijdens de afsluiting 0 meer gewaarschuwd.	Geen bijzonderheden.	Volgende keer krijgt Dirk nog maar 2 waarschuwingen. Bij de 3 ^{de} waarschuwing is hij de sticker kwijt.	Tijdens de les waren er geen aanpassingen.
24-11-2015	Interventie 2	Dirk begon goed aan de les. Was snel omgekleed en begon de spullen voor de interventie al bij elkaar te	De warming up en de afsluiting gingen heel goed. Dirk steekt de vinger op als die iets	De interventie liep goed. Je ziet dat Dirk meer begint na te	2 Tijdens w-up mag Dirk max 2 keer gewaarschuwd	Dirk heeft veel last van een kind in de klas. Voor Dirk voelt het alsof het andere kind hem maar in	Probeer de volgende keer minder erop te letten wat andere doen. En ben bezig met je eigen opdrachten.	Tijdens de les is er een matje recht op geplaatst zodat Dirk en het andere kind elkaar niet konden

		zoeken (sticker, pen, stift, blaadje) Hij vulde het meteen in en vroeg waar hij op moest letten. Jammer dat het tijdens de kern mis is gegaan. Door een matje tussen de rekstokken recht te zetten merkte je aan Dirk dat die wel rustiger werd. Omdat het andere kind hem niet zo goed kon zien. Tijdens de afsluiting heeft Dirk zich heel goed gedragen	wilt zeggen. Moet meestal wel eerst een keer gewaarschuwd worden. Er was tussen Drik en een kind lichte wrijving. Ze waren elkaar in de gaten aan het houden hoe ze de opdrachten deden. Daardoor stond onder andere een matje recht tussen de rekstokoefening zodat ze elkaar wat minder konden zien hoe ze het deden.	denken als die wat wilt zeggen. Het is jammer dat er een wrijving was tussen hem en een ander kind in de klas waardoor die het tijdens de kern niet meer hield. En te vaak de uitleg verstoorde met zijn gepraat. En een waarschuwing te veel heeft gekregen. Afsluiting Dirk luisterde heel goed naar de zwarte piet en was heel rustig.	worden, 2 keer bij klassikale instructiemomenten en 2 bij afsluiting. Tijdens de w-up is Dirk 1 keer gewaarschuwd, tijdens de kern is hij 3 keer gewaarschuwd en tijdens de afsluiting 0 meer gewaarschuwd.	de gaten houdt hoe hij de opdracht in de rekstok doet. Het gedrag van Dirk was daardoor ook zeer onrustig. Tijdens de afsluiting was zwarte piet in de zaal en die kwam pepernoten uitdelen en een boodschap van sinterklaas brengen.	Dirk en een ander kind van uit de klas niet samen laten werken omdat ze teveel op elkaar letten waardoor Dirk voor het instructie moment van de kern geen sticker heeft gekregen. Volgende keer krijgt Dirk nog maar 1 waarschuwingen. Bij de 2de waarschuwing is hij de sticker kwijt.	zien tijdens de rekstokoefening waardoor Dirk weer rustiger werd.
1-12-2015	Interventie 3	Derde interventie week. Sinterklaas stond voor de deur en dat is te merken aan alle kinderen. Deze week stond apenkooien op het programma. Dirk heeft goed mee gedaan. Hij moest erop letten dat hij maar een keer gewaarschuwd mocht worden tijdens de w-up, een keer tijdens de kern en een keer tijdens de afsluiting. Dit is goed gegaan.	Dirk was een stuk later in de zaal dan de rest van de klas. Dit kwam omdat de juf nog even met Dirk iets wilde bespreken. Tijdens de instructiemomenten zie je dat Dirk graag iets wilt zeggen terwijl andere kinderen nog bezig zijn en dan vergeet die de afspraak omdat het hem niet snel genoeg gaat. Maar hij doet zijn best naar de waarschuwing om te ver komen dat die gaat praten.	De stickers zijn pas op het einde van de les geplakt. Omdat apenkooien op het programma stond wilt die dit graag doen en niks van missen. Daarom hebben we besloten op het einde van de les de stickers te plakken.	3 Tijdens w-up mag Dirk max 1 keer gewaarschuwd worden, 1 keer bij klassikale instructiemomenten en 1 bij afsluiting. Tijdens de w-up is Dirk 1 keer gewaarschuwd, tijdens de kern is hij 1 keer gewaarschuwd en tijdens de afsluiting 1 meer gewaarschuwd.	Sinterklaas staat voor de deur. Het thema van de les was apenkooien. De kinderen waren allemaal drukker maar Dirk deed goed zijn best. Hij kwam nu later binnen omdat de docent nog iets met hem wilde bespreken. Maar eenmaal binnen wilde hij eerst weten waar hij deze les op moest letten.	Volgende keer denken aan de afspraken over wanneer wel en niet praten, We gaan de volgende keer werken aan het rustig blijven zitten en staan tijdens de uitleg. Ervoor zorgen dat alle kinderen rustig zijn tijdens de afsluiting. Nu was er een kind tijdens de afsluiting riep iets door de zaal over/tegen Dirk waar op Dirk fel het niet kon laten om niet te reageren. Dirk heeft deze les sticker 6 t/m 8 gehaald hierdoor mag die de volgende week aan het begin van de les het tikkerspel kiezen.	Wilde Dirk en een kind niet samen laten werken omdat het de vorige les niet goed ging. Maar tijdens het openkooien trokken de twee heel goed samen op en speelde leuk met elkaar samen.
8-12-2015	Interventie 4	Vierde interventie week. Vandaag moet Dirk op andere punten letten. Vanaf nu gaan we werken aan rustig zitten/staan en het niet storen van andere kinderen tijdens de instructiemomenten. Hij kan een extra sticker	Dirk had genoeg stickers verzameld en mocht een tikspel kiezen en uitleggen. Dit ging goed maar merkte aan Dirk dat hij soms niet eens was hoe het spel verliep. Heb met	Van de interventie kwam deze les niks terecht. De uitleg van het tikspel mocht Dirk zelf doen en dat ging ook goed. Maar de inzet tijdens het spel zelf was een stuk	0 Tijdens de w-up dat we kiezen voor nieuwe tikkers of nieuwe regels toevoegde kon Dirk niet stil blijven staan. Tijdens de	Vanaf deze week kan Dirk 4 stickers verdienen. 3 stickers voor het rustig blijven zitten en het niet storen van medeklasgenoten. En kan 1 sticker extra verdienen	Volgende les erop letten wie naast Dirk zit. Verplaats deze kinderen en niet Dirk omdat die dan heel tegenstrijdig kan worden waardoor hij gaat mokken	De afgelopen weken hebben we gewerkt aan het praten. Dit zou eerst niet meer meegenomen worden naar interventie week 4 t/m 6. Nu kan Dirk een extra sticker verdienen door tijdens de w-up, kern en

		verdienen met het niet praten tijdens de klassikale instructiemomenten. Dirk mocht het tikspel kiezen. Tikspel was leuk en verliep goed. Alleen Dirk zelf deed niet goed mee. Tijdens de kern deed Dirk op het af en toe goed maar was veelal bezig met de andere dingen waarvoor we hem hebben moeten waarschuwen en twee keer een time out hebben moeten geven. Tijdens de tweede opdracht merkte ik dat Dirk door ging met het irriteren van andere kinderen. Dirk heeft deze les helemaal niet goed meegedaan.	hem gepraat maar kon geen reden vinden waarom hij zich zo gedroeg. Tijdens de kern de uitleg praatte Dirk te veel waardoor hij extra sticker kwijtraakte. Tijdens het uitvoeren van de mikopdrachten deed Dirk andere dingen dan gevraagd werden. Tijdens de uitleg momenten bewoog Dirk nogal veel. Dirk begon voor mijn gevoel positief aan de les maar al vrij snel in de w-up is dit omgeslagen.	minder. Op het moment dat iedereen stil moest blijven staan bleef Dirk toch doorlopen. Tijdens de uitleg van het eerste deel kern ging het wel goed maar tijdens het spel Dirk eerste keer op de time out plek gezet. Bij het opzetten van de tweede spel is Dirk daar meester Ed weer op de time out stel gezet en heb tijdens de uitleg geen aandacht aan Dirk besteed omdat die toen op de time out plek zat.	kern kon Dirk niet stil blijven zitten en 2x gewaarschuwd voor praten. En tijdens de afsluiting deed Dirk ook niet wat van hem gevraagd wordt. En was al de kleedkamer in voordat hij zich mocht gaan omkleeden	met het niet praten tijdens de les. Het probleem is de inzet van Dirk zelf tijdens de opdrachten. Tijdens het tikspel speelde hij niet goed mee. En tijdens de eerste mik opdracht heeft Dirk niet goed meegedaan en is daar ook een aantal keren voor gewaarschuwd. Hij is ook twee keer op de time out plek gezet. Na de les wilde Dirk niet evalueren. En zijn er geen stickers uitgedeeld.	Volgende keer krijgt Dirk nog maar 2 waarschuwingen. Bij de 3de waarschuwing is Hij de sticker kwijt. De extra sticker blijft hetzelfde. Als Dirk maar max 1x wordt gewaarschuwd tijdens de w-up max 1x bij de kern en max 1x bij de afsluiting tijdens de klassikale instructiemoment kan die 1 extra sticker verdienen	afsluiting iedere keer maar één keer gewaarschuwd wordt. Tijdens de les heeft Dirk 2 keer een time out gekregen omdat zijn gedrag tijdens de opdrachten niet goed waren. Hier is Dirk ook een aantal keer voor gewaarschuwd maar deed daar niks mee.
15-12-2015	Interventie 5	Deze les kwam Dirk als snel omgekleed de zaal in en wilde weten waar hij deze week op moest letten voor de stickers te kunnen verdienen. De interventie verliep goed. Hij was erg nieuwsgierig na wat we gingen doen. Tijdens de instructiemomenten Dirk wel een aantal keer moeten waarschuwen.	Deze week ging het weer een heel stuk beter met Dirk vond ik zelf. Hij luisterde goed. Vond het wel moeilijk om tijdens uitleg moment stil te blijven maar de inzet tijdens de les zelf waren stukken beter dan de vorige week.	Tijdens de w-up heb ik Dirk 1x moeten waarschuwen. Tijdens de was Dirk toch onrustiger hebt hem toen 2x moeten waarschuwen. De afsluiting ging wel goed qua het bewegen, Tijdens de kern heb ik Dirk ook 2x moeten waarschuwen voor praten en bij de afsluiting ook. Maar hij zat wel rustig en liet andere kinderen met rust.	3 Dirk heeft niet de extra sticker verdient omdat. Tijdens de uitleg van de kern is Dirk 2x gewaarschuwd. Tijdens de afsluiting is Dirk ook 2 keer gewaarschuwd. Terwijl hij eigenlijk maar 1x bij de kern en 1x bij de afsluiting gewaarschuwd mag worden.	De week voor de vakantie. Dan worden er verschillende spellen uitgezet waarbij tijdens de les gerouleerd wordt om de x aantal minuten.	Volgende keer krijgt Dirk nog maar 1 waarschuwingen. Bij de 2de waarschuwing is Hij de sticker kwijt. De extra sticker blijft hetzelfde. Als Dirk maar max 1x wordt gewaarschuwd tijdens de w-up max 1x bij de kern en max 1x bij de afsluiting tijdens de klassikale instructiemoment kan die 1 extra sticker verdienen	-
5-1-2016	Interventie 6	Dirk deed heel goed mee. Kwam vragen of die de timetime mocht zetten voor de les. Hij kwam vrolijk binnen en wilde meteen weten waar die ook al weer op moest letten om de stickers te verdienen. De les verder verliep goed Alleen tijdens de kern had hij last	Dirk heb ik vandaag als heel erg prettig ervaren. Hij was super vrolijk wilde heel graag meedoen. Zat wel veel langs de kant omdat hij last had van de hak. Ondanks dat hij langs de kant zat liet hij andere kinderen met rust. Wat	De interventie ging ook super. Hij is tijdens de w-up 0 keer gewaarschuwd tijdens de kern is die 1 keer gewaarschuwd en bij de afsluiting 0 keer. Zelfs voor praten heb ik hem niet hoeven te waarschuwen. Dus alle	4 Tijdens w-up mag Dirk max 1 keer gewaarschuwd worden, 1 keer bij klassikale instructiemomenten en 1 bij afsluiting.	Nee, Dirk had alleen last van zijn hak. Ondanks dat goed mee gedaan en andere netjes met rust gelaten als hij op de bank zit. Vanaf vandaag gaat er ook een nieuwe stageer meelopen. Hier had Dirk	Volgende week gaan we het praten en het stil blijven zitten/staan en andere kinderen met rust laten behandelen. Voor iedere onderdeel w-up/kern/afsluiting kan hij 1 sticker verdienen wordt die meer dan 2 keer gewaarschuwd in de w-up	-

		van een voet waardoor hij niet meer goed mee kon doen. Als het niet ging dan ging die op een bankje zitten en liet hij andere kinderen gewoon met rust en dat is super van hem. Alleen halverwege de les bij het filmpje wat ze te zien kregen wilde hij niet bij de groep staan.	normaal niet zo goed gaat.	4 de stickers netjes verdient.	Dit geldt ook de extra sticker voor praten Tijdens de w-up is Dirk 0 keer gewaarschuwd, tijdens de kern is hij 1 keer gewaarschuwd en tijdens de afsluiting o meer gewaarschuwd. En voor praten is Dirk ook 0 keer gewaarschuwd.	verder geen last van dat er iemand nieuw bij kwam.	bijvoorbeeld dan kan die geen sticker voor de w-up verdienen. Dirk heeft sticker 11 t/m 15 bij elkaar verzamelt hij is voorbij de 12 gekomen. Hij mag dan komende week mee helpen in het zwembad bij meester Maurice in het ondiepe.	
12-1-2015	Nameting - Interventie 7	Laatste interventie tevens eindmeting. Het eerste wat hij vroeg is wat gaan we vandaag doen. Ik zie fitness en toen zie hij spierballen trainen, Ja Dirk we gaan spierballen trainen daar had hij wel veel zin in. De interventie verliep goed, is wel tijdens de w-up een aantal keer gewaarschuwd. Maar vond het een goed afsluiting van de interventies. Alleen de normale manier van afsluiten ging niet.	Dirk was vandaag heel bewegelijk en wilde graag spierballen gaan trainen. Veel van de opdrachten deed die dan ook samen met zijn partner waar dat kon om extra de spierballen goed te trainen. Omdat hij zo graag dat wilde gaan doen schiet dat tijdens de uitleg nog weleens doorheen en kon dan ook niet goed aan de afspraken houden.	De interventie is goed verlopen Dirk moest op meer dingen letten dan normaal en praten, bewegen en het storen van andere kinderen viel nu samen. Tijdens de w-up 2 waarschuwingen gehad en tijdens de kern 1. De afsluiting was nu maar heel kort, korter dan normaal wegens aangepaste les.	3 Tijdens w-up mag Dirk max 2 keer gewaarschuwd worden, 2 keer bij klassikale instructiemomenten en 2 bij afsluiting voor zowel praten als bewegen en andere storen. Tijdens de w-up is Dirk 2 keer gewaarschuwd, tijdens de kern is hij 2 keer gewaarschuwd en tijdens de afsluiting o meer gewaarschuwd.	Mijn laatste gymles wat de klas van mij krijgt. Dit niet voor de les gezegd maar toen ik de les ging afsluiten.	-	-

Bijlagen VII – Interview

Topiclijst: Interview met vakleerkracht lichamelijke opvoeding

- Relatie met Dirk
- Gedrag van Dirk
- Dirk in andere situaties
- Aanpak in gymlokaal
- Token Economy
- Verschil in gedrag

Vragen voor het interview werkende vanuit de topiclijst.

- Hoelang kent u Dirk al?
- Hoe ziet u Dirk als kind?
- Wat is de motorische vaardigheid van Dirk?
- Wat is voor u opvallend gedrag van Dirk in de gymzaal?
- Wat is voor u gewenst en ongewenst gedrag in de gymzaal?
- Hoe gaat u met dit gedrag om? Hoe handelt u?
- Wat vind u van de toegepaste interventie wat ik heb toegepast “de Token Economy”?
- Merkt u veranderingen aan het gedrag van Dirk tijdens de interventies
- Is het gedrag van Dirk verandert na de interventies
- Heeft u voor Dirk zin om door te gaan met deze methode?

Interview Ed Schut (vakdocent LO) over Dirk

- S: Hallo Ed
- E: Hallo Stefan
- S: Ik heb wat vraagje over uhhh mijn casus uhhh van mijn scriptie Dirk. Nu is mijn vraag: Hoelang kent u Dirk al?
- E: Ehhhh. Dirk zal nu een jaar of elf schat ik en ehhhh hij komt bij mij vanaf groep 3 dan zijn ze een jaar of zes. Dus ik even inschatten denk ik 5 jaar.
- S: En hoe ziet u Dirk als kind?
- E: Ehhhh, ja. Hoe zie ik Dirk als kind? Dirk is een kind wat ehhhh toch regelmatig de lessen verstoord. Ehhhhh, hij vraagt uhm veel aandacht, of dit nou negatief is positief, of hij is heel erg aanwezig in de les. Verder is het een leuk kind een uhhhh kan ook heel goed meedoen, maar die is ehhhh wel opvallend.
- S: Oké. Want de volgende vraag was “wat is de motorische vaardigheid van Dirk”
- E: Nou ik denk dat we Dirk mogen inschatten in de gemiddelde motorische vaardigheden bij deze populatie. Dan moet je ervan uit gaan dat de kinderen hier gemiddeld twintig tot veertig procent motorische ontwikkelingsachterstand hebben op een basisschoolleerling en voor onze scholen is hij dan gemiddeld. Het zou iets onder het gemiddelde van een basisschoolleerling kunnen zijn.
- S: Oké. Wat is opvallend aan het gedrag van Dirk in de gymzaal tijdens de instructiemomenten?
- Ed Meja. Dat is ehhh. Dat is wisselend denk ik, er zijn momenten dat die ehhhh wel normaal oplet maar regelmatig verstoord die de instructie door de ongewenst dus dat betekend dat op zijn beurt moet wachten, vinger opsteken dat soort dingen. Ehhhh, ertussendoor praten of met andere ehhhh ehhhh praat.
- S: Nou, u zei het al zelf uhhhh ongewenst gedrag uhhhh wat verstaat u zelf te gewenst gedrag ehhh tijdens de instructiemomenten?
- E: Nou daar kan ik heel heel duidelijk in zijn. Gewenst gedrag tijdens de instructiemomenten betekend dat de kinderen luisteren en kijken naar wat er aan instructie volgt punt meer is er niet.
- S: Oké. En uhhh en het ongewenste tijdens uhhh de instructiemomenten?
- E: Ook dat is heel duidelijk ehhh ongewenst betekend dat niet met hun hun gedachten bij de instructie zijn. Dus niet kijken ehhh met elkaar praten, met andere dingen bezig zijn, afgeleid zijn, andere kinderen ehhh ehhh storen waardoor die ook afgeleid raken ehhh dat is naja dat is is ehhhh eenduidig.
- S: En ehhh hoe gaat u dan met dat gedrag om als kinderen ongewenst zijn?
- E: Normaliter is het zo dat ik dan uhhh stop en aangeef van goed het is niet jou beurt je bent nu ehhh ja als ik nu spreek dan luisteren we en dan verwijst ik naar

de gespreksregels die we hebben afgesproken dat kan maar eentje praten en de rest luistert of ik dat nu ben of een kind. Dus een spreekt en doet voor geeft de instructie en de rest luistert.

- S: Uhhhm, De school heeft ook het duimpjes systeem het School Wide Positive Behaviour Support. Wat uhhh vindt u van dit systeem?
- E: Ehhh. De achterliggende gedachten dat je met name ehhh positief gedrag moet zien en ehhh ehhh en ehhh en moet belonen. En juist negatief gedrag moet proberen minder aandacht te geven daar waar mogelijk die gedachten vind ik uitstekend en past ook heel goed bij de visie. En ehhh, ik denk en ook heel gecharmeerd van de duimpjes je ziet dat het werkt bij de kinderen. De enige ehhh critici noot is dat ik me afvraag of je naar mate de kinderen ouder worden zoals in de bovenbouw of in de klas waar Dirk in zit of je dan misschien met ehhh andere vorm van beloning moet komen. Dat ook daar een gelijk een leerlijn is van kleintjes met duimpjes en bij de grote misschien ehhh ehhh een andere vorm.
- S: Pas u dit systeem ook toe gymles zelf?
- E: Ja
- S: En hoe moet ik dat zien hoe dat dan toepast?
- E: Nou, we hebben ehhh ehhh afgesproken binnen de sectie dat elk les goed of slecht afgesloten wordt met complimenten we gaan dus altijd opzoek naar waar kunnen we in individuele complimenten geven, waar kunnen we klassikaal complimenten geven en ehhh niet elke les maar dan toch redelijk frequent kunnen we dan kinderen met een duimpje extra belonen. Dat gaat dan niet zo zeer om van ik heb een hele prachtige koprol gedaan maar het gaat dan over gedrag en dat gedrag wat wij dan benoemen, dat is in onze les we hebben drie regels ehhhh, wachten op je beurt, doe wat is afgesproken en let op. Binnen die drie regels kan er een duimpje verdiend worden en de belangrijkste is misschien wel help je ook weleens iemand anders uit jezelf. Dat zijn de momenten waarop we individuele duimen geven. Daarnaast kunnen er ook groepsduimen verdiend worden.
- S: Uhhh, heeft deze methode ook effect op Dirk in de gymles?
- E: Goeie vraag, ehhh Dirk is zoals gezegd een toch wel een specialer kind en de ene keer lijkt het zo te zijn dat die ehhhh blij is met één gekregen duim en de andere keer lijkt het ook wel alsof het geeft die althans de indruk dat het hem niet zo boeit. Ehhhm, hij laat niet precies met zijn gedrag zien wat echt binnen in ehhh in omgaat. Dus, moeilijk te zeggen.

- S: Oké. Uhhhm, nu heb ik tijdens mijn interventie uhhhm de token economy toegepast uhhh ook het positief uhhh belonen van uhhhh gedrag waar je aanwerkt. Uhhhm wat vind u van deze uhhh manier van interventie?
- E: Nou ehhh djdj ehhh, vergelijkbaar met de duimpjes zoals je al zegt, en ehhh ik denk dat ook een goed systeem is van de duimpjes hanteren is ehhh school breed klassikaal met veel kinderen, veel makkelijker toe te passen met weinig of geen ehhh extra werk, je hebt de duimpjes gewoon in je zak die kan je overal op de gang, op het speelplein, in de les overal kan je een kind een duim geven die dan ook ingewisseld kan worden in de klas. Terwijl je met de token systeem er toch meer tijd en ehhh werk in gaat zitten. Dus dat is wel in mijn ogen geschikt voor meer individuele benaderingen.
- S: Oké. Heeft u uhhh veranderingen gemerkt aan het gedrag uhhh van dirk tijdens de interventies?
- E: Uhhhm k, dat is heel moeilijk te zeggen, ik heb een keer zelf ehhh mogen uhhh scoren. En dan ehhh dan ben je er ook echt op gefocust om te kijken naar ehhh de interventies ehhh Ik vind het moeilijk om nu te zeggen van goed ik heb duidelijk verschil gezien.
- S: Oké. Ehhh, is het gedrag van Dirk verandert na de interventies?
- E: Ja, ook dat is ehhh hetzelfde antwoord. Dirk is des dusdanig uhhhm uhhhm wispelturige in zijn gedrag dat we niet kunnen direct kunnen zeggen van god dit werkt, en dit werkt op langere termijn, en dit werkt altijd. Incidenteel lijkt het te werken maar dan hebben we dus geen garantie voor de volgende les of het volgende moment waarop je hem ziet. Uhhhm, hij is ehhh heel heel uhhh onberekenbaar in in zijn gedrag wat zal er vandaag gebeuren, dat vragen wij

- ons eigenlijk af, van hoe zal die vandaag zijn. Het is heel moeilijk in te schatten uhhh hoe hoe Dirk ehhh hoe de interventies blijvend werken op Dirk.
- S: Ja, dus uhhhm uhhhm u zegt daarmee eigenlijk dat de interventie de ene keer de ene week sloeg het wel aan en de week erna pakte weer minder goed aan of?
- E: Ja, ehhh tweed dingen: je ziet dat de interventie uhhhm succes heeft komt voor. Het komt ook voor dat het minder effect heeft blijkt te hebben en het derde wat je erover kunt zeggen is van god heeft het effect op de lange termijn? Bijvoorbeeld heeft deze week ehhh ehhh beloning gekregen of hij heeft goed gescoord bij de token ehhh economy. En en is die dan vanaf nu vanaf de volgende week ehhh langzaam wordt het gedrag in zijn in de hele lijn wat beter dat kunnen we niet zeggen dat het A: periode te kort voor, en ik denk dat ook Dirk zijn onderliggende onderliggende problematiek uhhhm waardoor dit gedrag vertoond wordt te ingewikkeld en voor ons nog niet boven water gekregen wat daar de oorzaak van is.
- S: Uhhhm u heeft al kort antwoordt gegeven op deze vraag uhhh, heeft het zin voor Dirk om door te gaan met deze methode?
- E: Ehhh, indien de mogelijkheid er was zou ik zou ik zeker zeggen van wel omdat ehhh de periode waarin je dat nu hebt toegepast relatief kort is. En om te kijken of er door ehhh een langere periode van interventie ehhh meer blijvende gedragsverandering mogelijk is zou je dat ehhh heel goed ehhh tot het eind van het schooljaar bijvoorbeeld kunnen blijven toepassen.
- S: Oké. Dank u wel
- E: Graag gedaan, succes verder
- S: Dankje

Interview Ed Schut (vakdocent LO) over Dirk

S: Hallo Ed

E: Hallo Stefan

1S: Ik heb wat vraagje over uhhh mijn casus uhhh van mijn scriptie Dirk. Nu is mijn vraag: Hoelang kent u Dirk al?

1E: Ehhhh. Dirk zal nu een jaar of elf schat ik en ehhhh hij komt bij mij vanaf groep 3 dan zijn ze een jaar of zes. Dus ik even inschatten denk ik 5 jaar.

2S: En hoe ziet u Dirk als kind?

2E: Ehhhh, ja. Hoe zie ik Dirk als kind? Dirk is een kind wat ehhhh toch regelmatig de lessen verstoord. Ehhhhh, hij vraagt uhm veel aandacht, of dit nou negatief is positief, of hij is heel erg aanwezig in de les. Verder is het een leuk kind een uhhhh kan ook heel goed meedoen, maar die is ehhhh wel opvallend.

3S: Oké. Want de volgende vraag was “wat is de motorische vaardigheid van Dirk”

3E: Nou ik denk dat we Dirk mogen inschatten in de gemiddelde motorische vaardigheden bij deze populatie. Dan moet je ervan uit gaan dat de kinderen hier gemiddeld twintig tot veertig procent motorische ontwikkelingsachterstand hebben op een basisschoolleerling en voor onze scholen is hij dan gemiddeld. Het zou iets onder het gemiddelde van een basisschoolleerling kunnen zijn.

4S: Oké. Wat is opvallend aan het gedrag van Dirk in de gymzaal tijdens de instructiemomenten?

4E: Meja. Dat is ehhh. Dat is wisselend denk ik, er zijn momenten dat die ehhhh wel normaal oplet maar regelmatig verstoord die de instructie door de ongewenst dus dat betekend dat op zijn beurt moet wachten, vinger opsteken dat soort dingen. Ehhhh, ertussendoor praten of met andere ehhhh ehhhh praat.

5S: Nou, u zei het al zelf uhhhh ongewenst gedrag uhhhh wat verstaat u zelf te gewenst gedrag ehhh tijdens de instructiemomenten?

5E: Nou daar kan ik heel heel duidelijk in zijn. Gewenst gedrag tijdens de instructiemomenten betekend dat de kinderen luisteren en kijken naar wat er aan instructie volgt punt meer is er niet.

6S: Oké. En uhhh en het ongewenste tijdens uhhh de instructiemomenten?

6E: Ook dat is heel duidelijk ehhh ongewenst betekend dat niet met hun hun gedachten bij de instructie zijn. Dus niet kijken ehhh met elkaar praten, met andere dingen bezig zijn, afgeleid zijn, andere kinderen ehhh ehhh storen waardoor die ook afgeleid raken ehhh dat is naja dat is is ehhhh eenduidig.

7S: En ehhh hoe gaat u dan met dat gedrag om als kinderen ongewenst zijn?

7E: Normaliter is het zo dat ik dan uhhh stop en aangeef van goed het is niet jou beurt je bent nu ehhh ja als ik nu spreek dan luisteren we en dan verwijst ik naar

de gespreksregels die we hebben afgesproken dat kan maar eentje praten en de rest luistert of ik dat nu ben of een kind. Dus een spreekt en doet voor geeft de instructie en de rest luistert.

8S: Uhhhm, De school heeft ook het duimpjes systeem het School Wide Positive Behaviour Support. Wat uhhh vindt u van dit systeem?

8E: Ehhh. De achterliggende gedachten dat je met name ehhh positief gedrag moet zien en ehhh ehhh en ehhh en moet belonen. En juist negatief gedrag moet proberen minder aandacht te geven daar waar mogelijk die gedachten vind ik uitstekend en past ook heel goed bij de visie. En ehhh, ik denk en ook heel gecharmeerd van de duimpjes je ziet dat het werkt bij de kinderen. De enige ehhh critici noot is dat ik me afvraag of je naar mate de kinderen ouder worden zoals in de bovenbouw of in de klas waar Dirk in zit of je dan misschien met ehhh andere vorm van beloning moet komen. Dat ook daar een gelijk een leerlijn is van kleintjes met duimpjes en bij de grote misschien ehhh ehhh een andere vorm.

9S: Pas u dit systeem ook toe gymles zelf?

9E: Ja

10S: En hoe moet ik dat zien hoe dat dan toepast?

10E: Nou, we hebben ehhh ehhh afgesproken binnen de sectie dat elk les goed of slecht afgesloten wordt met complimenten we gaan dus altijd opzoek naar waar kunnen we in individuele complimenten geven, waar kunnen we klassikaal complimenten geven en ehhh niet elke les maar dan toch redelijk frequent kunnen we dan kinderen met een duimpje extra belonen. Dat gaat dan niet zo zeer om van ik heb een hele prachtige koprol gedaan maar het gaat dan over gedrag en dat gedrag wat wij dan benoemen, dat is in onze les we hebben drie regels ehhhh, wachten op je beurt, doe wat is afgesproken en let op. Binnen die drie regels kan er een duimpje verdiend worden en de belangrijkste is misschien wel help je ook weleens iemand anders uit jezelf. Dat zijn de momenten waarop we individuele duimen geven. Daarnaast kunnen er ook groepsduimen verdiend worden.

11S: Uhhh, heeft deze methode ook effect op Dirk in de gymles?

11E: Goeie vraag, ehhh Dirk is zoals gezegd een toch wel een specialer kind en de ene keer lijkt het zo te zijn dat die ehhhh blij is met één gekregen duim en de andere keer lijkt het ook wel alsof het geeft die althans de indruk dat het hem niet zo boeit. Ehhhm, hij laat niet precies met zijn gedrag zien wat echt binnen in ehhh in omgaat. Dus, moeilijk te zeggen.

- 12S: Oké. Uhhhm, nu heb ik tijdens mijn interventie uhhhm de token economy toegepast uhhh ook het positief uhhh belonen van uhhhh gedrag waar je aanwerkt. Uhhhm wat vind u van deze uhhh manier van interventie?
- 12E: Nou ehhh djdj ehhh, vergelijkbaar met de duimpjes zoals je al zegt, en ehhh ik denk dat ook een goed systeem is van de duimpjes hanteren is ehhh school breed klassikaal met veel kinderen, veel makkelijker toe te passen met weinig of geen ehhh extra werk, je hebt de duimpjes gewoon in je zak die kan je overal op de gang, op het speelplein, in de les overal kan je een kind een duim geven die dan ook ingewisseld kan worden in de klas. Terwijl je met de token systeem er toch meer tijd en ehhh werk in gaat zitten. Dus dat is wel in mijn ogen geschikt voor meer individuele benaderingen.
- 13S: Oké. Heeft u uhhh veranderingen gemerkt aan het gedrag uhhh van dirk tijdens de interventies?
- 13E: Uhhhm k, dat is heel moeilijk te zeggen, ik heb een keer zelf ehhh mogen uhhh scoren. En dan ehhh dan ben je er ook echt op gefocust om te kijken naar ehhh de interventies ehhh Ik vind het moeilijk om nu te zeggen van goed ik heb duidelijk verschil gezien.
- 14S: Oké. Ehhh, is het gedrag van Dirk verandert na de interventies?
- 14E: Ja, ook dat is ehhh hetzelfde antwoord. Dirk is des dusdanig uhhhm uhhhm wispelturige in zijn gedrag dat we niet kunnen direct kunnen zeggen van god dit werkt, en dit werkt op langere termijn, en dit werkt altijd. Incidenteel lijkt het te werken maar dan hebben we dus geen garantie voor de volgende les of het volgende moment waarop je hem ziet. Uhhhm, hij is ehhhh heel heel uhhh onberekenbaar in in zijn gedrag wat zal er vandaag gebeuren, dat vragen wij ons eigenlijk af, van hoe zal die vandaag zijn. Het is heel moeilijk in te schatten uhhh hoe hoe Dirk ehhh hoe de interventies blijvend werken op Dirk.
- 15S: Ja, dus uhhhm uhhhm u zegt daarmee eigenlijk dat de interventie de ene keer de ene week sloeg het wel aan en de week erna pakte weer minder goed aan of?
- 15E: Ja, ehhh twee dingen: je ziet dat de interventie uhhhm succes heeft komt voor. Het komt ook voor dat het minder effect heeft blijkt te hebben en het derde wat je erover kunt zeggen is van god heeft het effect op de lange termijn? Bijvoorbeeld heeft deze week ehhh ehhh beloning gekregen of hij heeft goed gescoord bij de token ehhh economy. En en is die dan vanaf nu vanaf de volgende week ehhh langzaam wordt het gedrag in zijn in de hele lijn wat beter dat kunnen we niet zeggen dat het A: periode te kort voor, en ik denk dat ook Dirk zijn onderliggende onderliggende problematiek uhhhm waardoor dit gedrag vertoond wordt te ingewikkeld en voor ons nog niet boven water gekregen wat daar de oorzaak van is.

16S: Uhhhm u heeft al kort antwoordt gegeven op deze vraag uhhh, heeft het zin voor Dirk om door te gaan met deze methode?

16E: Ehhh, indien de mogelijkheid er was zou ik zou ik zeker zeggen van wel omdat ehhh de periode waarin je dat nu hebt toegepast relatief kort is. En om te kijken of er door ehhh een langere periode van interventie ehhh meer blijvende gedragsverandering mogelijk is zou je dat ehhh heel goed ehhh tot het eind van het schooljaar bijvoorbeeld kunnen blijven toepassen.

S: Oké. Dank u wel

E: Graag gedaan, succes verder

S: Dankje

Wie is Dirk

Het gedrag wat opvallend is bij Dirk

Wat volgens de docent gewenst/ongewenst gedrag is

Methode op school het "School Wide Positive Behaviour Support"

Mijn interventie De "Token Economy"

Samenvatting Interview

Dirk wordt gezien als een kind dat veel aandacht vraagt, of het nu negatief of positief is. Dirk is heel erg aanwezig en opvallend in de les. De docent lichamelijke opvoeding vindt dat Dirk een leuk kind is die heel goed meedoet in de les. Het gedrag van Dirk tijdens de instructiemomenten wisselt, er zijn momenten dat hij goed oplet maar regelmatig verstoord hij de instructie door niet op zijn beurt te wachten, er tussendoor te gaan praten of door met andere kinderen te gaan praten. De school werkt met School Wide Positive Behaviour Support, dit is een duimpjes systeem waar Dirk wisselvallig op reageert. Er zijn momenten dat de vakleerkracht de indruk heeft dat Dirk blij is met het duimpje als hij die heeft verdiend. Toch zijn er ook vaak momenten dat Dirk de indruk geeft dat het duimpje hem niks boeit. De vakleerkracht vindt het moeilijk om aan te geven of het systeem werkt bij Dirk, omdat hij niet laat zien wat in hem omgaat.

De vakleerkracht vindt de Token Economy een goed systeem. Het duimpjes systeem is gemakkelijk school breed in te zetten. De leraar heeft altijd duimpjes in zijn broekzak zitten waardoor de kinderen overal met een duimpje kunnen worden beloond. Deze kunnen zij in de klas voor een beloning inwisselen. Het token systeem kost meer tijd en is in de ogen van de vakleerkracht geschikt voor individuele benadering. De vakleerkracht vond het moeilijk om te zeggen of het gedrag van Dirk tijdens de interventies veranderde. Ook vindt hij het moeilijk om te zeggen dat het gedrag van Dirk veranderd is door de interventies. Dirk is een wispelturige jongen, incidenteel lijkt het systeem van de Token Economy te werken, maar het is geen garantie voor Dirk's volgende les lichamelijke opvoeding. Het is voor de vakleerkracht ook moeilijk om het gedrag van Dirk in te schatten. Men weet nooit hoe hij die dag is. De vakleerkracht vindt het dan ook moeilijk om in te schatten of de interventies blijvend werken op Dirk. Reden hiervoor zijn: een korte interventieperiode, maar ook doordat de onderliggende problematiek waardoor Dirk dit gedrag vertoont te ingewikkeld is en de school het ook niet gelukt is om daar de oorzaak van te achterhalen.

In de ogen van de vakleerkracht heeft het zeker zin om nog door te gaan met de methode omdat de interventie periode kort was. Tevens kan er zo ook gekeken worden of een langere periode van interventies zorgt voor meer blijvende gedragsverandering.

Bijlagen VIII – Informatie over opzet van onderzoek

Onderzoeksinstrument

De observator van dit observatieformulier is de leerkracht lichamelijke opvoeding/gym. Deze vermeldt vier keer per minuut het gedrag van Dirk op het observatieformulier tijdens de uitlegmomenten. Na de les wordt geteld hoe vaak ieder gedrag is geobserveerd en worden al deze aantallen bij elkaar opgeteld. Als dan het gedrag gedeeld wordt door het aantal en vermenigvuldigt met honderd, krijgt men hoeveel procent van de uitleg het kind dat gedrag heeft laten zien. Tijdens de observatiemomenten hangt er ook een GoPro in de hoek van de zaal waarmee de les wordt gefilmd. De beelden die de GoPro filmt kunnen terug gekeken worden. Dit heeft als voordeel dat erna kan worden gegaan of de scores op het observatieformulier kloppen. De beelden zouden ook gebruikt kunnen worden als iemand anders het observatieformulier kan invullen aan de hand van deze beelden. Hiermee kan gekeken worden of de scores van de extra persoon overeenkomen met de scores van de leerkracht lichamelijke opvoeding/gym die de eerste observatie uitvoerde. Hierdoor wordt de uitslag nog betrouwbaarder. Daarnaast is er een stopwatch nodig om de tijd op te nemen van de uitleg. Maar ook zodat de observant kan zien wanneer er geobserveerd dient te worden om het gedrag van de leerling aan te geven.

De observant krijgt drie observatieformulieren om iedere observatiemoment apart vast te leggen. Het eerste meetmoment is bij binnenkomst in de zaal en tevens de uitleg van de warming up. De tweede keer is wanneer de kern van de les zal worden uitgelegd en wanneer er tijdens de uitvoering aanpassingsmomenten zijn. Het derde moment is wanneer de les wordt afgesloten/afsluiting. Deze observatieformulieren liggen dinsdagmorgen klaar voor de observant zodat deze maar gepakt hoeven te worden voor de les van Dirk.

Naast het observatieformulier moet er ook een logboek worden bijgehouden (Bijlage VI). Dit logboek wordt iedere dinsdag na de metingen en interventies ingevuld. In dit logboek staan vragen over: persoonlijke ervaring, hoe de leerling is ervaren, evaluatie interventie, hoeveel stickers de leerling heeft behaald, wat voor problemen/bijzonderheden zijn geweest, welke aandachtspunten/aanpassingen er voor de volgende keer zijn (Fontys Sporthogeschool, 2014/2015). In dit logboek worden de resultaten van elke meting en interventiemoment verwerkt. Na de

interventie periode kunnen de resultaten van de observatieformulieren vergeleken worden met de resultaten beschreven in het logboek.

Aan het einde van de interventie na de eindmeting wordt er een interview afgenomen met de vakdocent lichamelijke opvoeding (Bijlage VII). Dit interview geeft informatie, meningen en ervaringen van andere. Door bij de vakleerkracht een semigestructureerd interview af te nemen na de interventie kan de informatie worden vergeleken met het logboek en de resultaten uit het observatieformulier. Voor het afnemen van een interview is een apparaat nodig dat het gesprek kan opnemen, dit kan een telefoon, tablet, laptop of camera zijn. Bij het maken van de vragen dient er rekening mee gehouden te worden dat de expert de vragen kan beantwoorden en hierop door kan worden gevraagd (Kallenberg, Koster, Onstenk, & Scheepma, 2011).

Door te werken met veel verschillende onderzoeksinstrumenten kunnen die na de interventie met elkaar vergeleken worden. Dit wordt ook wel triangulatie genoemd. Dat betekent dat men vanuit verschillende invalshoeken informatie krijgt (Kallenberg, Koster, Onstenk, & Scheepma, 2011). Voor dit onderzoek wordt er gebruik gemaakt van een observatieformulier dat in de nulmeting evenals in eindmeting wordt gebruikt, een logboek dat bijgehouden wordt na iedere interventie, een interview met de vakleerkracht die wordt opgenomen en uitgewerkt, en alle interventies, de nul, de eindmeting en de interventies worden opgenomen met een GoPro. Deze opnames kunnen worden gebruikt voor het later invullen van een tweede observatieformulier met betrekking tot de nul en nameting.

Observatie en interventie

Tijdens het onderzoek zal er een voor- en een nameting plaatsvinden. De voormeting zal plaatsvinden aan het begin van het onderzoek voordat er wordt begonnen met de interventies. Door een voor-/ nulmeting te doen zijn er gegevens van Dirk die aan het einde van de interventie kunnen worden vergeleken met de eindmeting die plaatsvindt na de interventie periode. De gegevens die uit de voormeting en de nameting komen kunnen dan met elkaar worden vergeleken om een beeld te krijgen of de interventie heeft gewerkt, wat de successen zijn en waar misschien geen vooruitgang in is geweest.

De gehele interventieperiode telt acht weken. In week een wordt de voor-/ nulmeting gedaan. Vervolgens zal zes weken lang, week twee t/m zeven, interventies plaatsvinden met Dirk. In week acht, de laatste week, zal er een eindmeting plaatsvinden om te kunnen kijken of de interventie heeft geholpen bij Dirk. De planning is te vinden in bijlage XII.

Aan het einde van de les van de voor-/ nulmeting wordt Dirk verteld wat er de komende weken met hem gedaan wordt. Dan wordt ook het beloningssysteem uitgelegd. Het beloningssysteem gaat inhouden dat er iedere les stickers verdiend kunnen worden. Op de kast in de gymzaal zal een scoreformulier komen te hangen waarop de stickers die Dirk behaald heeft opgeplakt kunnen worden. Iedere les kan Dirk drie stickers verdienen. Een voor het gedrag tijdens het welkom praatje en warming up, een sticker kan Dirk wanneer de kern van de les zal worden uitgelegd en wanneer er tijdens de uitvoering aanpassingsmomenten zijn en de laatste sticker kan Dirk verdienen voor het gedrag tijdens de afsluiting van de les. De stickers zijn de tokens van de Token Economy (bijlage III). Na iedere moment dat een sticker verdient kan worden wordt er met Dirk even besproken hoe het ging en zal er bij het gewenste gedrag een sticker worden geplakt. Tijdens de nulmeting zal aan de klas worden uitgelegd dat er met Dirk afspraken zijn gemaakt. Deze afspraken zijn gemaakt met betrekking op het gedrag van Dirk. De kinderen weten dat iedere kind anders is en het voorkomt dat er een aantal weken een apart programma is opgezet voor een van hun klasgenoten. Dirk zijn klasgenoten zal worden verteld dat vanaf dit moment tot na de kerst zal worden gewerkt aan het gedrag van Dirk. Het grootste deel van de kinderen zal dit begrijpen maar er zal misschien ook een kind zijn die hier lollig over wilt doen. De kans is ook groot dat dit kind zich normaal gedraagt en snapt waarom dit met Dirk gedaan wordt.

Aan het einde van de les van de voor-/ nulmeting zal Dirk worden gevraagd waar hij de tokens/stickers voor in wilt wisselen. Er zijn vier weken keer drie tokens per les en drie weken vier tokens per les, dat uitkomt op vierentwintig tokens in totaal. Dirk kan zes tokens inwisselen voor iets kleins of twaalf tokens voor iets groots. Er is gekozen om Dirk mee te laten beslissen in de beloningen die hij kan verdienen met de tokens omdat het iets moet zijn dat Dirk leuk vindt. Aan het einde van deze les wordt ook aan de rest van de klas uitgelegd waar met Dirk de komende weken aan gewerkt wordt.

Het zal niet zo zijn dat in de eerste interventieweek meteen aan alle gedragingen wordt gewerkt. Dit wordt gedurende de interventieweken opgebouwd. In de eerste, tweede en derde week zal gewerkt worden aan geen geluiden maken en niet te praten voor zijn beurt, waarmee tokens verdiend kunnen worden. Tijdens de vierde, vijfde en zesde week wordt gewerkt aan het stil blijven zitten en staan tijdens de klassikale instructiemomenten en het niet storen van medeklasgenoten. Dirk kan dan één extra token verdienen met niet praten. In de zevende interventieweek tevens eindmeting kan Dirk de tokens verdienen door geen geluiden te maken, niet te praten voor zijn beurt, stil te blijven zitten en staan tijdens de klassikale instructie momenten en het niet storen van medeklasgenoten.

Aan het begin van de les wordt kort met Dirk besproken wat de afspraken zijn van de vorige les. In interventie week een zijn er geen afspraken maar kan wel worden nagegaan of Dirk nog weet wat de bedoeling is van de komende weken. In week twee worden de afspraken van week een herhaald. Zo wordt iedere week alles kort met Dirk herhaald en zal worden aangegeven waar tijdens de les aan gewerkt gaat worden. Dirk kan drie stickers verdienen in de les. De eerste sticker is voor het gedrag tijdens het welkom praatje en warming-up. Wanneer de klas bezig is met de kern wordt met Dirk kort geëvalueerd hoe het gegaan is. Als het goed gegaan is wordt de sticker opgeplakt. De tweede sticker kan Dirk verdienen wanneer de kern van de les zal worden uitgelegd en wanneer er tijdens de uitvoering aanpassingsmomenten zijn. Als de kinderen bezig zijn met de afsluiting van de les zal weer met Dirk geëvalueerd worden hoe het is gegaan. De laatste sticker kan Dirk verdienen voor het gedrag tijdens de afsluiting van de les. Dit wordt na de les met de Dirk geëvalueerd. Er zal weer worden gekeken hoe het gegaan is en of hij de sticker heeft verdiend. De evaluatiemomenten blijven in iedere interventie les hetzelfde. In de tweede interventie worden de afspraken van de eerste interventie nog een keer doorgenomen en wordt aangegeven waar die week aan gewerkt wordt zodat Dirk weet wat van hem verwacht wordt.

Voor het bijhouden van de stickers is er een scoreboekje gemaakt (bijlage IX). In dit boekje kan Dirk, maar ook andere mensen zien hoever hij is met zijn interventie, hoe het gaat en welke afspraken zijn gemaakt tijdens iedere interventie. Op dit formulier kan Dirk aangeven hoe hij zich voelt en hoe de opdracht ging met behulp van smileys. Naast de smileys is er ruimte waar Dirk kan schrijven hoe hij zich voelt of hoe het ging. Als Dirk de opdracht heeft gehaald is er een ruimte waar de sticker geplakt kan worden. Onderaan het formulier is er ruimte vrijgehouden om de afspraken voor de volgende les op te schrijven zodat Dirk al weet waar de volgende keer aan gewerkt gaat worden.

In eerste interventie zal het niet zo zijn dat wanneer Dirk niet meteen het gewenste gedrag laat zien hij ook geen sticker kan verdienen. Iedere drie weken wordt er aan een soort gedrag gewerkt. In de eerste week kan Dirk meer waarschuwingen krijgen voordat hij zijn sticker/token niet kan verdienen. In de tweede week wordt het moeilijker en wordt het aantal waarschuwingen minder waarbij er in de derde week nog minder waarschuwingen zullen zijn. In de eerste, tweede en derde week zal gewerkt worden aan geen geluiden maken en niet praten voor de beurt.

In de eerste interventieweek zal Dirk nog drie waarschuwingen krijgen, wanneer hij een vierde waarschuwing krijgt is Dirk zijn sticker/token kwijt voor dat onderdeel van de les. In de tweede interventieweek zal hij nog maar twee waarschuwing krijgen, wanneer er een derde waarschuwing komt is hij zijn sticker/token kwijt voor dat deel van de les. In de derde week kan Dirk nog maar een waarschuwing krijgen, krijgt die een tweede waarschuwing is hij de sticker/token kwijt voor dat deel van de les. Dit geldt ook voor de vierde, vijfde en zesde interventieweek. Als Dirk tijdens de les een waarschuwing krijgt wordt duidelijk tegen hem gezegd “Dirk dit is je eerste waarschuwing”. Op deze manier weet Dirk zelf ook hoeveel waarschuwingen hij nog heeft. Er zal dan gewerkt worden aan het stil blijven zitten en staan tijdens de klassikale instructiemomenten en het niet storen van medeklasgenoten. Hier is dezelfde opbouw, in de vierde interventie week zal Dirk nog drie waarschuwingen krijgen, krijgt Dirk een vierde waarschuwing, dan is hij zijn sticker/token kwijt voor dat deel van de les. In de vijfde interventie week zal hij nog maar twee waarschuwing krijgen, wanneer er een derde waarschuwing komt is Dirk zijn sticker/token kwijt voor dat deel van de les. In de zesde week kan Dirk nog maar een waarschuwing krijgen, krijgt die een tweede waarschuwing is hij de sticker/token kwijt voor dat deel van de les. Tijdens interventieweek vier tot en met zes kan Dirk een extra sticker verdienen. Deze sticker kan hij verdienen door niet te praten tijdens de instructiemomenten. Lukt

het Dirk tijdens de warming up niet meer dan een keer gewaarschuwd te worden, tijdens de uitleg niet meer dan een keer, en niet meer dan een keer tijdens de afsluiting; dan kan Dirk hier een sticker mee verdienen. Als Dirk vaker wordt gewaarschuwd dan krijgt die deze sticker niet. In de laatste interventieweek, week zeven, komen alle punten aanbod waaraan gewerkt is. Dat houdt in dat Dirk geen geluiden maakt, niet praat voor zijn beurt, hij stil blijft zitten en staan tijdens de klassikale instructiemomenten en hij medeklasgenoten niet stoort. In de zevende interventie week krijgt Dirk maar twee waarschuwing, wanneer er een derde waarschuwing komt is hij zijn sticker/token kwijt voor dat deel van de les.

Bijlagen IX – Scoreboekje Dirk

Interventieweek 1

Afspraken voor deze week

In de eerste interventieweek gaat er gewerkt worden aan het geen geluiden maken en niet praten voor de beurt. In deze les kan voor elke onderdeel 3 waarschuwingen worden gekregen, wanneer er een vierde waarschuwing komt zal er geen sticker/token komen voor dat onderdeel van de les.

Voor de les	Hoe voel jij je?	goed
Warming-up	Hoe voel jij je?	goed / blij
	Hoe ging het?	2 waarschuwingen moeilijk wennen
Kern	Hoe voel jij je?	goed
	Hoe ging het?	3 waarschuwingen
Afsluiting van de les	Hoe voel jij je?	goed /
	Hoe ging het?	2 waarschuwingen
Evaluatie van de les	Wat ging goed deze les:	
	Afspraken voor de volgende les: Deze week 3 waarschuwingen als jij goed volgt Volgende week 2 waarschuwingen per keer.	

Interventieweek 2

Afspraken voor deze week

In de tweede interventieweek gaan we verder met het werken aan geen geluiden maken en niet praten voor de beurt tijdens de instructiemomenten. In deze les kan voor elke onderdeel 2 waarschuwingen worden gekregen, wanneer er een derde waarschuwing komt zal er geen sticker/token komen voor dat onderdeel van de les.

Voor de les			Hoe voel jij je? Blij - goed	
Warming-up			Hoe voel jij je? goed	Sticker
			Hoe ging het? goed was	1 waarschuwing
Kern			Hoe voel jij je? Blij	Sticker
			Hoe ging het? Zwaar 20 min wij sticker	
Afsluiting van de les			Hoe voel jij je? Blij	Sticker
			Hoe ging het? goed	
Evaluatie van de les			Wat ging goed deze les:	
			Afspraken voor de volgende les: Volgende week 1 waarschuwing passen volgende keer minder op andere 6 delen.	

Interventieweek 3

Afspraken voor deze week

In de tweede interventieweek gaan we verder met het werken aan geen geluiden maken en niet praten voor de beurt tijdens de instructiemomenten. In deze les kan voor elke onderdeel 1 waarschuwingen worden gekregen, wanneer er een tweede waarschuwing komt zal er geen sticker/token komen voor dat onderdeel van de les.

Voor de les		Hoe voel jij je?	
			<i>Best</i>
Warming-up		Hoe voel jij je?	
			Hoe ging het?
			<i>1 waarschuwing</i>
Kern		Hoe voel jij je?	
			Hoe ging het?
			<i>1 waarschuwing</i>
Afsluiting van de les		Hoe voel jij je?	
			Hoe ging het?
			<i>1 waarschuwing</i>
Evaluatie van de les		Wat ging goed deze les:	
		Afspraken voor de volgende les: <i>Het ging vlotter goed omdat deze afspraken volgde wek geen te werken aan het stilten / minder bewegen</i>	

Interventieweek 4

Afspraken voor deze week

In de vierde interventieweek gaan we verder met het werken aan het stil blijven zitten/staan en het niet storen van medelassgenoten tijdens de instructiemomenten. In deze les kan voor elke onderdeel 3 waarschuwingen worden gekregen, wanneer er een vierde waarschuwing komt zal er geen sticker/token komen voor dat onderdeel van de les. Je kan ook een extra sticker verdienen met het praten waar we de afgelopen 3 weken aan hebben gewerkt. Als jij tijdens de w-up maar 1 waarschuwing, tijdens de kern 1 waarschuwing en tijdens de afsluiting maar 1 waarschuwing krijgt dan verdien je een extra sticker.

Voor de les		Hoe voel jij je?	
			<i>goed</i>
Warming-up		Hoe voel jij je?	
			Hoe ging het?
Kern		Hoe voel jij je?	
			Hoe ging het?
Afsluiting van de les		Hoe voel jij je?	
			Hoe ging het?
Extra sticker voor het praten		Hoe voel jij je?	
			Hoe ging het?
Evaluatie van de les		Wat ging goed deze les? <i>De les ging met goed, tijdens de les veel waarschuwingen en dat met goed was.</i> Afspraken voor de volgende les: <i>Het ging met goed, omdat dat we geen waarden met krijgen/verloren. Daarom volgende week meer aandacht aan.</i>	

Interventieweek 5

Afspraken voor deze week

In de vijfde interventieweek gaan we verder met het werken aan het stil blijven zitten/staan en het niet storen van medeklasgenoten tijdens de instructiemomenten. In deze les kan voor elke onderdeel 2 waarschuwingen worden gekregen, wanneer er een derde waarschuwing komt zal er geen sticker/token komen voor dat onderdeel van de les. Je kan ook een extra sticker verdienen met het praten waar we de afgelopen weken aan hebben gewerkt. Als jij tijdens de w-up maar 1 waarschuwing, tijdens de kern 1 waarschuwing en tijdens de afsluiting maar 1 waarschuwing krijgt dan verdienen je een extra sticker.

Voor de les			Hoe voel jij je?	Bly	Sticker
			Hoe voel jij je?	Bly	
			Hoe ging het?	1 w up	
Kern			Hoe voel jij je?		Sticker
			Hoe voel jij je?		
			Hoe ging het?	2 waarschuwingen	
Afsluiting van de les			Hoe voel jij je?		Sticker
			Hoe voel jij je?		
			Hoe ging het?		
Extra sticker voor het praten			Hoe voel jij je?		Sticker
			Hoe voel jij je?	2 waarschuwingen	
			Hoe ging het?	2 waarschuwingen	
Evaluatie van de les			Wat ging goed deze les: we waken op en stil gedurende enige weken		
			Afspraken voor de volgende les: Volgende week nog meer 1 waarschuwing dank voor de Dennis sticker waartoe wij praten eerste helft les		

Interventieweek 6

Afspraken voor deze week

In de zesde interventieweek gaan we verder met het werken aan het stil blijven zitten/staan en het niet storen van medeklasgenoten tijdens de instructiemomenten. In deze les kan voor elke onderdeel 1 waarschuwingen worden gekregen, wanneer er een tweede waarschuwing komt zal er geen sticker/token komen voor dat onderdeel van de les. Je kan ook een extra sticker verdienen met het praten waar we de afgelopen weken aan hebben gewerkt. Als jij tijdens de w-up maar 1 waarschuwing, tijdens de kern 1 waarschuwing en tijdens de afsluiting maar 1 waarschuwing krijgt dan verdienen je een extra sticker.

Voor de les			Hoe voel jij je? <i>fly</i>	
Warming-up			Hoe voel jij je?	Sticker
Kern			Hoe ging het? <i>0 waarschuwingen</i>	
Afsluiting van de les			Hoe voel jij je?	Sticker
Extra sticker voor het praten			Hoe ging het? <i>0</i>	Sticker
Evaluatie van de les			Hoe voel jij je?	Sticker
Evaluatie van de les			Wat ging goed deze les: <i>ging goed, in artikel ransig geweest</i> Afspraken voor de volgende les: <i>vergipten hun in de laatste les 2 waarschuwingen voor praten + omzwaai stil zitten en zo gaan achter sticker mee</i>	

Interventieweek 7

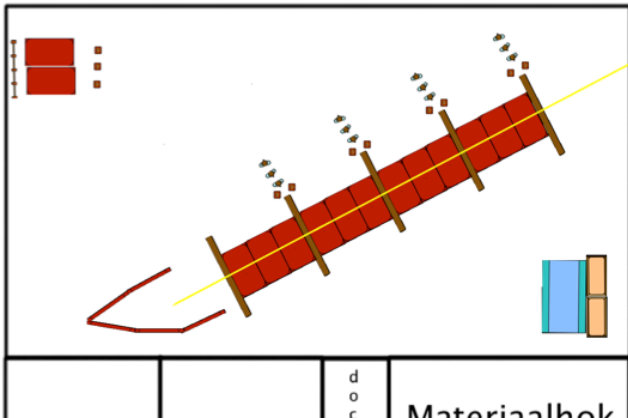
Afspraken voor deze week

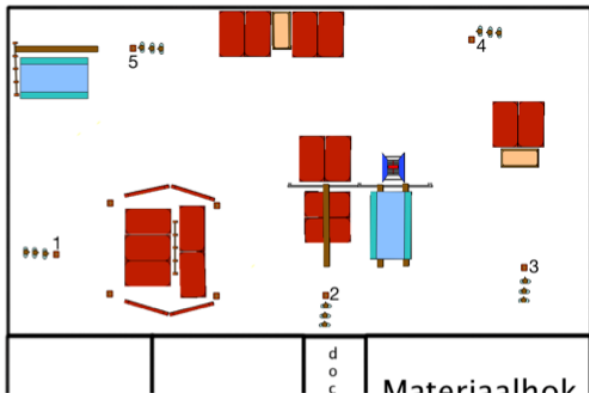
In de zevende interventieweek gaan we werken aan het stil blijven zitten/staan en het niet storen van medeklasgenoten tijdens de instructiemomenten, maar ook het niet praten tijdens het praten. Tijdens de les deze les kan voor elke onderdeel 2 waarschuwingen worden gekregen, wanneer er een derde waarschuwing komt zal er geen sticker/token komen voor dat onderdeel van de les.

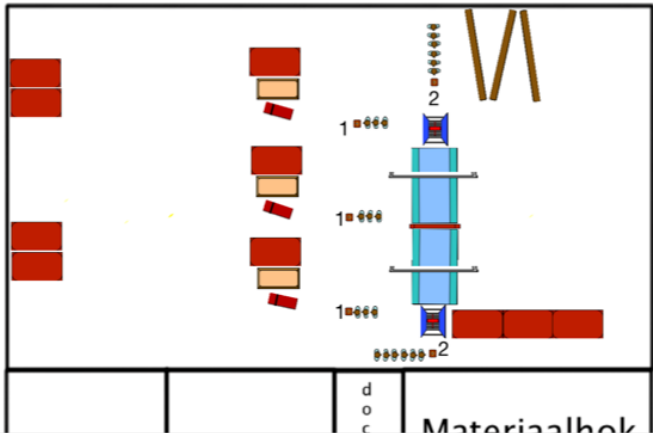
Voor de les		Hoe voel jij je? <i>goed / Bly</i>
Warming-up		Hoe voel jij je?
		Hoe ging het? <i>2 waarschuwingen</i>
Kern		Hoe voel jij je?
		Hoe ging het? <i>1 waarschuwing</i>
Afsluiting van de les		Hoe voel jij je?
		Hoe ging het? <i>2 waarschuwingen</i>
Evaluatie van de les		Wat ging goed deze les:
		Afspraken voor de volgende les:

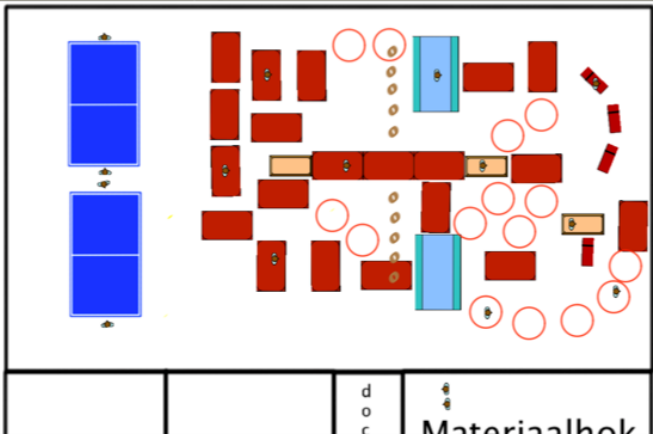

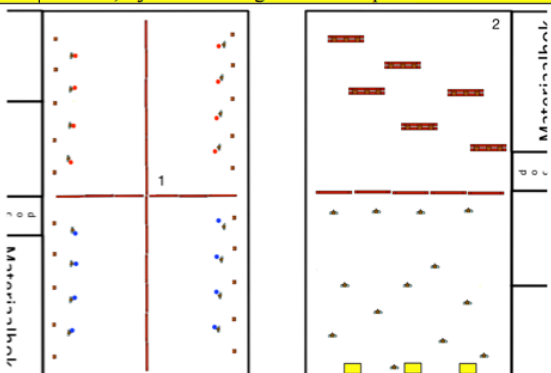
Bijlagen X – Lesvoorbereidingen

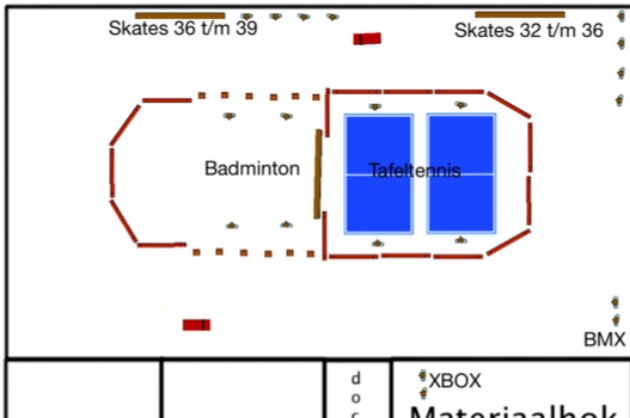
Lesinhoud: Slackline		Datum: 10-11-2015	Lesinhoud:
Doelen:			W-up
Slackline:			Iemand is hem, niemand is hem. Er zijn 2 kleine rode ballen. Als je de bal hebt mag je er niet mee lopen en moet je proberen iemand af te gooien. Je bent af als de bal tegen je aankomt. Komt de bal eerst op de grond en dan pas tegen jou aan dan ben je niet af. Vang je de bal is er niks aan de hand. Ben je afgegooid dan ga je op de bank zitten, waar drie is te veel telt. Als je als derde komt zitten dan mag de eerste weer meedoen.
Interventie:	Nulmeting.		Kern
Nulmeting:	Samen met de docent wat de les gaat observeren doornemen wat de bedoeling is van het observeren. Tijdens de uitleg momenten moet de docent om de 15 sec op het observatieformulier aangeven wat Dirk op dat moment doet. NIET WAT HIJ HEEFT GEDAAN maar wat hij op die 15 ^{de} seconde doet. Dit gedrag doet de docent omcirkelen.		Om de kinderen een beeld te geven van wat een slackline is krijgen ze een kort filmpje te zien https://www.youtube.com/watch?v=iRezj9BOEBQ van 0:28 tot 1:14. Daarna krijgen ze een filmpje te zien waar wordt in uitgelegd waar de kinderen op moeten letten als ze gaan lopen op een slackline https://www.youtube.com/watch?v=bFqPzA7_MpI van 1:35 tot 2:30. Na de filmpjes worden er 4 rijen gemaakt. Bij iedere bank waar 2 pionnen met stokken staan. Tijdens de les gaan we verschillende opdrachten doen op de slackline. Na de slackline opdracht gaan ze naar de kast. Diepspringen de kinderen hebben al vaker diepspringen gedaan. Er zijn 2 kasten verschillend in hoogte. De kinderen kunnen voor zichzelf kiezen na wat ze durven om de hoge of de iets lagere kast te pakken. Ze weten waar ze op moeten letten. Landen op de voeten door de knieën gaan en de handen voor je voeten plaatsen.
	Op het einde van de les een gesprek aangaan met Dirk om te vertellen wat er de komende weken gaat gebeuren ligt het hem goed in.		1. Nummer 1 gaat precies tussen twee banken staan en gaat proberen om 5 sec op de slackline te blijven staan. Het evenwicht zoekt iedere keer dat je aan de beurt komt probeer een andere voet
			2. Nummer 1 pakt de twee stokken en loopt over de bank naar de slackline. Je gaat lopen over de slackline met behulp van de 2 stokken tot de volgende bank. Dan breng je de twee stokken naar de nummer 2 en loop je over de bank
Materialen: - Warming up 2 kleine rode ballen - Slackline 8 pionnen 8 stokken 5 banken 1 slackline 2 karabiners 12 matjes - Wandrek 1 wandrek 2 matjes 3 pionnen - Diepspringen 1 dikke mat 2 kasten			Nu komt er een extra opdracht bij: je hebt eerst de slackline, dan de kast opdracht loopt om de matten naar het wandrek. In het wandrek zijn 3 sporen. In iedere spoor mag een kind klimmen. Ze weten van zichzelf tot hoe hoog ze durven te klimmen. Je hebt het wandrek altijd vast met 2 handen en 1 voet, of met 2 voeten en 1 hand. Je klimt rustig naar boven en weer naar onder. Als je naar onder klimt mag je niet uit het wandrek springen. De andere kinderen wachten netjes achter de pion. Ben je klaar in het wandrek sluit je weer netjes aan in jouw rijtje bij de slackline
			3. Nummer 1 pakt nu maar 1 stoken loopt over de bank naar de slackline, Je gaat lopen op de slackline met nu nog maar 1 stok naar de volgende bank. Aan de overkant dan breng je de stok naar nummer 2 en loop je over de bank
			4. Je gaat proberen zonder een stok naar de overkant te lopen. Nummer twee van het rijtje komt naast je lopen. Je kan beginnen met de hand van je partner vast te houden en als je voelt dat het goed gaat laat je de hand los. Je mag ook proberen om te beginnen zonder hulp en als je merkt dat het moeilijk is dan kan de hand van je partner vastpakken
			Afsluiting
			Er wordt afgesloten met nog een filmpje https://www.youtube.com/watch?v=qIMZRkF7T9E van 3:34 tot 5:00. Het afsluitende praatje met de kinderen hoe het is gegaan. Waar ze op moeten letten bij het slackline en vragen wat ze er natuurlijk van hebben gevonden.
			Na het praatje met de klas nog even individueel met Dirk praten wat er de komende weken gaat gebeuren. Wat er de bedoeling is en waar we aangaan werken. Ook de klas nog even duidelijk maken dat de komende weken er samen met Dirk aan zijn gedrag gewerkt wordt.

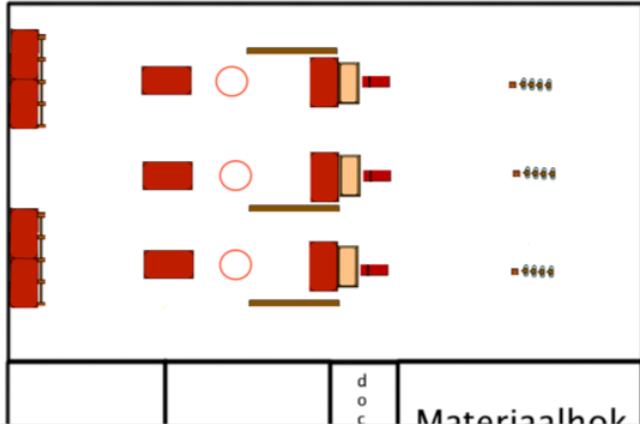
Lesinhoud: Freerunning les 1		Datum: 17-11-2015	Lesinhoud:
Doelen:			W-up
Freerunning Freerunning is nog nooit met de kinderen gedaan op school. Dit is dan ook de eerste keer dat ze kennis maken met freerunning. Het doel van deze les is de kinderen kennis te laten maken met deze vorm van sport. Ze zelf laten ervaren wat het is en hun de vrijheid geven om eens op een andere manier over de kast et gaan dan het normale op en af springen. Wanneer het te gevaarlijk wordt zal de docent ingrijpen.			Gewoon tikkertjes: er zijn twee tikkers die krijgen een rode bal. Zij mogen alleen iemand tikken als ze de balvast hebben. Ze mogen niet gooien met de bal want dat telt niet. Tikken de tikkers iemand dan geven ze de bal aan die persoon en rennen weg. De getikte persoon mag niet de persoon tikken wat hem net heeft getikt, die moet iemand anders tikken.
Interventie: 1 ^{ste} interventie: - Stickers - Scoreboekje Dirk - GoPro hoek van de zaal hangen		Eerste interventie week voor Dirk. Dirk is altijd snel omgekleed dan genoeg tijd om met hem door te nemen wat de bedoeling is van de interventie. Dirk wordt uitgelegd dat ieder les afspraken worden gemaakt. Als die zich aan de afspraken houdt dat hij dan een sticker kan verdienen voor de w-up een voor de kern en een voor de afsluiting. Als die genoeg sticker heeft krijgt die een beloning. Deze week moet Dirk werken aan het niet praten voor zijn beurt tijdens de klassikale instructies. Na de les wordt geëvalueerd hoe het is gegaan	Kern Vandaag staat freerunning op het programma, er zijn 5 opdrachten opgezet. Er worden dadelijk 4 groepjes gemaakt. Dus bij 4 opdrachten zijn kinderen bezig en bij een opdracht niet. - Je loop naar het touw klimraam. De bedoeling is dat je aan de andere kant op de mat komt hoe je dat doet mag jezelf weten. Je kan er overheen klimmen, door een gat klimmen, langs de zijkant klimmen of misschien wel er door een duiken - Je loopt over de bank aan het einde van de bank diepspringen, dan ga je op de trampoline staan zet je handen op de dikke mat en door je af te zetten op eigen manier op de dikke mat komen en na de andere kant van de mat te komen. - Je neemt een aanloop en probeert over de kas te komen, hoe je over de kast gaat mag het kind zelf weten, maar probeer steeds een andere manier te vinden. - Je neemt een aanloop naar de kast en probeert met behulp van de muur aan de andere kant van de kast te komen. Om het moeilijker te maken liggen er blokken bij de kast. Zet de op de kast aan de muurkant waardoor je je voeten nog hoger moet plaatsen om aan de andere kant te komen - Over de bank lopen naar het wandrek. Je pakt het wandrek vast je springt uit het wandrek op de dikke mat en maakt een koprol door. Normaal moet je blijven staan nu rol je door. Om het gemakkelijker te maken kan je in het wandrek iets omlaag wil je het moeilijker dan kan je ook nog omhoog maar je neus mag niet hoger dan de blauwe stippen komen. Er zijn 5 rondes van steeds 5 minuten. Als die 5 minuten om zijn dan geeft de docent dit aan. De kinderen gaan netjes achter de pion van hun opdracht staan. De docent heeft aan wanneer ze mogen door wisselen. Nummer 1 gaat naar 2, 2 gaat naar 3, 3 gaat naar 4, 4 gaat naar 5 en 5 gaat naar 1. Als de kinderen bij alle opdrachten zijn geweest krijgen ze de mogelijkheid om de rest van de tijd de opdrachten in willekeurige volgorde te doen. De enige regel wat geldt is dat je niet 2 keer dezelfde opdracht achter elkaar doet je moet eerst een andere opdracht uitkiezen.
		Materialen:	Als docent help je daar waar kinderen hulp nodig hebben en houd je in de gaten of alles wel veilig wordt uitgevoerd en er geen gevaarlijke situaties ontstaan.
Materialen: - Warming up 2 kleine rode ballen - Opdracht 1 9 matjes 5 pionnen 1 touw klimraam plus plafonunits of ringensysteem - Opdracht 2 6 matjes 3 banken 1 trampoline 1 dikkemat 2 rekstokken op heuphoogte - Opdracht 3 1 kast heuphoogte 2 matjes - Opdracht 4 1 kat heuphoogte 4 matjes 3 blokken - Opdracht 5 1 dikke mat 1 bank 1 wandrek			Afsluiting Het afsluitende praatje met de kinderen hoe het is gegaan. Nagaan wat freerunning is? Wat ze ervan vonden. En natuurlijk de positieve dingen na voren halen.
			Na het praatje met de klas nog even individueel met Dirk alleen praten hoe het is gegaan. Nagaan of het scoreboekje is ingevuld en de afspraken van de volgende week door nemen.

Lesinhoud: Freerunning les 2		Datum: 24-11-2015	Lesinhoud:
Doelen:			W-up
Freerunning 2:			We gaan in een treintje achter elkaar staan. Er staat veel materiaal op in de zaal. De nummer 1 begint te lopen en de rest volgt. Als nummer 1 een koprol op de dikke mat maakt dan maakt de rest netjes achter elkaar ook een koprol op de dikke mat. De nummer 1 moet er wel op letten dat zijn trein heel blijft en geen wagons kwijtraakt. De docent geeft aan wanneer de nummer 1 achter aan moet sluiten waardoor er een nieuw kind voor op loopt.
Interventie:			Kern
2de interventie:			We gaan beginnen met de Lazy Vault. Daarbij loop je aan en zet de hand de hand aan de zijde van de kast op de kast. Je zwiept eerst het been aan de zijde van de kast op en daarna pas het andere been. Er komt een moment dat de armen wisselen. Dan zweven jouw benen net boven het midden van de kast. Je wisselt van hand waardoor je zo land dat je meteen weer weg kan rennen. Let op je neuswijst continu naar een punt. Het is dus niet de bedoeling dat er een lengteas rotatie plaats vindt. Voor de kinderen houd het in dat ze zij aanlopen naar kast en de rechterhand op de kast zetten, ze gooien het rechterbeen op en daarna pas het linkerbeen als ze boven de kast zijn wisselt de rechterhand met de linkerhand en land je op je voeten op de mat achter de kast. Hoe gaan we het aanleren:
- Stickers - Scoreboekje Dirk - GoPro hoek van de zaal hangen		Tweede interventie week voor Dirk. Dirk is altijd snel omgekleed dan genoeg tijd om met hem door te nemen wat de bedoeling is van de interventie. Deze week gaat Dirk weer werken aan het niet praten voor zijn beurt tijdens de klassikale instructies. Na de les wordt geëvalueerd hoe het is gegaan De vorige les heeft Dirk 3 stickers verdient	- Je komt aanlopen en zet je rechterhand op de kast zet je af op de reuterplank en glijd met je billen over de breedte van de kast en land op de mat. - Je komt aanlopen en gaat proberen het rechterbeen hoger op te gooien en dan je linkerbeen en probeert na het midden van de kast te landen met je billen op de kast waarna je doorglijdt en je voeten landen op de mat - Je gaat steeds meer proberen je benen hoger op te gooien en je billen minder contact te laten maken met de kast. Ze moeten ernaar werken dat de ze met de benen een zweefmoment maken over de kast en dat de handen op de kast komen voor ondersteuning. Er kan gedifferentieerd worden in niveau. We hebben drie kasten op drie verschillende hoogte waardoor je iedereen op zijn eigen niveau kan oefenen. Lukt de hoge nog niet dan de middelste lukt de laagste kan je het moeilijker maken door naar de hoogste te gaan. Na de kast sprong loop je door naar het wandrek en probeer je die aan de zijkant zo hoog mogelijk vast te pakken en met een sprong om het wandrek heen te gaan. Je loopt dan door. Aan een kant staan banken dan spring je van bank naar bank maakt op de dikker mat een koprol en sluit aan in je rij. Aan de andere kant rechtstandige sprong maken in de trampoline landen op de kleine matje sen door rollen, daarna op de dikke mat een koprol maken.
		Materialen: - Opdracht 1 3 kasten 3 reuterplanken 11 matjes 3 banken 2 dikke matten 3 pionnen 1 trampoline - Opdracht 2 2 trampoline 2 dikke matten 2 rekstokken op hoogst stand 2 pionnen	
		Afsluiting Het afsluitende praatje met de kinderen hoe het is gegaan. Wat hebben we geleerd? Wat ze ervan vonden. Waar ze op moeten letten als ze deze dingen doen? En natuurlijk de positieve dingen na voren halen. Na het praatje met de klas nog even individueel met Dirk alleen praten hoe het is gegaan. Nagaan of het scoreboekje is ingevuld en de afspraken van de volgende week door nemen.	

Lesinhoud: Apenkooi	Datum: 1-12-2015	Lesinhoud:
Doelen: Apenkooi: Meester Ed is jarig geweest en als een van de vakleerkrachten jarig is dan wordt die week of de week erna apenkooi gedaan met de kinderen. Het sluit ook wel een beetje aan bij het freerunning het vrij bewegen over obstakels en rekening met elkaar houden.		W-up Kennismaking met het apenkooicircuit. De kinderen krijgen 5 minuten om het apenkooi veld te verkennen. Houd rekening met elkaar. Doe rustig er is geen tikker dus kijk rustig rond waar je overal naar toe kan. Waar je niet moet komen als de tikker eraan komt. Wat kan je met de zwaaitouwen. Probeer het even alla maal uit je kan nu niet af gaan.
Interventie: 3 ^{de} interventie: • Stickers • Scoreboekje Dirk • GoPro hoek van de zaal hangen	Derde interventie week voor Dirk. Dirk is altijd snel omgekleed dan genoeg tijd om met hem door te nemen wat de bedoeling is van de interventie. Deze week gaat Dirk weer werken aan het niet praten voor zijn beurt tijdens de klassikale instructies. Na de les wordt geëvalueerd hoe het is gegaan Dirk had als 3 stickers en heeft de vorige les 2 stickers verdient hij zit nu op 5 stickers	Kern Apenkooi staat op het programma, Meester Ed een van de vakleerkrachten is jarig geweest en dan wordt er apenkooi gedaan. Er zijn een aantal regels waar de kinderen zich aan moeten houden: - Je hebt een leven, wordt je getikt dan ben je af en ga je op de bank zitten - Kom je op de grond terecht dan ben je ook af - Hou rekening met elkaar (botsingen) - De tikker heeft 3 levens er staan, als die een keer afgaat omdat die op de grond komt dan is die een leven kwijt - Duw je iemand van de mat expres af, dan is de duwer af en mag het kind wat geduwd was terug mee doen - Iedereen hou elkaar in de gaten, Niet vals spelen, Zegt iemand dat je af bent dan accepteer dat. Ben je af dan ga je op de bank zitten. Wanneer het derde kind op de bank gaat zitten dan mag het eerste kindje weer mee doen. Wanneer de tikker 3 keer is afgegaan dan wordt er van tikker gewisseld. Geef dit wel aan bij de docent als die het niet mee krijgt. De docent houdt de tijd in de gaten. Let op de tikker als docent als ze uitgeput raken het spel stop leggen en wisselen van tikker. Naast het apenkooi worden er ook nog andere activiteiten klaargezet wat de kinderen kunnen doen. Zo staat het tafeltennis op en in het materiaalhok wordt de beamer aangezet met de XBOX waar ook 2 kinderen bezig kunnen zijn. Op het moment dat de tikker af is of de docent het apenkooi stil legt omdat de tikker uitgeput is of omdat het gewoon tijd wordt voor een nieuwe tikker kunnen de kinderen aangeven of ze willen tafeltennissen, XBOX of apenkooi willen doen. Als een tweetal XBOX heeft gedaan moeten ze iets anders kiezen of niemand wild op de XBOX dan maakt het niks uit. Maar als er andere kinderen op de XBOX willen dan moeten ze iets anders gaan doen.
		Afsluiting Het afsluitende praatje met de kinderen hoe het is gegaan. Waar moeten we op letten als we apenkooi gaan doen? Wat ze ervan vonden. En natuurlijk de positieve dingen na voren halen. Na het praatje met de klas nog even individueel met Dirk alleen praten hoe het is gegaan. Nagaan of het scoreboekje is ingevuld en de afspraken van de volgende week door nemen.
Materialen: • Apenkooi - 3 kasten (alle kasten) - 2 dikke matten (alle dikke matten) - 4 reuterplanken (alle reuterplanken) - 15 hoepels - 21 matjes (alle matjes) - De touwen - 3 pionnen • Extra opdrachten - 2 tafeltennistafels - 8 bedjes - 2 tafeltennisballetjes - XBOX + beamer		

Lesinhoud: Mikken		Datum: 8-12-2015	Lesinhoud:
Doelen: Mikken: De kinderen weten hoe zet met de bal moeten gooien en hoe ze moeten mikken. Deze les gaat het niet alleen maar om het mikken maar ook om het samenwerken. Het doel bij opdracht 1 is om met jouw team ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk tennisballen op de pion blijven liggen en bij de tegenstander ze allemaal ervan af te gooien. Er zijn meer pionnen dan spelers dus goed afspreken wie wat gaat doen. Bij mikken 2 is het met de klas samen werken om alle pionnen van de matten af te gooien. Waarbij ieder op zijn eigen niveau kan gooien. Het succes zit erin bij het omgooien van een pion maar ook als klas alle pionnen om te gooien.			W-up Het gaat een tikspel worden maar welk dat kan ik niet zeggen. Dirk heeft genoeg stickers bij elkaar verzameld en als beloning mag die deze les kiezen welke tikspel we gaan spelen
Interventie: 4 ^{de} interventie: • Stickers • Scoreboekje Dirk • GoPro hoek van de zaal hangen		Vierde interventie week voor Dirk. Dirk is altijd snel omgekleed dan genoeg tijd om met hem door te nemen wat de bedoeling is van de interventie. Deze week gaat Dirk aan iets nieuws werken. Hij gaat nu werken aan het stil blijven zitten/staan en het niet storen van andere kinderen tijdens de klassikale instructiemomenten. Daarnaast kan die een extra sticker verdienen met het niet praten tijdens de klassikale instructiemomenten. Na de les wordt geëvalueerd hoe het is gegaan. Dirk heeft genoeg sticker voor een beloning en mag bepalen welk tikspel we vandaag gaan doen tijdens de warming up. Dirk had al 5 stickers en heeft de vorige les 3 stickers verdient. Hij heeft in totaal 8 stickers, bij 6 stickers mag Dirk een tikspel uitkiezen.	Kern Mikken opdracht 1: er worden 4 teams gemaakt. Iedere team krijgt een vak in de zaal. De teams met de blauwe ballen spelen tegen elkaar en het team met de rode ballen spelen tegen elkaar. Iedere groep heeft meer pionnen met tennisballen erop dan spelers in het team. Het is dan ook de bedoeling dat iedereen samenwerkt. Er zullen keepers nodig zijn maar ook goeie mikkers. Door goed met elkaar samen te werken en te communiceren is de kans groter dan wanneer iedereen maar doet wat die zelf wilt. Er liggen tennisballen op de pion het is de bedoeling dat de tennisbal van de pion af wordt gegooid. Lukt dit legt het team waar de tennisbal van de pion af is onder de pion om ongelukken te voorkomen. Stoot jezelf de tennisbal van de pion dan mag je die in het begin nog terug erop leggen. De docent geeft aan wanneer die niet meer mag. Zijn alle tennisballen van de pion afgegooid dan wordt dit bijgehouden op het whiteboard. Zo is duidelijk te zien welk team is aan het winnen. De docent houdt dit in de gaten en wisselt de teams door. Differentiatie kan je toepassen door de mat wat het vak in tweeën deelt schuin te zetten. Zo is het voor de mindere gooiers wat gemakkelijker om een tennisbal van de pion af te gooien. Mikken opdracht 2: klassenopdracht. Iedereen werkt samen om ervoor te zorgen dat alle pionnen van de matten worden afgegooid. De docent deelt de klas in op drie niveaus de hele goeie gooiers de goeie gooiers en de perfecte gooiers. De beste krijgen de kist tennisballen waarbij de matten met de pionnen het verste weg staan. De goeie gooiers wat iets minder ver kunnen gooien krijgen de middelste matten en de gewone gooiers krijgen de matten met pionnen wat dichtbij staan. Zo heeft iedereen een uitdaging om pionnen om te gooien. En kan iedereen succes ervaring op doen. Als een groepje klaar is mogen ze een andere groepje gaan helpen zodat op het einde wel alle pionnen om zijn. Blijkt dit voor iedereen et gemakkelijk te zijn kan je de mattenlijn ook verplaatsen waardoor de afstand tussen de pionnen wat ze om moeten gooien en de van waar ze gooien groter wordt. Je kan ook zeggen al afstand voor de moeilijke goed is maar voor de makkelijke te dichtbij kan je de mat ook schuin zetten waardoor het voor de moeilijke het zelfde blijft maar voor de makkelijker moeilijker wordt.
			Afsluiting Het afsluitende praatje met de kinderen hoe het is gegaan. Waar moeten we op letten als we doen mikken? Wat ze ervan vonden. En natuurlijk de positieve dingen na voren halen.
Materialen:			Na het praatje met de klas nog even individueel met Dirk alleen praten hoe het is gegaan. Nagaan of het scoreboekje is ingevuld en de afspraken van de volgende week door nemen.
- Mikken opdracht 1 20 pionnen 20 tennisballen 8 rode kleine ballen 8 blauwe kleine ballen - skates in die maat)		- Grote maten skates - Blokken met houten stokken erin voor ondersteuning	
		- Mikken opdracht 2 18 pionnen 18 matjes 3 bakken tennisballen	

Lesinhoud: XBOX+BMX, Skate, tafeltennis of badminton		Datum: 15-12-2015	Lesinhoud:
Doelen: XBOX-BMX Plezier hebben in de XBOX. En bij de BMX rekening houden met andere kinderen dat er geen ongelukken gebeuren. Skate De ervaring wat de kinderen met de skates te vergroten. En die geen wat het moeilijk vinden te helpen dat het hun ook beter lukt Tafeltennis of badminton Proberen de langste rally te maken van de klas. Dat het tweetal kan laten zien hoe goed ze samen kunnen werken.			W-up Gewoon tikkertje: er zijn twee tikkers die krijgen een rode bal. Zij mogen alleen iemand tikken als ze de balvast hebben. Ze mogen niet gooien met de bal want dat telt niet. Tikken de tikkers iemand dan geven ze de bal aan die persoon en rennen weg. De getikte persoon mag niet de persoon tikken wat hem net heeft getikt, die moet iemand anders tikken.
Interventie: 5de interventie: - Stickers - Scoreboekje Dirk - GoPro hoek van de zaal hangen		Vijfde interventie week voor Dirk. Dirk is altijd snel omgekleed dan genoeg tijd om met hem door te nemen wat de bedoeling is van de interventie. Deze week gaat Dirk verder werken aan het stil blijven zitten/staan en het niet storen van andere kinderen tijdens de klassikale instructiemomenten. Daarnaast kan die een extra sticker verdienen met het niet praten tijdens de klassikale instructiemomenten. Na de les wordt geëvalueerd hoe het is gegaan. Dirk had 8 stickers en heeft de vorige les 0 stickers verdient. Hij heeft in totaal 8 stickers.	Kern Tijdens deze les wordt erin 3 groepjes gewerkt. Dit is de laatste gymles voor de vakantie dan wordt activiteiten gekozen wat kinderen zelf bezig mee kunnen zijn. Deze les gaan we skate, XBOX + BMX en badmintonnen/tafeltennissen.
			Skate: - Bij een bank liggen de kleien maatjes skates en bij een bank liggen de grote maten van de skates. Kinderen vinden het leuk om te skate alleen weten ze niet goed aan te krijgen. Als docent er goed op letten dat ze de skates goed aan hebben en goed dicht hebben gedaan. Want dan gaat het skate ook een stuk beter. Er wordt geskate om de matten cirkel heen. Binnen de matten cirkel wordt wat anders gedaan. XBOX + BMX en 2 kinderen gaan beginnen op de BMX en 2 kinderen gaan beginnen op de XBOX. Op het moment dat het potje om is op de XBOX wisselen ze met de kinderen wat op de BMX zitten. Dit geven ze door de kinderen op de BMX aan te spreken en het stopteken met de hand te geven. Dan zien de kinderen op de BMX dat zij mogen XBOXen. De kinderen op de BMX goed op de skaters letten. Er liggen 2 reuterplanken op de baan daar mogen zij als ze durven overheen fietsen. Ook voor hun geld om de matten cirkel geen fietsen en niet er doorheen. Badmintonnen/tafeltennissen - Er staat in de matten cirkel badminton klaar en tafeltennis. De kinderen maken zelf een tweetal en kunnen zelf kiezen wat ze willen doen. Ze kunnen ervoor kiezen dat ze gaan tafeltennissen maar ook om te gaan badmintonnen. Dit hebben ze zelf al vaak genoeg gedaan dit kunnen zelfstandig goed organiseren. Er zijn drie rondes van ongeveer 10 minuten. De docent houdt de tijd goed in de gaten dat iedereen ook even lang alles heeft kunnen doen. Het door wisselen. De skates duren lang om aan en uit te doen houdt hier rekening mee. Laat het groepje aan het skate is iets eerder stoppen en laat de kinderen wat gaan skate al vast de skates aandoen. Het andere groepje kan nog even rustig door gaan. Hou je door wisseld moet jezelf weten.
Materialen: - Skates 6 paar maatjes 32-36 (alle skates in die maat) 6 paar maatjes 36-39 (alle skates in die maat) - Grote maten skates - Blokken met houten stokken erin voor ondersteuning		Materialen: - XBOX + BMX 1 XBOX + beamer 2 BMX fietsen 2 reuterplanken	Afsluiting Het afsluitende praatje met de kinderen hoe het is gegaan. Wat ze ervan vonden? En natuurlijk de positieve dingen na voren halen. En niet vergeten een fijne vakantie te wensen Na het praatje met de klas nog even individueel met Dirk alleen praten hoe het is gegaan. Nagaan of het scoreboekje is ingevuld en de afspraken van de volgende week door nemen.

Lesinhoud: Wendsprong		Datum: 5-1-2016	Lesinhoud:
Doelen:			W-up
Wendsprong			Gewoon tikkertje: er zijn twee tikkers die krijgen een rode bal. Zij mogen alleen iemand tikken als ze de balvast hebben. Ze mogen niet gooien met de bal want dat telt niet. Tikken de tikkers iemand dan geven ze de bal aan die persoon en rennen weg. De getikte persoon mag niet de persoon tikken wat hem net heeft getikt, die moet iemand anders tikken.
Interventie:			Kern
6 ^{de} interventie:			Wendsprong staat op het rooster. We hebben 3 kasten. Elke kast heeft een andere hoogte. De groepjes zo maken dat iedere kind op zijn eigen niveau kan werken. Het hoeft niet zo te zijn dat als iemand niet over de hoogste kast komt ook niet goed is. Als het kind nog wat klein waardoor het niet makkelijk is om over de hoogste kast te gaan maar wel over de middelste kast kan komen maakt dat helemaal niks uit. Het gaat om de succes beleving.
- Stickers - Scoreboekje Dirk - GoPro hoek van de zaal hangen		Zesde interventie week voor Dirk. Dirk is altijd snel omgekleed dan genoeg tijd om met hem door te nemen wat de bedoeling is van de interventie. Deze week gaat Dirk verder werken aan het stil blijven zitten/staan en het niet storen van andere kinderen tijdens de klassikale instructiemomenten. Daarnaast kan die een extra sticker verdienen met het niet praten tijdens de klassikale instructiemomenten. Na de les wordt geëvalueerd hoe het is gegaan. Dirk had 8 stickers en heeft de vorige les 3 stickers verdient. Hij heeft in totaal 11 stickers.	- We beginnen met op de reuterplank te gaan staan en de handen aan een van de zijanten van de kast et zetten. Is een rivier getekend in het midden van de kast hier mogen geen handen en voeten komen. Ze springen op de kast waarbij ze landen op de tenen/voeten en niet op de knieën. Ze kijken dan of hun handen goed staan en hun voeten aan de andere kant van de rivier staan. Steken de billen in de lucht zetten af met de voeten maken een sprongentje en landen met de voeten op de mat en de handen staan nog op de kast op de goede plaats. Als ze aan de andere kant van de kast zijn lopen ze over de bank terug naar hun rij. Als ze merken dat dit goed of juist niet goed gaat mogen ze ook kiezen om bij een moeilijkere of makkelijkere vorm te gaan staan. - Tweede vorm is de voeten steeds meer richting de mat zien te plaatsen. Nu komen er ook extra opdrachten bij. Als ze over de kast zijn gegaan lopen ze zoor tot de hoepel. Gaan in de hoepel staan en halen de hoepel over zich heen leggen hem weer op de grond. Lopen door tot het matje en maken een koprol lopen door tot het wandrek klimmen omhoog zo hoog als ze durven gaan door het gat en komen aan de nadere kant weer naar onder lopen dan over de bank terug naar hun rijtje. - Derde vorm is proberen ze helemaal niet meer op de kast neer te zetten maar de voeten in een keer over de kast heen te krijgen en te landen op de mat achter de kast. De hoepel en de koprol blijft hetzelfde. In het wandrek klimmen ze nu tussen de muur en wandrek omhoogklimmen dan door het gat op de hoogte dat ze dat durven en dan klimmen ze weer rustig naar onder. En dan weer over de bank terug lopen naar hun rijtje.
			Afsluiting
Materialen:			Het afsluitende praatje met de kinderen hoe het is gegaan. Waar moeten we opletten bij de wendsprong? Wat ze ervan vonden? En natuurlijk de positieve dingen na voren halen.
- W-up 2 kleine rode ballen		- Wendsprong 3 reuterplanken 3 matjes 3 kasten verschillend van hoogte 3 pionnen 3 banken	- Oefeningen na de wendsprong 3 hoepels 7 matjes 2 wandrekken

Na het praatje met de klas nog even individueel met Dirk alleen praten hoe het is gegaan. Nagaan of het scoreboekje is ingevuld en de afspraken van de volgende week door nemen.

Lesinhoud: Fitness		Datum: 12-1-2016	Lesinhoud:
Doelen: Fitness Kinderen kennis laten maken met opdrachten waarmee je spieren sterker worden. Het gaat er niet om hoe vaak jij kan opdrukken of hoe snel jij kan bankdrukken. Nee het gaat er om te ervaren en na te denken welke spieren ze gebruiken tijdens de opdrachten.			W-up Iemand is hem, niemand is hem. Er zijn 2 kleine rode ballen. Als je de bal hebt mag je er niet mee lopen en moet je proberen iemand af te gooien. Je bent af als de bal tegen je aankomt. Komt de bal eerst op de grond en dan pas tegen jou aan dan ben je niet af. Vang je de bal is er niks aan de hand. Ben je afgegooid dan ga je op de bank zitten, waar drie is te veel telt. Als je als derde komt zitten dan mag de eerste weer meedoen.
Interventie: 7de interventie / eindmeting: - Stickers - Scoreboekje Dirk - GoPro hoek van de zaal hangen - Scoreformulieren - Stopwatch - Pen		Zevende interventie / eindmeting week voor Dirk. Dirk is altijd snel omgekleed dan genoeg tijd om met hem door te nemen wat de bedoeling is van de interventie. Dit is de laatste keer interventie. Deze week heeft Dirk als opdracht dat die zowel op het stil blijven zitten/staan en het niet storen van andere kinderen als het niet praten tijdens de klassikale instructiemomenten. Hij kan geen extra sticker meer verdienen. Praten als het stil zitten en andere niet storen worden samengepakt. Na de les wordt geëvalueerd hoe het is gegaan. Dirk had 11 stickers en heeft de vorige les 4 stickers verdient. Hij heeft in totaal 15 stickers. Dirk heeft genoeg stickers om de volgende keer in het zwembad mee te helpen als beloning.	Kern Fitness staat vandaag op het programma omdat door leraren van school was gevraagd of we hier deze week aandacht aan wilde besteden omdat het een thema was wat nu ook behandeld werd in de lessen. Er is een circuit gemaakt van 9 opdrachten. Er worden 2-tallen gemaakt waarbij een kind 1 minuut moet werken en het andere kind coacht. Na die minuut wordt er gewisseld en gaat de andere werken en mag de ene uitrusten en coachen. Ze gaan de volgende 9 opdrachten doen:
			- Je gaat in een zithouding aannemen waarbij je rug recht tegen de muur of mat aan plaats. In je knieën is een hoek van 90 graden. Probeer op deze manier een minuut te blijven zitten - Je neemt een aanloop richting de kast je klimt er overheen loopt terug waar je start bij de pion en klimt weer over de kast. Zo vaak mogelijk over de kast klimmen in een minuut - Hier mogen de kinderen kiezen zoveel mogelijk push-ups of sit-ups maken in een minuut - Je pakt de balvast en houd hem boven je heeft. Je buigt je knieën maar je rug blijft lang. Je brengt bal van boven je hof onder die tijd naar onder. Op het moment dat je het verst door de knieën vent gegaan houd jij je rug recht maar tikt de bal de grond aan en dan strek je weer helemaal - Voetje wisselen. Een voet op de kastkop een voet achter de kastkop, je springt en wisselt omdat die tijd je voeten de voet op de kastkop staat nu op de grond en de andere voet staat op de kast. Dit continu herhalen op hoog temp - Je plaats de voeten op de mat tegen de muur je gaat liggen net als bij Set-ups alleen heb je een balvast. Die tikt eerst boven/achter je hoofd de grond je maakt een sit-up waarbij je de bal tegen de muur aan duwt en weer gaat liggen en de bal de grond aantikt. - Bankdrukken. Nummer 1 gaat liggen en nummer 2 gaat bij het hoofd staan. Helpt de stang op te tillen en boven de persoon te brengen. Deze gaat die stang zo vaak mogelijk op duwen. Als de minuut voorbij is dan helpt die nummer 2 ook weer de stang op de plaats terug te leggen. - Pull-down. De kinderen gaan zitten op de stoel en trekken de stang omlaag tot voor hun borst en strekken dan weer rustig de armen. Na het strekken weer de stang naar de borst brengen. - In iedere hand pak je een gewicht van dezelfde zwaarte. Je duwt je ellebogen in je zij je ellebogen in een hoek van 90 graden. Je brengt eerst de rechterhand met gewicht naar de rechterschouder en weer teug in 90 graden elleboog. Dan doe je hetzelfde met de linkerkant De docent houdt de tijd bij na 1 minuut wisselen met partner en geeft weer start teken allebei gedaan dan aangeven waar ze naar toe moeten gaan. En weer aangeven wanneer ze mogen starten.
Materialen: - Opdracht 1 1 matje of een muur - Opdracht 2 1 kast 2 matjes - Opdracht 3 1 matje 1 bank - Opdracht 4 1 matje 1 medicijnbal - Opdracht 5 1 kastkop - Opdracht 6 1 matje 1 medicijnbal - Opdracht 7 - Bankdruk apparaat - Opdracht 8 - Pull Down apparaat - Opdracht 9 1 matje			Afsluiting Het afsluitende praatje met de kinderen hoe het is gegaan. Kijken of ze weten welke spieren ze hebben getraind? En natuurlijk de positieve dingen na voren halen. Na het praatje met de klas nog even individueel met Dirk alleen praten hoe het is gegaan. Nagaan of het scoreboekje is ingevuld en hem bedanken dat hij heeft mee willen werken aan mijn scriptie

Bijlagen XI – Resultaten van de metingen

De resultaten voor het onderzoek zijn tot stand gekomen door de gegevens van de nulmeting, interventies en eindmeting met elkaar te vergelijken. Tijdens de nulmeting, interventies en eindmeting is gebruik gemaakt van een observatieformulier (bijlage V). Tijdens de les worden er drie observatieformulieren ingevuld tijdens de klassikale instructiemomenten: een voor de warming-up, een voor de kern en de laatste is voor de afsluiting. In dit observatieformulier is het de bedoeling dat iedere vijftien sec. minstens een van de gedragingen wordt omcirkelt. Het gaat om het gedrag welke op dat moment zichtbaar is:

- Z/Si:** Zit/Staat stil
- Lui:** Luistert naar de uitleg
- Pra:** Praat door de uitleg, geluiden maken of voor de beurt praten
- Bew:** Beweegt (staat/zit niet stil)
- Sa:** Stoort andere door aan andere te zitten.
- No:** Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar)

Na de observatie worden deze gedragingen verwerkt in procenten. Dit wordt gedaan door alle gedragingen te tellen en te turven per categorie. De uitkomst per categorie wordt gedeeld door het totale aantal gedragingen dat is waargenomen te vermenigvuldigen met honderd. Voorbeeld: er is zesentwintig Z/Si geturfd en er zijn in totaal negentig gedragingen waargenomen. Dan wordt de $26:90 \times 100$ gedaan en is de uitkomst 28,9%. Zo wordt voor iedere categorie het gedrag uitgerekend en in grafieken geplaatst. Door in die tabel de nulmeting, interventies en eindmeting naast elkaar te zetten krijgt men een beeld of het gedrag is toegenomen, hetzelfde bleef of juist is afgenomen.

De gedragingen worden niet alleen uitgerekend. In de onderzoeksvraag is beschreven dat ernaar gewerkt om het “gewenst” gedrag toe te laten nemen en het “ongewenst” gedrag af te nemen. De vraag hierbij is wat is nu “gewenst” gedrag en wat is nu “ongewenst” gedrag?

Onder “gewenst” gedrag wordt verstaan:

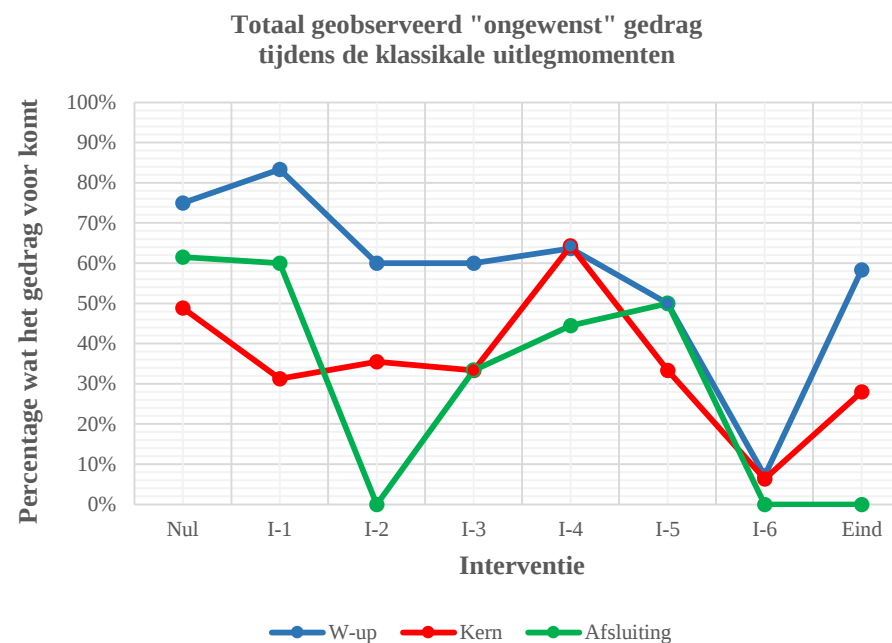
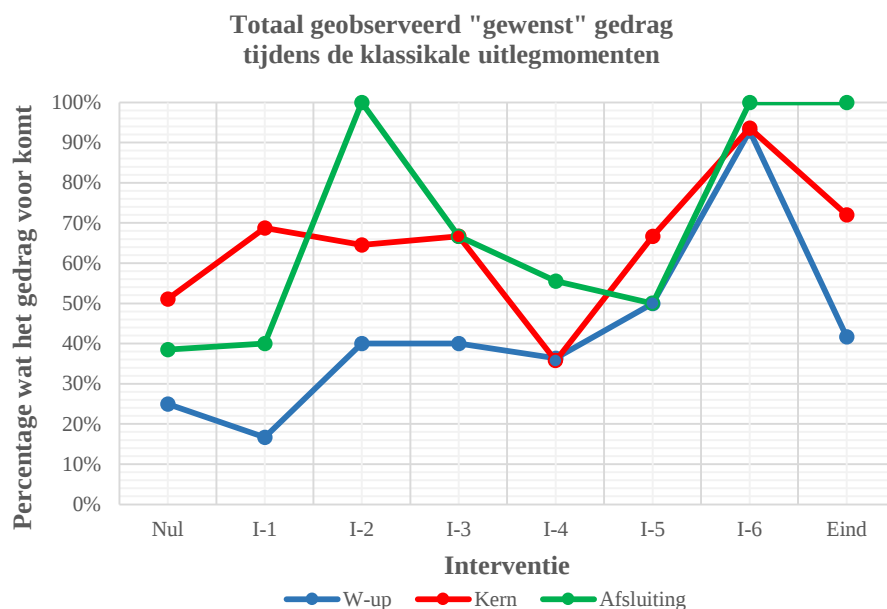
- Z/Si:** Wanneer Dirk stil zit of staat tijdens de klassikale instructiemomenten
- Lui:** Wanneer Dirk luistert tijdens de klassikale instructiemomenten
- Pra:** Wanneer Dirk praat als de beurt krijgt tijdens de klassikale instructiemomenten
- Bew:** Wanneer Dirk gevraagd wordt om iets voor te doen tijdens de klassikale instructiemomenten

Onder “ongewenst” gedrag wordt verstaan:

- Pra:** Dirk Praat door de uitleg, maakt geluiden of praat voor zijn beurt
- Bew:** Blijft niet stil zitten of staan, beweegt tijdens de klassikale instructiemomenten
- Sa:** Tijdens de klassikale instructiemomenten stoort andere kinderen (door tegen ze te praten, of ze aan te raken).
- No:** Dirk neemt een Nonchalante houding (zit onderuit gezakt op zijn rug armen over elkaar, Staat schouders ingezakt en armen over elkaar) aan.

Door het totale aantal gedragingen die geobserveerd zijn tijdens dat ene klassikale instructiemoment (warming up, kern of afsluiting) te delen door het totale aantal “gewenste” gedragingen of het totale aantal “ongewenste” gedragingen tijdens dit klassikale instructiemoment en dit te vermenigvuldigen met honderd kan worden waargenomen hoeveel procent van het gedrag “gewenst” of “ongewenst” is geweest. Voorbeeld: “gewenst” gedrag is 4 keer waargenomen en “ongewenst” gedrag is 7 keer waargenomen welke in totaal 11 gedragingen zijn. $11: 4 \times 100\% = 36\%$ “gewenst” gedrag.

Totaal geobserveerd "gewenst" en "ongewenst" gedrag tijdens de klassikale instructiemomenten.

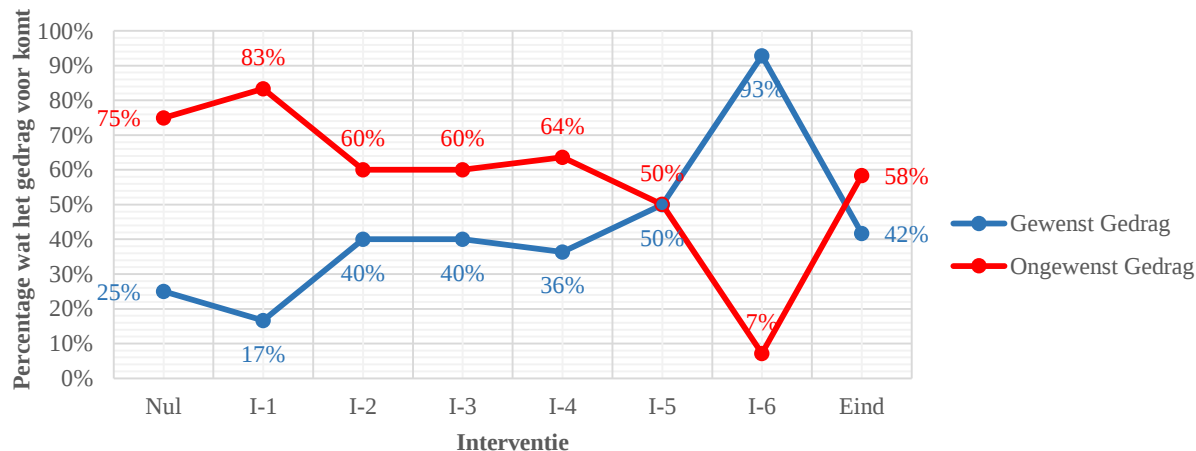

Grafiek 3: Het geobserveerd "gewenst gedrag" betreffende het stil blijven zitten/staan, luisteren naar de uitleg, praten als Dirk de beurt heeft en bewegen bij het voordoen van de opdracht tijdens de drie klassikale instructiemoment (w-up, kern en afsluiting). Hier worden de nulmeting, interventies en de eindmeting met elkaar vergeleken.

Grafiek 4: Geobserveerd "ongewenst gedrag" betreffende het praten of geluiden maken tijdens de uitleg, bewegen het niet stil kunnen blijven zitten/staan, andere kinderen storen en nonchalante houding (onderuit gezakt zitten armen over elkaar/ Staan schouders ingezakt en armen over elkaar) tijdens de drie klassikale instructiemoment (w-up, kern en afsluiting). Hier worden de nulmeting, interventies en de eindmeting met elkaar vergeleken.

Totaal geobserveerd "gewenst" en "ongewenst" gedrag tijdens het klassikale instructiemomenten: de warming up.

Geobserveerd "gewenst/ongewenst" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de W-up

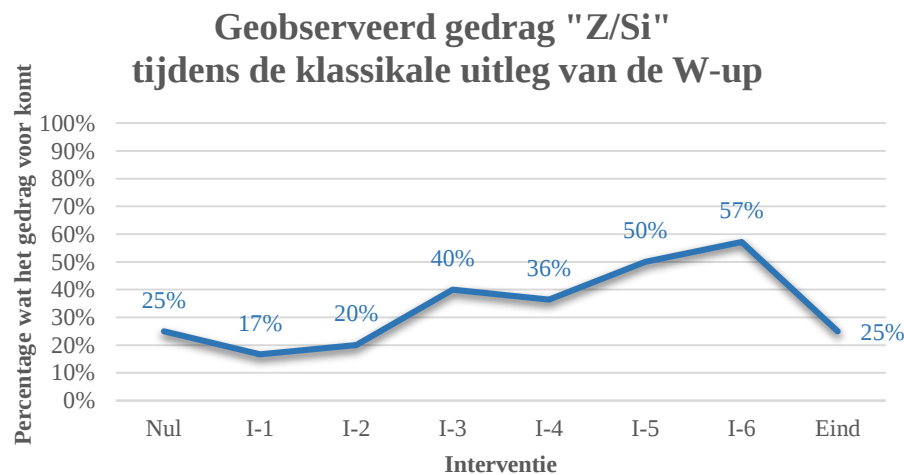

Waarneembaar in de grafiek is dat er tijdens de nulmeting 75% ongewenst gedrag is en maar 25% gewenst gedrag. Tijdens de interventie periode is er een daling in het ongewenst gedrag en een toename van het gewenst gedrag. In interventie week 6 is er 93% gewenst gedrag en maar 7% ongewenst gedrag. Tijdens de eindmeting is ongewenst gedrag toch hoger dan het gewenst gedrag. 58% is ongewenst gedrag en 42% is gewenst gedrag.

Ondanks dat is het gewenst gedrag toegenomen van 25% naar 42%. Dat is een stijging van 17%

Grafiek 5: Het geobserveerd "gewenst" en "ongewenst" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de warming up.

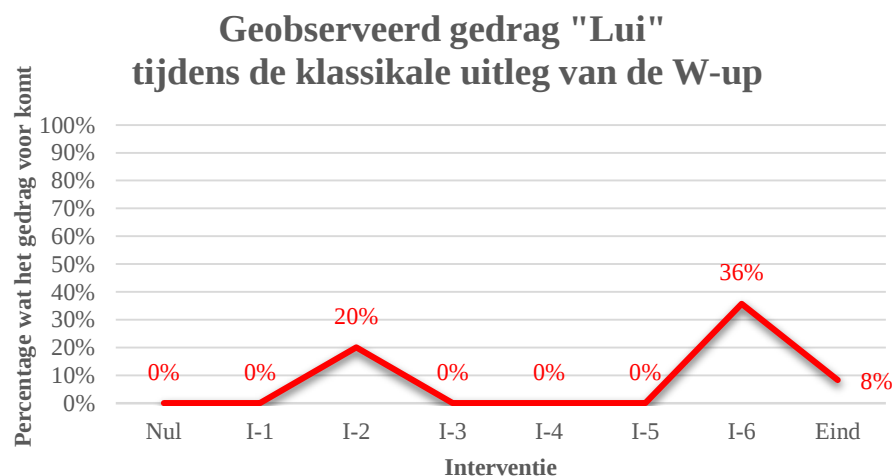
Grafiek 4 t/m 9 gaan over de gedragingen die geobserveerd zijn bij Dirk tijdens de nulmeting, interventies en eindmeting. In de grafieken is duidelijk zichtbaar hoe het gedrag tijdens de interventies verandert.

Grafiek 6: Het geobserveerd "Z/Si" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de warming up.

Het gedrag "Z/Si" is een gewenst gedrag.

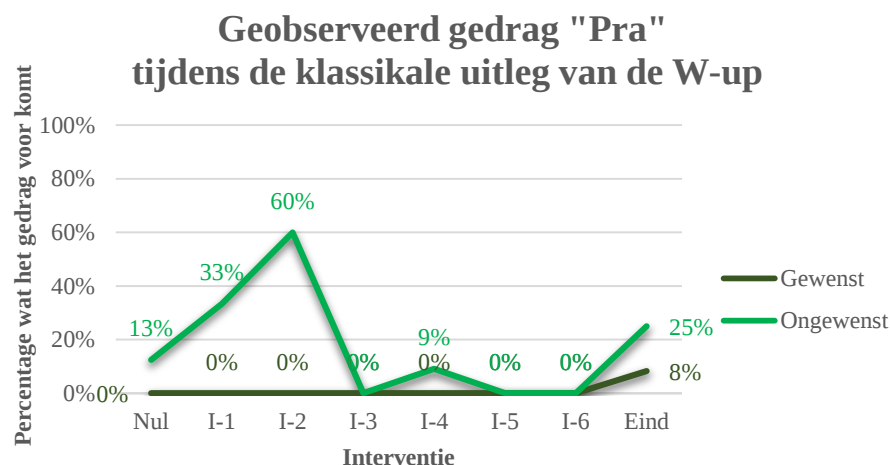
Tijdens de klassikale instructiemoment "W-up" is bij de nulmeting 25% van de gedragingen "Z/Si". Tijdens de interventie periode is te zien dat het gedrag "Z/Si" een stijgende lijn liet zijn van 17% naar 57%.

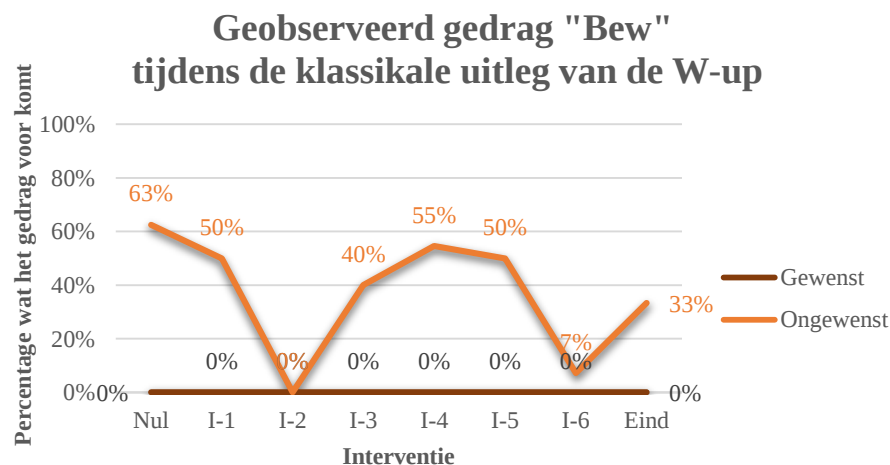
Grafiek 7: Het geobserveerd "Lui" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de warming up.

Het gedrag "Lui" is een gewenst gedrag

Tussen de nul- en eindmeting van de klassikale instructiemoment "W-up" is een stijging te zien van 8%. Tijdens de interventie periode is in interventie week 2 en week 6 het gedrag waarneembaar en in de andere weken niet.

Grafiek 8: Het geobserveerd "Pra" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de warming up.

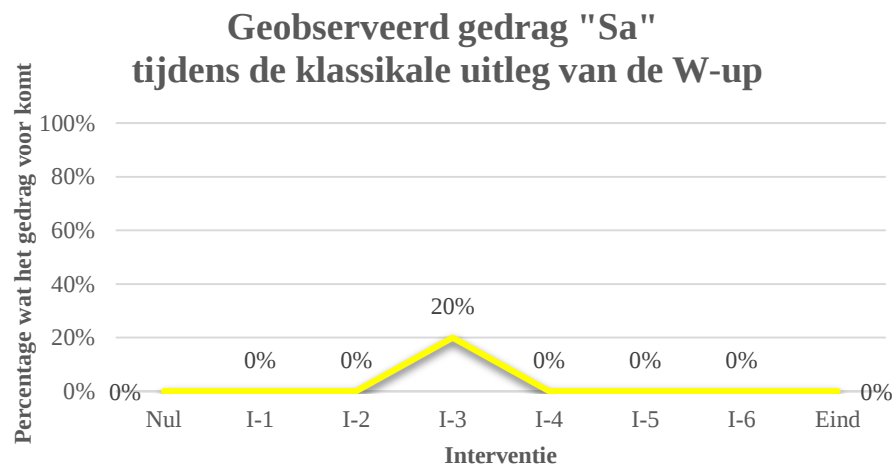
Grafiek 9: Het geobserveerd "Bew" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de warming up.

Het gedrag "Pra" kan gewenst als ongewenst gedrag zijn. Wanneer Dirk de beurt heeft om te praten is het gewenst gedrag. Wanneer Dirk niet de beurt heeft en toch praat of geluiden maakt is het ongewenst gedrag.

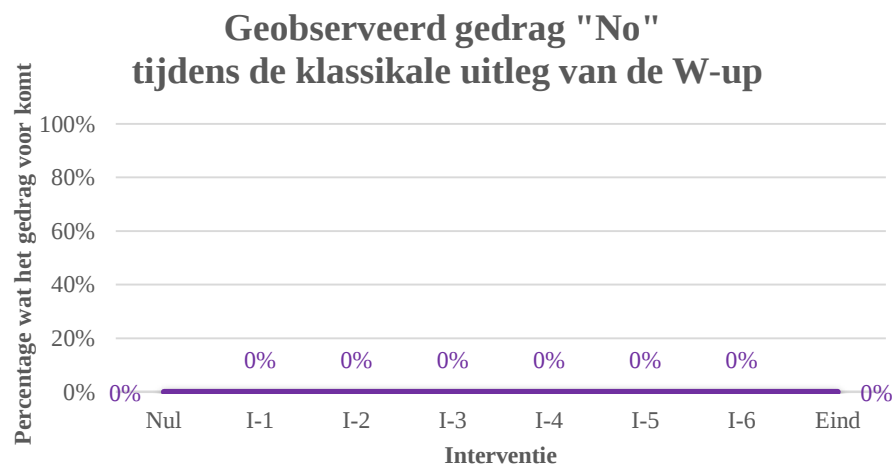
Tussen de nul- en eindmeting is een stijging te zien van zowel het gewenst als het ongewenst gedrag praten. Het gewenst gedrag neemt met 8% toe terwijl het ongewenst gedrag praten met 12% toeneemt. Tijdens de interventie is het gewenst gedrag praten niet waargenomen. Het ongewenst gedrag praten is echter wel waargenomen. In interventie week 1 en week 2 neemt het gedrag toe waarnaar het daalt en weer in interventie week 4 toeneemt om vervolgens weer af te nemen.

Het gedrag "Bew" kan worden waargenomen als gewenst als ongewenst gedrag. Het is gewenst gedrag wanneer Dirk wordt gevraagd om het voor te doen. Ongewenst gedrag is echter wanneer Dirk beweegt en juist stil moet blijven zitten/staan.

Tussen de nul- en eindmeting is te zien dat het gewenst gedrag niet is voorgekomen. Het ongewenst gedrag is wel waargenomen en is gedaald van 63% naar 33% betreffende een daling van 30%. Tijdens de interventies is te zien dat dit gedrag afneemt tot interventieweek 2. Dan neemt het weer toe tot interventie week 4 waarna het weer afneemt.

Grafiek 10: Het geobserveerd "Sa" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de warming up.

Grafiek 11: Het geobserveerd "NO" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de warming up.

Het gedrag "SA" stoort andere is ongewenst gedrag.

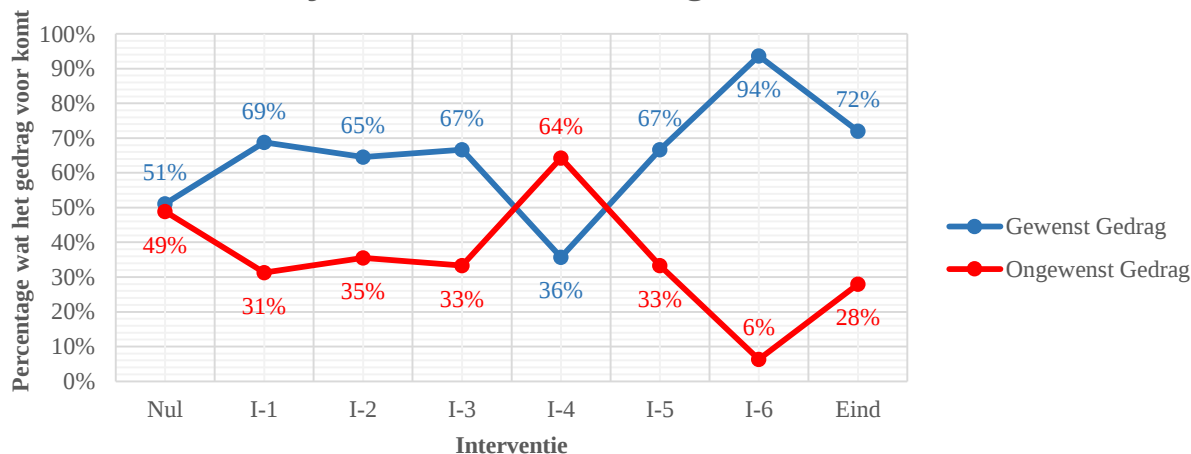
Tijdens de nul en eindmeting is het gedrag niet waargenomen. Maar tijdens de interventies wel. In interventie week 3 wordt dit gedrag waargenomen.

Het gedrag "NO" nonchalante houding is ongewenst gedrag

Tijdens de klassikale instructiemomenten warming up is dit gedrag niet waargenomen.

Totaal geobserveerd "gewenst" en "ongewenst" gedrag tijdens het klassikale instructiemomenten: de kern.

Geobserveerd "gewenst/ongewenst" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de Kern

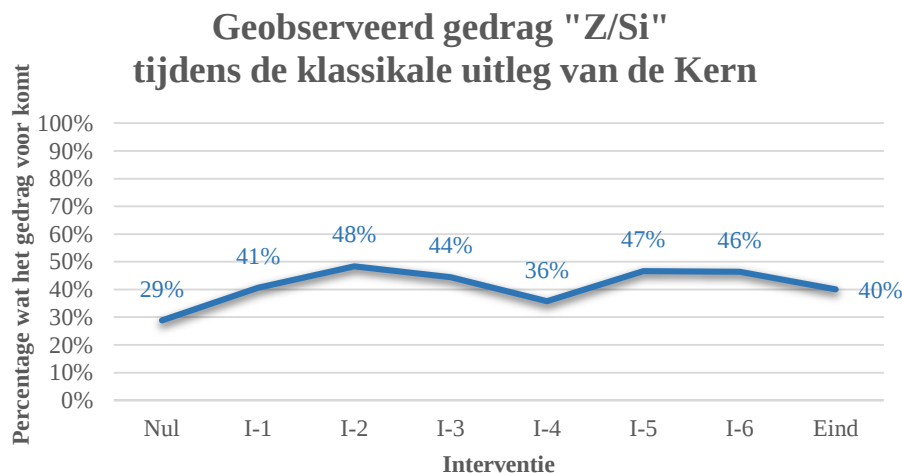

Waarneembaar in de grafiek is dat tijdens de nulmeting 51% ongewenst gedrag is en maar 49% gewenst gedrag. Tijdens de interventie is in week 1 t/m 3 te zien dat het gedrag hetzelfde blijft. In interventieweek 4 is er een toename van het ongewenst gedrag en een daling van het ongewenst gedrag. In interventie weken 5 en 6 neem het gewenst gedrag weer toe. Tijdens de eindmeting neemt het gewenst gedrag weer wat af.

In de grafiek is te zien dat het gewenst gedrag is toegenomen van 51% naar 72% dat uitkomt op een stijging van 21%.

Grafiek 12: Het geobserveerd "gewenst" en "ongewenst" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de kern.

Grafiek 11 t/m 16 gaat over de gedragingen die geobserveerd zijn bij Dirk tijdens de nulmeting, interventies en eindmeting. In de grafieken is duidelijk te zien hoe het gedrag tijdens de interventies verandert.

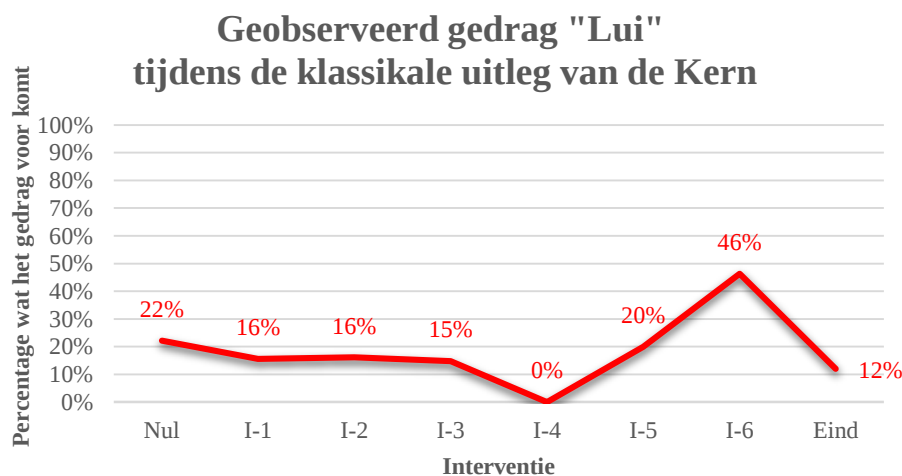

Grafiek 13: Het geobserveerd "Z/Si" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de kern.

Het gedrag "Z/Si" is een gewenst gedrag.

Tijdens het klassikale instructiemoment "kern" is bij de nulmeting 29% en bij de eindmeting 40% van de gedragingen "Z/Si". Tijdens de interventie periode is te zien dat het gedrag "Z/Si" in de eerste twee weken een stijgende lijn is. In week drie en vier daalt dit gedrag waarna het in week vijf en zes weer toeneemt.

Bij het gedrag "Z/Si" is een totale stijging van 11% te zien tegenover de nulmeting.

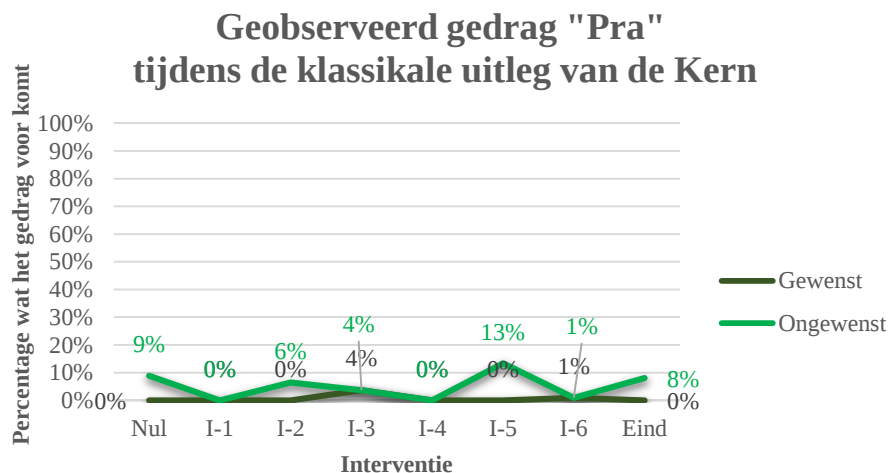

Grafiek 14: Het geobserveerd "Lui" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de kern.

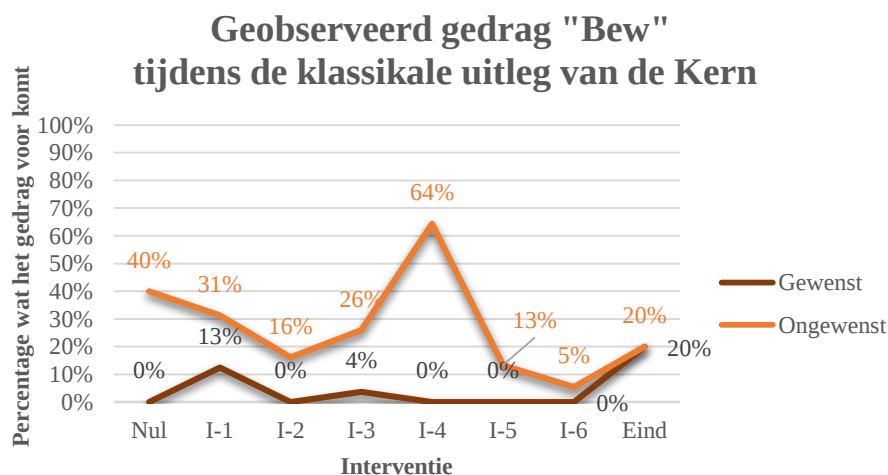
Het gedrag "Lui" is een gewenst gedrag

Tussen de nul- en eindmeting van het klassikale instructiemoment "kern" is een daling te zien van 10%. Tijdens de interventie periode is in de eerste drie weken het gedrag hetzelfde. In interventie week vier neemt het echter af. Tijdens interventie week vijf en zes neemt het gedrag weer toe.

Bij het gedrag "Lui" is een daling van 10% te zien tegenover de nulmeting.

Grafiek 15: Het geobserveerd "Pra" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de kern.

Grafiek 16: Het geobserveerd "Bew" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de kern.

Het gedrag "Pra" kan gewenst als ongewenst gedrag zijn. Wanneer Dirk de beurt heeft om te praten is het gewenst gedrag. Wanneer Dirk echter niet de beurt heeft en toch praat of geluiden maakt is het ongewenst gedrag.

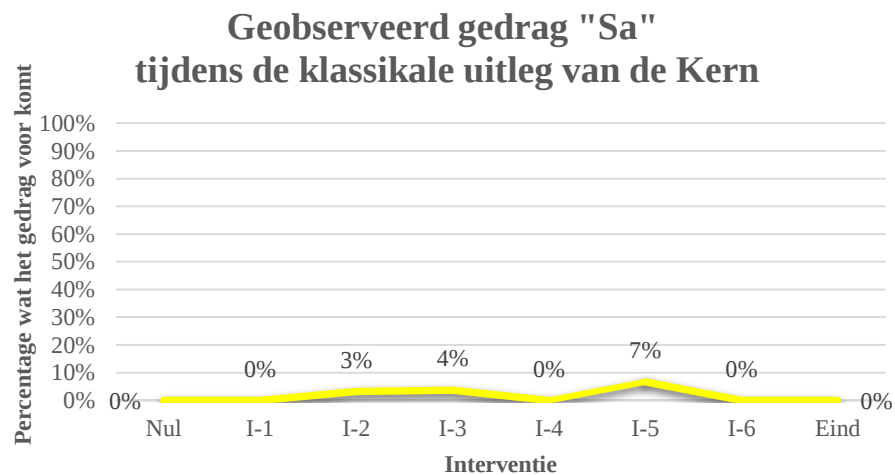
Tussen de nul- en eindmeting is een daling te zien betreffende het ongewenst gedrag praten. Het ongewenst gedrag neemt af met 1%. Tijdens de interventies is te zien dat het gedrag vanaf week twee tot week vier afneemt. In interventie week vijf neemt het gedrag weer toe waarna het in week zes weer afneemt. Bij de eindmeting neemt het ongewenst gedrag "Pra" weer toe. Tijdens de interventie weken drie en zes is te zien dat er ook gewenst gedrag "Pra" is te zien.

Bij het gedrag "Pra" is een daling van 1% te zien bij het ongewenste gedrag tegenover de nulmeting. Het gewenst gedrag is niks veranderd tussen de nul- en eindmeting.

Het gedrag "Bew" kan worden waargenomen als gewenst als ongewenst gedrag. Het is gewenst gedrag wanneer Dirk wordt gevraagd om het voor te doen. Het is ongewenst gedrag wanneer Dirk beweegt en juist stil moet blijven zitten/staan.

Tijdens de nulmeting is het gewenst gedrag niet te zien. Het ongewenst gedrag is echter wel te zien. Bij de nulmeting was dit 40% van de gedragingen. Bij de eindmeting is te zien dat het ongewenste gedrag 20% is. Tijdens de interventie is te zien dat het ongewenste gedrag in week een en twee afneemt. Tijdens week drie en vier neemt het gedrag toe en in week vijf en zes neemt het weer af. Het gewenst gedrag "Bew" is waarneembaar tijdens interventie week een, week drie en bij de eindmeting.

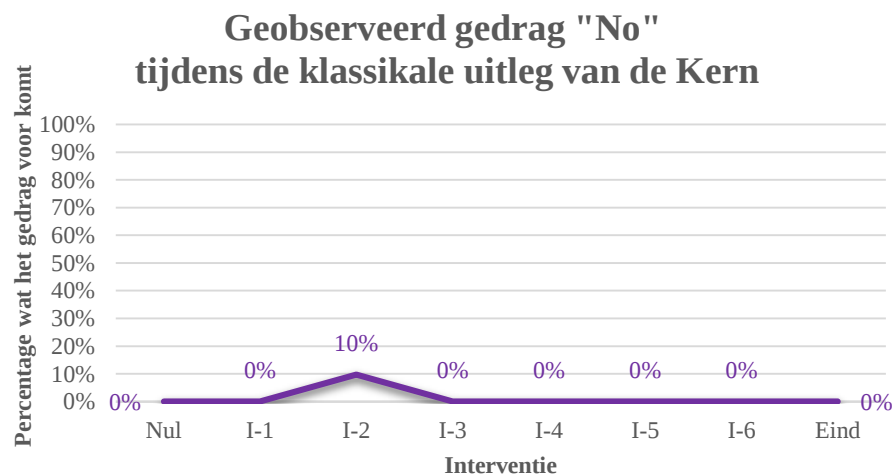
Bij het gedrag "Bew" is een daling van 20% te zien bij het ongewenste gedrag ten opzichte van de nulmeting. Bij het gewenst gedrag is een stijging van 20% te waarneembaar tegenover de nulmeting.

Grafiek 17: Het geobserveerd "Sa" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de kern.

Het gedrag "SA" stoort andere is ongewenst gedrag.

Tijdens de nul en eindmeting is het gedrag niet waargenomen maar tijdens de interventies wel. Dit is tijdens interventie week twee, week drie en week vijf.

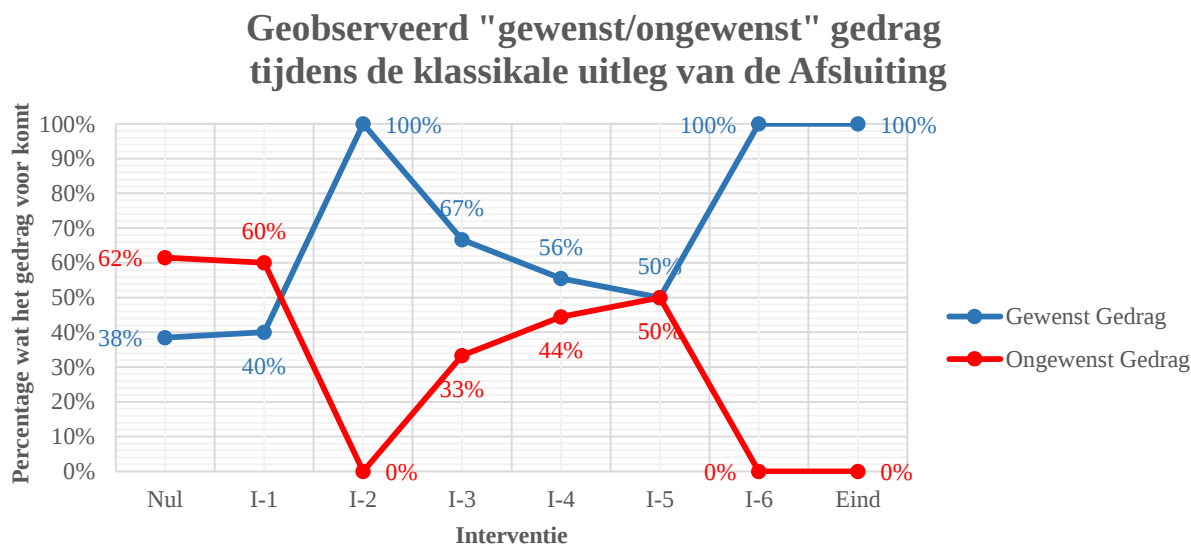

Grafiek 18: Het geobserveerd "NO" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de kern.

Het gedrag "NO" nonchalante houding is ongewenst gedrag

Tijdens de nul en eindmeting is het gedrag niet waargenomen maar tijdens de interventies wel. Dit is tijdens interventie week twee.

Totaal geobserveerd "gewenst" en "ongewenst" gedrag tijdens het klassikale instructiemomenten: de afsluiting.

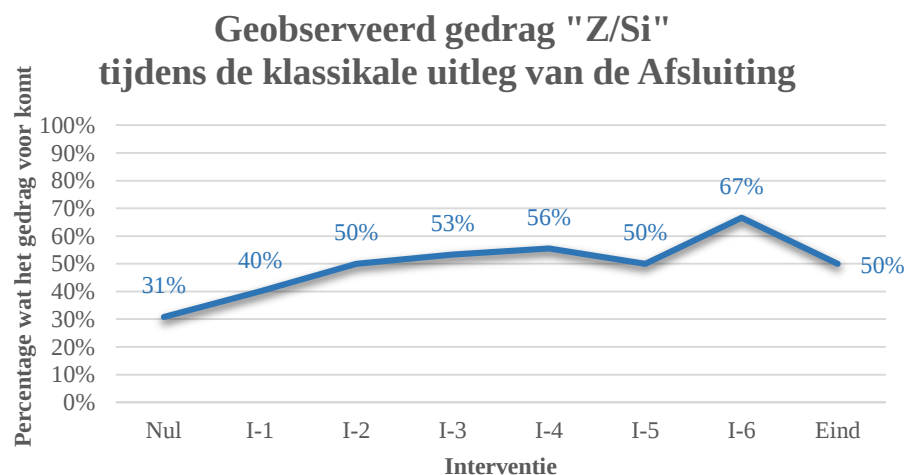

Waarneembaar in de grafiek is dat tijdens de nulmeting 62% ongewenst gedrag is en maar 38% gewenst gedrag. Tijdens de interventieweken is te zien dat tot week twee een daling van het ongewenst gedrag plaats vindt. Vanaf week twee tot en met week vijf is een stijging van het ongewenst gedrag waarna het in week zes weer afneemt. Tijdens de eindmeting is te zien dat het gewenst gedrag 100% is en het ongewenst gedrag 0%.

In de grafiek is te zien dat het gewenst gedrag tijdens de nulmeting 38% was en tijdens de eindmeting 100%. Dat houdt in dat het gewenst gedrag met 62% is toegenomen.

Grafiek 19: Het geobserveerd "gewenst" en "ongewenst" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de afsluiting.

Grafiek 18 t/m 23 gaat over de gedragingen die geobserveerd zijn bij Dirk tijdens de nulmeting, interventies en eindmeting. In de grafieken is duidelijk zichtbaar hoe het gedrag tijdens de interventies verandert.

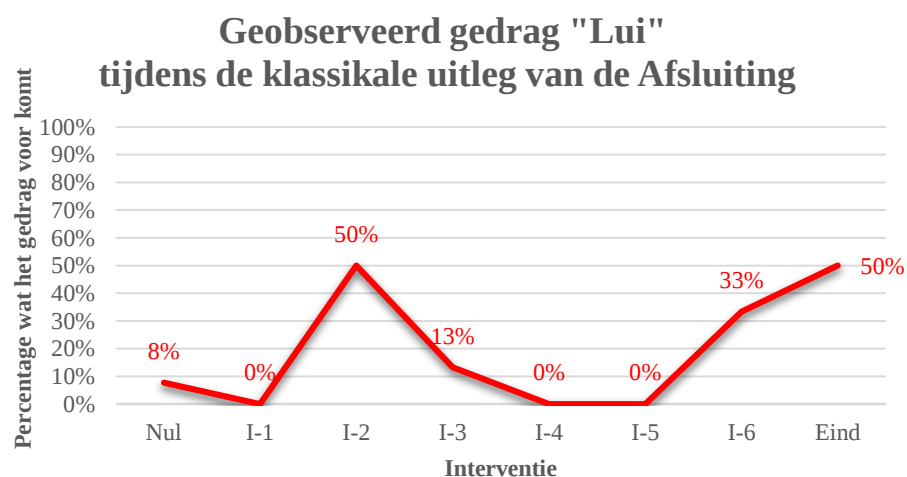

Grafiek 20: Het geobserveerd "Z/Si" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de afsluiting.

Het gedrag "Z/Si" is een gewenst gedrag.

Tijdens het klassikale instructiemoment "afsluiting" is bij de nulmeting 31% van de gedragingen "Z/Si". Bij de eindmeting is 50% van de gedragingen "Z/Si". Tijdens de interventies is er een stijgende lijn te zien. Alleen in interventie week vijf daalt het gedrag.

Bij het gedrag "Z/Si" is een stijging van 19% te zien tegenover de nulmeting.

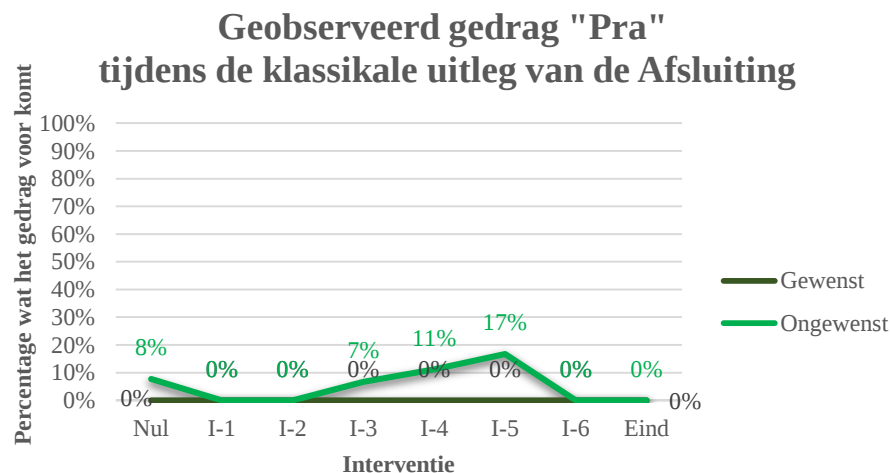

Grafiek 21: Het geobserveerd "Lui" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de afsluiting.

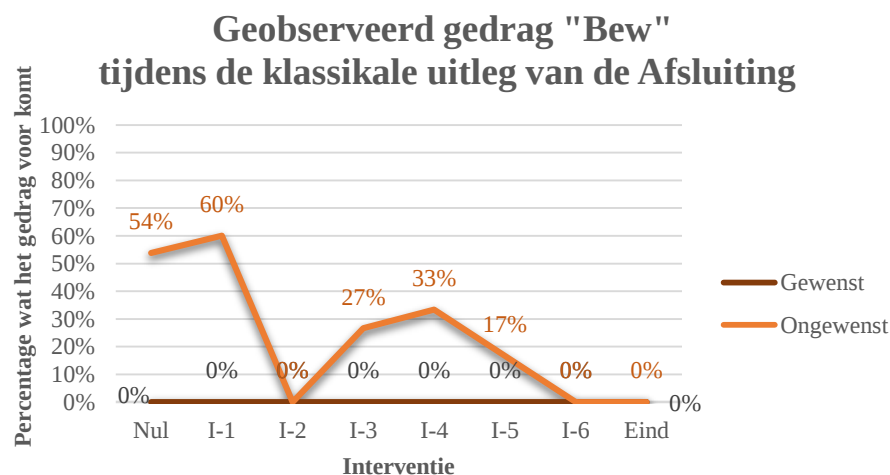
Het gedrag "Lui" is een gewenst gedrag

Tussen de nul- en eindmeting van de klassikale instructiemoment "W-up" is een stijging te zien van 42%. Tijdens de interventieweken is in week twee en week zes een stijging te zien van het gedrag. In interventieweken drie en vier is een daling van het gedrag "Lui" waarneembaar.

Bij het gedrag "Lui" is een stijging van 42% te zien tegenover de nulmeting.

Grafiek 22: Het geobserveerd "Pra" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de afsluiting.

Grafiek 23: Het geobserveerd "Bew" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de afsluiting.

Het gedrag "Pra" kan gewenst als ongewenst gedrag zijn. Wanneer Dirk de beurt heeft om te praten is het gewenst gedrag. Wanneer Dirk niet de beurt heeft en toch praat of geluiden maakt is het ongewenst gedrag.

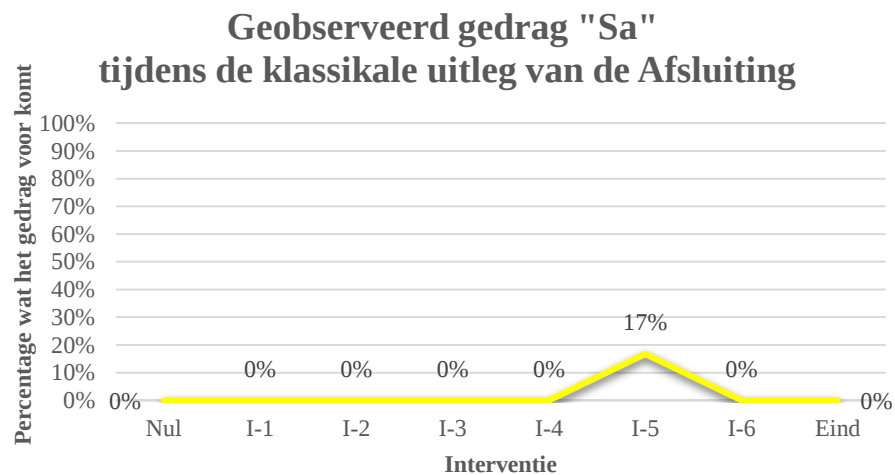
Het gewenste gedrag "Pra" is tijdens de nul- en eindmeting maar ook tijdens de interventieweken niet terug te zien. Het ongewenst gedrag van "Pra" is tijdens de nulmeting 8% van de gedragingen. Tijdens de eindmeting is dit gedrag 0% van de gedragingen die zijn waargenomen. Tijdens de interventie periode is vanaf interventie week drie tot en met vijf een toenemende lijn te zien in het ongewenste gedrag.

Het gewenst gedrag praten is niet waargenomen tijdens het klassikale instructiemoment "afsluiting". Het ongewenst gedrag is wel waargenomen waarbij er een daling van 8% ten opzichte van de nulmeting zichtbaar is.

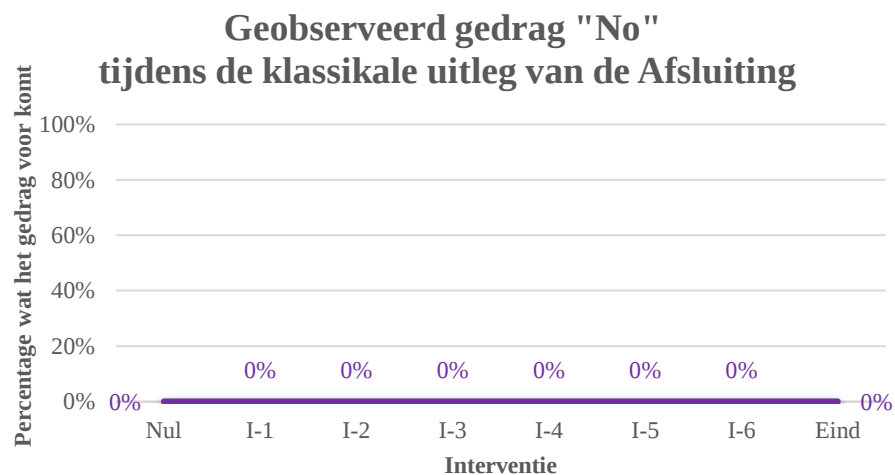
Het gedrag "Bew" kan worden waargenomen als gewenst als ongewenst gedrag. Het betreft gewenst gedrag wanneer Dirk wordt gevraagd om het voor te doen. Het is ongewenst gedrag wanneer Dirk beweegt en juist stil moet blijven zitten/staan.

Het gewenste gedrag "Bew" is tijdens de nul- en eindmeting maar ook tijdens de interventieweken niet terug te zien. Het ongewenst gedrag van "Bew" is tijdens de nulmeting 54% van de gedragingen. Tijdens de eindmeting is dit gedrag 0% van de gedragingen die zijn waargenomen. Tijdens de interventieweek een stijgt het gedrag terwijl het in week twee het gedrag daalt. In week drie en vier neemt het weer toe. Vanaf week vijf neemt het gedrag weer af.

Het gewenst gedrag praten is niet waargenomen tijdens het klassikale instructiemoment "afsluiting". Het ongewenst gedrag is wel waargenomen waarbij te zien is dat er een daling van 54% is tegenover de nulmeting.

Grafiek 24: Het geobserveerd "Sa" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de afsluiting.

Grafiek 25: Het geobserveerd "NO" gedrag tijdens de klassikale uitleg van de afsluiting.

Het gedrag "SA" stoort andere is ongewenst gedrag.

Tijdens de nul en eindmeting is het gedrag niet waargenomen maar tijdens de interventies wel. In interventie week vijf wordt dit gedrag waargenomen.

Het gedrag "NO" nonchalante houding is ongewenst gedrag

Tijdens het klassikale instructiemomenten afsluiting is dit gedrag niet waargenomen.

Bijlagen XII – Planning

Datum	Interventie	Actie
5 oktober 2015	Voorbereiding	Gesprek met IBer en klassendocent over Dirk wat het onderzoek inhoud, filmen en huidige situatie van Dirk.
3 november 2015	Voor-/ nulmeting	Camera in de hoek van de zaal bevestigen Observatieformulieren uitgeprint meeneem Dirk uitleggen van de interventie Dirk vragen naar soort beloning Klas van Dirk informeren
10 november 2015	2 ^{de} Voor-/ nulmeting	Camera in de hoek van de zaal bevestigen Observatieformulieren uitgeprint meeneem Dirk uitleggen van de interventie Dirk vragen naar soort beloning Klas van Dirk informeren
17 november 2015	1 ^{ste} interventie	Camera in de hoek van de zaal bevestigen 3 stickers en score formulier Logboek invullen
24 november 2015	2 ^{de} interventie	Camera in de hoek van de zaal bevestigen 3 stickers en score formulier Logboek invullen
1 december 2015	3 ^{de} interventie	Camera in de hoek van de zaal bevestigen 3 stickers en score formulier Logboek invullen
8 december 2015	4 ^{de} interventie	Camera in de hoek van de zaal bevestigen 4 stickers en score formulier Logboek invullen
15 december 2015	5 ^{de} interventie	Camera in de hoek van de zaal bevestigen 4 stickers en score formulier Logboek invullen
21 december 2015	Kerstvakantie	
28 december 2015	Kerstvakantie	
5 januari 2016	6 ^{de} interventie	Camera in de hoek van de zaal bevestigen 4 stickers en score formulier Logboek invullen
12 januari 2016	7 ^{de} interventie + nameting	Camera in de hoek van de zaal bevestigen 3 stickers en score formulier Observatieformulieren uitgeprint meeneem Logboek invullen

Bijlagen XIII – Reflectieverslag

Interpersoonlijke competent

Mijn stageplaats was de Mgr. Hanssenschool, een speciaal onderwijschool in cluster 2. In september 2014 is een begin gemaakt aan dit onderzoek. Een reden waarom voor het onderwerp zorg leerling is gekozen, is omdat het mij ontzettend aanspreekt. In het speciaal onderwijs komt men veel kinderen tegen met uiteenlopende ziektebeelden/diagnoses waarbij ieder kind behoefte heeft aan een eigen aanpak. Het onderwerp zorg leerling leert hoe men een eigen behandelplan kan maken in de gymles voor deze kinderen. Na overleg met de stagebegeleiders over welke scriptiethema's er mogelijk zijn is er gekozen voor zorg leerling. De leerling die tijdens dit onderzoek begeleid zou gaan worden was hierna ook al snel bekend. Na de goedkeuring van de groepsdocent heb ik in het leerlingendossier mogen kijken voor meer informatie over dit kind. Het kind had ADHD, PDD-NOS en een chromosomale afwijking. Het opvallend gedrag wat er in staat beschreven heb ik voor mijzelf opgeschreven en ben ik zelf gaan observeren tijdens de gymles. Van hieruit is een onderzoeksvraag ontstaan. Dit ging niet zo gemakkelijk en heb hiervoor ook hulp gekregen van de scriptiebegeleider. Toen de onderzoeksvraag goed was ben ik begonnen aan het literatuuronderzoek, dat ik nog niet zo heel gemakkelijk vond. Door veel informatie/bronnen te zoeken over het ziektebeeld van het kind begon het literatuuronderzoek vorm te krijgen. Dit is ingeleverd maar daarna stopte voor mij de scriptie. Door studieachterstand en een gesprek met de stagebegeleiders op stage samen met de stagebegeleider van Fontys Sporthogeschool is er besloten om te stoppen met de scriptie als afstudeerstage en eerst ervoor te zorgen om de studieschuld weg te werken. Op Fontys Sporthogeschool is er nog een gesprek geweest met de begeleiders van het thema zorg leerling en is afgesproken na de zomervakantie samen te gaan zitten en te kijken hoe we dan verder zouden gaan.

September 2015 was bijna alle studieschuld weg gewerkt en mocht ik beginnen met de eindstage. Met de scriptiebegeleider ben ik samen gaan zitten en hebben we een strak schema gemaakt van hoe ik het komende jaar ga aanpakken. Mijn afstudeerstage is ook op de Mgr. Hanssenschool, alleen de leerling die ik vorig jaar zou gebruiken voor dit onderzoek is reeds van school af. Al snel hadden we een nieuwe leerling gevonden waar ik mijn onderzoek mee kon voortzetten. Deze leerling is Dirk en is gediagnostiseerd met ADHD. Na uitleg over wat mijn scriptie inhoud met de groepsdocent en de IBer van Dirk mocht ik hem als onderzoekspersoon gebruiken voor mijn onderzoek. In het leerlingendossier van Dirk stond dat die ADHD had. Ook

stonden er punten in vermeld over het gedrag van Dirk. Tijdens de gymles ben ik Dirk gaan observeren en heb hierbij ook op de punten uit het leerlingendossier gelet. Het gedrag dat bij Dirk opviel is het maken van geluiden door de uitleg heen, het niet rustig kunnen stil zitten/staan tijdens uitlegmomenten en het storen van medeleerlingen in de les tijdens de uitleg. Met deze informatie is de onderzoeksvraag gemaakt. Dat ging nu gemakkelijker omdat ik wist waarop gelet moest worden.

Na de goedkeuring van deze onderzoeksvraag ben ik aan het literatuuronderzoek begonnen. Ik had al wat informatie over ADHD van vorig jaar maar dat was veel te weinig bleek uit de feedback van vorig jaar. Door het verder verdiepen in ADHD was het moeilijk om dit allemaal zo compact mogelijk te vormen in een goed doorlopend verhaal voor het artikel. Buiten informatie over ADHD op te zoeken moest je ook op zoek naar behandelmethodes die gebruikt zouden kunnen worden tijdens de interventie. Op school werken ze met een School Wide Positive Behaviour Support ook wel SWPBS. Hierbij kunnen kinderen een groen duimpje verdienen met positief gedrag. Als een kind ergens heel veel moeite mee heeft en het lukt opeens kan hij/zij een duimpje verdienen waardoor positieve emoties worden aangesproken. Dit leidt tot bevestiging van intrinsieke motivatie waardoor succes ervaring wordt opgedaan, leidend tot gedachten zoals: 'ik kan het wel'. Deze groene duimpjes mogen de kinderen inwisselen voor een grote beloning. Dit systeem is voor alle kinderen op school dus ook voor Dirk. Dirk reageert ook positief op de duimpjes. Er wordt dan ook aangeraden om hier iets mee te doen. Het probleem is dat als Dirk voor iedere goed gedrag een duimpje moest krijgen de waarde en de kracht van het duimpje zou afnemen. Dit omdat Dirk dan iedere dag duimpjes zou moeten krijgen als hij rustig is of andere kinderen niet stoort. Een speciaal beloningssysteem zou echter misschien wel goed kunnen helpen bij Dirk. Het beloningssysteem dat ik had gevonden was de 'Token Economy'. Hierbij kan gewenst gedrag beloond worden met een 'token' die weer in te wisselen is voor een grotere beloning. Een andere tip van de groepsdocent en de IBer was dat er iets meer gedaan kan worden in de benadering tot Dirk. Hierbij valt te denken aan je Dirk aanspreekt en hoe je reageert op zijn ongewenst gedrag.

Ik heb gekozen voor de 'Token Economy' omdat daar het gevoel positiever bij was. Om te bepalen of het gedrag van Dirk vooruit zou gaan is er een observatieformulier gemaakt aan de hand van de gedragingen die opvielen bij Dirk. Deze moesten concreet worden uitgewerkt dat helaas niet helemaal is gelukt. Het gedrag Lui van luisteren was beschreven als luistert naar de uitleg, maar wanneer luistert iemand naar de

uitleg? Dat is achteraf toch wel moeilijk te beschrijven. Twee andere gedragingen als stoort ander (Sa) en nonchalante houding (No) zijn concreet beschreven maar niet een keer geobserveerd tijdens de nul- en eindmeting. Of deze gedragingen weggelaten moesten worden vind ik moeilijk om te zeggen. Er zijn lessen waarbij dit gedrag toch veelvuldig naar voren komt maar ook lessen dat je dit gedrag helemaal niet ziet. De andere gedragingen die concreet en geobserveerd zijn geworden zijn; zit/staat stil (Z/Si), beweegt tijdens de uitleg (Bew) en praten/geluiden maken tijdens de uitleg (Pra). Het nadeel van Pra is dat het op de camera die iedere meting en interventie heeft gefilmd niet goed hoorbaar is. Dit viel op omdat de observaties van de nul- en eindmeting niet goed zijn ingevuld. Waarom deze niet goed waren ingevuld snap ik ook niet. De docent heeft een duidelijk instructie gehad over wat gedaan moest worden en ze hebben het instructieblad gelezen waar dit ook duidelijk op staat beschreven.

Het is dus belangrijk om zo concreet en duidelijk mogelijk te zijn in alles wat gedaan wordt en dit was niet altijd even gemakkelijk. Dit is dan ook een punt waar ik veel van geleerd heb. Daarnaast heb ik geleerd om zo goed mogelijk informatie te filteren. Je begint met heel veel informatie op te zoeken over ADHD en alles uit te werken maar dan komt het belangrijkste, het filteren van de informatie, waarbij alleen dat overblijft dat van belang is. Dat was niet altijd even gemakkelijk. Zo was het moeilijk om te bepalen wat belangrijk is en wat niet. In mijn ogen was veel belangrijk maar dat past niet allemaal in het artikel. Wat ik ervan heb geleerd is dat je een comprimé moet sluiten waarbij je continu het stuk aan het veranderen bent maar waarbij het nooit perfect wordt.

Dit jaar bestaat het thema zorg leerling niet meer. Omdat ik de scriptie versneld wilde doen en de interventie nog in mijn eindstageperiode wilde doen is er gewerkt met een strakke deadline. Hier ben ik zelf heel blij mee. Door in zes weken tijd mijn probleemanalyse, literatuuronderzoek en interventieprogramma te maken, kon ik na de herfstvakantie beginnen aan mijn interventie. Hierdoor kon ik in mijn eindstage nog mijn interventieplan uitvoeren. Ik ben ook blij met deze manier van aanpak want als ik geen deadlines heb schuif ik al het werk nog weleens voor me leidend tot last minuut werk.

Wat ik ervan heb geleerd voor een volgende keer is duidelijk voor mezelf deadlines blijven te stellen, breed zoeken naar informatie om die met elkaar te vergelijken en dat dan duidelijk en concreet te verwoorden op papier. Hierbij moet dus alleen de belangrijkste informatie eruit worden gehaald.

Vakinhoudelijk competent

Het veranderen van het ongewenst gedrag naar gewenst gedrag tijdens de klassikale instructiemomenten was het doel van dit onderzoek. Dit onderzoek is aangepast aan Dirk dat het tevens een case-study maakt. De interventie evenals de observatie/meetinstrumenten zijn zelf gemaakt aan de hand van het gedrag van Dirk. Dit is voortgekomen uit een operationalisatieschema waaruit begrippen van de onderzoeksvraag zijn uitgewerkt om de betrouwbaarheid zo hoog mogelijk te houden. Door de hulp van scriptiebegeleider Mariska is mij dit dan ook goed gelukt. De gedragingen van Dirk werden in een tijdsteekproef gezet waarbij iedere vijftien seconde het gedrag van Dirk omcirkeld moest worden dat hij op die vijftiende seconde vertoonde. Dit was niet goed gegaan bij de docent, deze had het gedrag dat Dirk vertoonde tijdens deze vijftienseconde omcirkeld waardoor Mariska mij de tip gaf vul hem zelf in aan de hand van de camera beelden die je hebt gemaakt. Ook tijdens de eindmeting was het niet goed gegaan waarbij Mariska weer dezelfde tip gaf. Ze zei hier ook bij dat in de scriptie duidelijk vermeld moest worden waarom ik dit zelf heb ingevuld. Alle formulieren die in dit onderzoek zijn gemaakt zijn aangepast aan Dirk zijn gedrag en zijn zelf ontworpen.

Voor de interventie is deels de methode van de school gebruikt. De school werkte al met een systeem waar bij het vertonen van positief gedrag het kind beloond werd met een duimpje. Dit duimpje kan worden ingeleverd voor een beloning. De 'Token Economy' is ook zo'n soort beloningsstelsel alleen is deze aangepast aan Dirk. Dirk moest tijdens de klassikale instructiemomenten de afspraken na komen die met hem zijn gemaakt. Bij het nakomen van de afspraken verdient hij dan een token. Deze worden opgespaard en kunnen alleen tijdens in de gymles worden ingewisseld. Dus het systeem is alleen in de gymzaal en alleen voor Dirk. Buiten de gymles gelden deze afspraken in de gymzaal niet meer.

In september 2014, toen ik begon aan de scriptie, hield ik vanaf het begin alles meteen bij. Doordat ik product A-probleemanalyse en product B-literatuuronderzoek al had gevolgd wist ik wat van mij verwacht werd toen ik in september 2015 opnieuw aan deze scriptie begon. Met de hulp van Mariska heb ik mijn product C-interventieplan opgezet. Door de strakke deadlines/planning die we gesteld hadden was het mogelijk om na de herfstvakantie te starten met de interventie zodat ik niet in tijdnood zou komen. Het moeilijk was de feedback van Mariska te verwerken in de artikels. In het artikel was ik voor mijn gevoel al zo concreet mogelijk bezig om binnen het maximaal aantal woorden te blijven en dan moest de feedback in het artikel verwerkt worden.

waardoor je nog concreter werd in wat geschreven werd. De week na de herfstvakantie is de eerste nulmeting gedaan waarbij het gedrag van Dirk toen zo positief dat deze niet gebruikt kon worden als nulmeting. Hierdoor moesten alle interventieweken een week opschuiven omdat er een nieuwe nulmeting gedaan moest worden. De strakke planning voor product A, B en C had ervoor gezorgd dat ik door een nieuwe nulmeting niet in de problemen kwam en speling had om nog voor het einde van de stage de interventie af te ronden en op tijd klaar was voor het inleveren van product D-resultaten/concept artikel.

Competent in reflectie en ontwikkeling

In het leerjaar 2014/2015 heb ik al veel meegekregen van de de scriptie. Hierdoor kon ik in september 2015 na een gesprek met Mariska zelf al flink aan de slag. Door de kennis van vorig jaar te gebruiken, samen met de feedback die ik toen van Mariska heb gekregen op mijn product A en B, kon hier goed mijn weg in vinden. Mariska heeft mij uitgelegd wat in product C moest komen. Samen hebben we een planning gemaakt voor de scriptie. Daarbij was het de bedoeling dat ik een GO voor product C moest hebben voor de herfstvakantie om niet in tijdnoot te komen smet eindstage en inleverdatum van product D. Hier heb ik mij ook goed aangehouden en hard naartoe gewerkt. De feedback die Mariska gaf op mijn ingeleverde producten gebruikte ik goed om daarna het product zo goed mogelijk in te leveren. Tijdens dit onderzoek heb ik geleerd om nog verder te zoeken naar informatie doe je nodig hebt voor een onderzoek. Verder heb ik geleerd om deze informatie zo goed mogelijk tot je te nemen en daar dan zo concreet mogelijk de belangrijkste dingen uit te halen en op papier te zetten.

Rubric (feedbackformulier) concept- eindartikel

Beroepskenmerkende situatie	Ontwikkelen en delen van expertise
Leerarrangement	Praktijkonderzoek LO
Beroepsproduct	<i>concept eindartikel - eindartikel</i>
Naam student/ studentnummer	
Advies conceptartikel	Positief/ negatief inleveradvies <i>Toeliching:</i>

De rubric op de volgende pagina wordt gebruikt voor feedback op het tussenproduct 'concept onderzoeksartikel' en het definitieve onderzoeksartikel. De rubric beschrijft het niveau onvoldoende, voldoende en goed. Voor het concept eindartikel wordt dit formulier voorzien van een positief of negatief inleveradvies voor het eindartikel. Dit advies is niet bindend. Echter: hou er rekening mee dat het eindartikel maar maximaal twee maal mag worden ingeleverd. Het is dus altijd raadzaam het advies te volgen, om niet het risico te lopen (nog grotere) studieovertraging op te lopen.

NB: dit is een feedbackformulier en niet het beoordelingsformulier van het eindartikel. Het eindartikel heeft een apart, beknopter en meer 'holistisch' beoordelingsformulier. Dit is omdat het niet mogelijk is een eenduidige 'weging' aan te brengen in de verschillende aspecten van het feedbackformulier.

Vormeisen

Voor het onderzoeksartikel gelden een aantal vormeisen die hieronder zijn weergegeven. De vormeisen tellen niet mee in de beoordeling, maar uiteindelijk zal je product hier wel aan moeten voldoen; zorg dus dat ook deze punten in orde zijn. De vormeisen 5,6, en 7 zijn in een apart document op de arrangementspagina toegelicht aan de hand van passages uit het boek 'Zelf Leren Schrijven' (Ackerman e.a. 2012), verplichte literatuur in het curriculum (zie link onder).

Vormeisen concept en -eindartikel	Voldaan?
1. De omvang van het artikel staat in verhouding tot de complexiteit van het onderzoek. Richtlijn is 2500 woorden (exclusief bijlagen, bronnenlijst, dankwoord en samenvatting). Het onderzoeksartikel bevat een samenvatting en een aantal verplichte bijlagen (zie toelichting in dit document)	
2. Spelling, grammatica en zinsbouw zijn in orde.	
3. De bronnen in de tekst zijn weergegeven volgens de APA-6 normen . - zie deze link (en scroll op de pagina door naar het kopje APA-normen)	
4. Er is geschreven in eigen woorden.	
5. Het taalgebruik is zo veel mogelijk objectief (bijv. vermijden van 'spreektaal' en je, jij, ik, ons, enz. waar dat niet hoeft). . - zie deze link (en scroll op de pagina door naar het kopje vormeisen)	
6. Afkortingen worden op de juiste manier gebruikt en geïntroduceerd. - zie deze link (en scroll op de pagina door naar het kopje vormeisen)	
7. Getallen worden op de juiste manier weergegeven als tekst of cijfer. . - zie deze link (en scroll op de pagina door naar het kopje vormeisen)	

RUBRIC INLEIDING

Goed	Voldoende	Onvoldoende
In de inleiding komt een groot aantal ter zake doende theoretische en vakmatige invalshoeken aan bod, basis van een ruime hoeveelheid veelzijdige, hoogwaardige bronnen zoals vakpublicaties en vergelijkbaar onderzoek uit wetenschappelijke publicaties .	In de inleiding komen de belangrijkste theoretische en vakmatige invalshoeken aan bod, op basis van vakpublicaties en enkele wetenschappelijke publicaties .	De belangrijkste theoretische en/of vakmatige invalshoeken komen te weinig aan bod en/of de bronnen die hiervoor zijn gebruikt zijn kwalitatief beneden de maat .
Opmerkingen:		
Er is sprake van een goede inhoudelijke samenhang binnen het literatuuronderzoek/ theoretisch kader, de verschillende onderdelen volgen elkaar logisch wijze op (van breed naar smal toe naar de onderzoeksvraag)	Er is sprake van samenhang binnen het literatuuronderzoek/ theoretisch kader, de meeste alinea's is volgen elkaar logisch op (van breed naar smal toe naar de onderzoeksvraag)	Het literatuuronderzoek/ theoretisch kader is inhoudelijk onsamenhangend en niet logisch opgebouwd .
Opmerkingen:		
De tekst is onderverdeeld in alinea's op een wijze die de inhoud duidelijk ondersteunt ; er wordt gewerkt met relevante verbindingszinnen en kernzinnen .	De tekst is op een logische wijze onderverdeeld in alinea's .	De tekst is niet of nauwelijks onderverdeeld in logische alinea's
Opmerkingen		
De aanleiding voor, en het doel van het onderzoek zijn duidelijk beschreven , en de relevantie is onderbouwd vanuit meerdere perspectieven (bijv. persoonlijk, doelgroep, werkplek, vakgebied, maatschappij of wetenschap).	De aanleiding voor, en het doel van het onderzoek zijn duidelijk beschreven en relevant voor de (eigen) beroepspraktijk.	De aanleiding voor, en het doel van het onderzoek komen niet duidelijk naar voren.
Opmerkingen:		
De onderzoeksvraag : - is te beantwoorden binnen de mogelijkheden van PO. - bevat alleen begrippen/variabelen die zijn toegelicht in de inleiding. - bevat de specifieke doelgroep. - is een open vraag of specifieke ontwikkelvraag.		De onderzoeksvraag : - is niet te beantwoorden binnen de mogelijkheden van PO. - bevat begrippen/variabelen die niet zijn toegelicht in de inleiding. - bevat niet de specifieke doelgroep. - is een gesloten vraag of ongerichte ontwikkelvraag
Opmerkingen:		

RUBRIC ONDERZOEKSOPZET

Goed	Voldoende	Onvoldoende
A. Onderzoekspopulatie en -context		
De context waarin het onderzoek plaatsvindt is gedetailleerd beschreven en compleet. De kenmerken van de onderzoeksgroep zijn compleet en gedetailleerd beschreven zodat de lezer een goed beeld krijgt van de populatie en mogelijke verstoringen variabelen. <i>In het geval van interventieonderzoek: de controle- en interventiegroep zijn benoemd.</i>	De context waarin het onderzoek plaatsvindt is voldoende beschreven. De kenmerken van de onderzoeksgroep zijn zo beschreven dat de lezer zich een voldoende beeld kan vormen van de populatie voor de interpretatie van de uitkomsten van het onderzoek. <i>In het geval van interventieonderzoek: de controle- en interventiegroep zijn benoemd.</i>	De context waarin het onderzoek plaatsvindt komt niet of niet voldoende aan bod. De kenmerken van de onderzoeksgroep zijn niet of niet voldoende beschreven. <i>In het geval van interventieonderzoek: de controle- en interventiegroep zijn niet benoemd.</i>
Opmerkingen		
B. Ontwerp en procedures van het onderzoek		
De onderzoeksopzet is helder beschreven, sluit aan bij de inleiding en onderzoeksvraag en laat toe rekening te houden met mogelijke beïnvloedende variabelen. <i>In het geval van interventieonderzoek: de interventie volgt logisch uit de besproken literatuur (inleiding) en is grondig onderbouwd vanuit meerdere betrouwbare bronnen</i>	De onderzoeksopzet is voldoende helder beschreven en sluit aan bij de inleiding en onderzoeksvraag. <i>In het geval van interventieonderzoek: de interventie volgt logisch uit de besproken literatuur (inleiding), is voldoende uitgewerkt en onderbouwd met een of enkele bronnen.</i>	De onderzoeksopzet is onvoldoende helder beschreven en/of sluit niet aan bij de inleiding en onderzoeksvraag. <i>In het geval van interventieonderzoek: de interventie volgt niet logisch uit de besproken literatuur (inleiding), is onvoldoende uitgewerkt en/of onvoldoende onderbouwd.</i>

De onderzoeksvariabelen zijn uitgebreid gedefinieerd. De uitvoering van het onderzoek en daarbij behorende procedures zijn zo helder beschreven dat het onderzoek goed controleerbaar en eventueel herhaalbaar is. De planning van het onderzoek is stapsgewijs beschreven en verantwoord (eventueel met verwijzing naar de bijlagen).	De onderzoeksvariabelen zijn voldoende gedefinieerd. De uitvoering van het onderzoek en daarbij behorende procedures zijn voldoende helder beschreven. De planning van het onderzoek is stapsgewijs beschreven (eventueel met verwijzing naar de bijlagen)	De onderzoeksvariabelen zijn niet of niet voldoende gedefinieerd. De uitvoering van het onderzoek en daarbij behorende procedures zijn onvoldoende helder beschreven. De planning van het onderzoek is niet of niet op een logische wijze (stapsgewijs) beschreven.
Opmerkingen:		
C. Onderzoeksinstrumenten		
Er wordt vanuit verschillende invalshoeken, met verschillende meetmethoden onderzoek gedaan (triangulatie), waarbij <i>veelal</i> kwalitatieve én kwantitatieve onderzoeksinstrumenten gecombineerd worden gebruikt op een manier die een duidelijke meerwaarde oplevert. De gebruikte onderzoeksinstrumenten zijn geschikt voor het verzamelen van relevante gegevens en de validiteit en betrouwbaarheid worden onderbouwd vanuit een of meerdere betrouwbare bronnen of verantwoord vanuit een uitgebreid en gedegen operationalisatie-schema. De belangrijkste mogelijke verstorende variabelen worden benoemd en verklaard. Er wordt aangegeven hoe de verstorende variabelen onder controle gehouden kunnen worden.	Er wordt vanuit verschillende invalshoeken, met verschillende meetmethoden onderzoek gedaan (triangulatie). De gebruikte onderzoeksinstrumenten zijn geschikt voor het verzamelen van relevante gegevens en de validiteit en betrouwbaarheid worden onderbouwd vanuit een of meerdere betrouwbare bronnen of op correcte wijze verantwoord vanuit een operationalisatie-schema. Een of meer mogelijke verstorende variabelen worden benoemd en verklaard	Er wordt slechts op één manier, één bepaalde variabele gemeten of onderzocht. De gebruikte onderzoeksinstrumenten zijn onvoldoende geschikt voor het verzamelen van relevante gegevens en de validiteit en betrouwbaarheid worden niet voldoende onderbouwd vanuit een of meerdere betrouwbare bronnen of verantwoord vanuit een operationalisatie-schema. Er worden geen mogelijke verstorende variabelen benoemd en verklaard
Opmerkingen:		

D. Analyse van onderzoeksgegevens		
De opzet van de analyse van de onderzoeksgegevens is geschikt voor de onderzoeksvraag en bevat: - kwantitatief onderzoek: naast gemiddelden en standaarddeviaties (of andere relevante parameters) ook een of meerdere andere uitkomstmaten (effectgrootte, correlaties). en: - kwalitatief onderzoek: de beschrijving bevat een goed dekkend coderingsschema en label-structuur voor uitwerking van bijvoorbeeld interview of focus-groep data.	De opzet van de analyse van de onderzoeksgegevens is geschikt voor de onderzoeksvraag en bevat: - kwantitatief onderzoek: gemiddelden en standaarddeviaties (of andere relevante parameters), en waar van toepassing effectgrootte; en/of: - kwalitatief onderzoek: de beschrijving bevat een eenvoudig coderingsschema voor uitwerking van bijvoorbeeld interview of focus-groep data.	De opzet van de analyse van de onderzoeksgegevens past niet goed bij de onderzoeksvraag en bevat geen of in onvoldoende mate beschrijvende statistiek en/of gestructureerde data-analyse.
Opmerkingen		

RUBRIC RESULTATEN

Goed	Voldoende	Onvoldoende
De analyse van de onderzoeksgegevens in het onderdeel resultaten is geschikt voor de onderzoeksvraag en bevat: - kwantitatief onderzoek: naast gemiddelden en standaarddeviaties (of andere relevante parameters) ook een of meerdere andere uitkomstmaten (effectgrootte, correlaties). - kwalitatief onderzoek: de beschrijving bevat een goed dekkend coderingsschema en label-structuur voor uitwerking van bijvoorbeeld interview of focus-groep data.	De analyse van de onderzoeksgegevens in het onderdeel resultaten is geschikt voor de onderzoeksvraag en bevat: - kwantitatief onderzoek: gemiddelden en standaarddeviaties (of andere relevante parameters), en waar van toepassing effectgrootte; <i>en/of:</i> - kwalitatief onderzoek: de beschrijving bevat een eenvoudig coderingsschema voor uitwerking van bijvoorbeeld interview of focus-groep data.	De analyse van de onderzoeksgegevens in het onderdeel resultaten past niet goed bij de onderzoeksvraag en bevat geen of in onvoldoende mate beschrijvende statistiek en/of gestructureerde data-analyse.
Opmerkingen:		
De gepresenteerde resultaten zijn relevant voor de onderzoeksvraag		De beschreven resultaten zijn voor een groot deel niet relevant voor de onderzoeksvraag
Opmerkingen:		
De resultaten worden objectief , zonder te interpreteren beschreven		De resultaten worden niet objectief beschreven en al in de resultaten geïnterpreteerd
Opmerkingen:		
De resultaten zijn compleet , met andere woorden ze bevatten alle gegevens die relevant zijn voor de interpretatie van de onderzoeksuitkomsten		De resultaten zijn niet compleet, er missen gegevens die relevant zijn voor de interpretatie van de onderzoeksuitkomsten
Opmerkingen:		
De resultaten worden duidelijk beschreven en overzichtelijk weergegeven • Eventuele figuren bevatten de belangrijkste gegevens en zijn een meerwaarde ten opzichte van alleen tekst • Tabellen vergemakkelijken het overzicht over de gegevens		De beschreven resultaten worden niet helder en overzichtelijk weergegeven
Opmerkingen:		
Figuren en tabellen gaan vergezeld van een duidelijke, begrijpbare titel en legenda .		Figuren en tabellen gaan vergezeld van een onduidelijke, of onbegrijpbare titel en legenda .
Opmerkingen:		

RUBRIC DISCUSSIE-CONCLUSIE

Goed	Voldoende	Onvoldoende
Er is sprake van een goede inhoudelijke samenhang binnen de discussie, de verschillende onderdelen volgen elkaar logisch op.	Er is sprake van samenhang binnen de discussie, de meeste alinea's is volgen elkaar logisch op.	De discussie is inhoudelijk onsamenvattend .
Opmerkingen:		
De tekst is onderverdeeld in alinea's op een wijze die de inhoud duidelijk ondersteunt ; er wordt gewerkt met relevante verbindingszinnen en kernzinnen .	De tekst is op een logische wijze onderverdeeld in alinea's .	De tekst is niet of nauwelijks onderverdeeld in logische alinea's
Opmerkingen:		
In de discussie worden de resultaten van het onderzoek zo goed mogelijk verklaard vanuit verschillende theoretische en vakmatige invalshoeken (literatuurstudie) uit de inleiding, waar mogelijk ook op basis van aanvullende, relevante literatuur en in relatie tot eerder, vergelijkbaar onderzoek.	In de discussie worden de resultaten van het onderzoek in verband gebracht met de theoretische en vakmatige invalshoeken (literatuurstudie) uit de inleiding, waar mogelijk in relatie tot eerder, vergelijkbaar onderzoek.	In de discussie worden de resultaten van het onderzoek niet (genoeg) in verband gebracht met de theoretische en vakmatige invalshoeken (literatuurstudie) uit de inleiding
Opmerkingen:		
Alle belangrijke beperkingen van het onderzoek, met name met betrekking tot validiteit, betrouwbaarheid en generaliseerbaarheid , worden op heldere en kritische wijze bediscussieerd.	Enkele belangrijke beperkingen van onderzoek, met name met betrekking tot validiteit, betrouwbaarheid en generaliseerbaarheid , worden kritisch bediscussieerd.	De belangrijkste beperkingen van het onderzoek worden niet of niet adequaat besproken
Opmerkingen:		
De conclusie: - komt logisch voort uit de eigen resultaten - geeft antwoord op de onderzoeksvraag en eventuele deelvragen - mondt uit in vernieuwende concrete en praktijkrelevante aanbevelingen voor stageschool, eigen beroepspraktijk of vervolgonderzoek en geeft aan wat de mogelijke bredere implicaties zijn voor de beroepspraktijk.	De conclusie: - komt logisch voort uit de eigen resultaten - geeft antwoord op de onderzoeksvraag - mondt uit in concrete en praktijkrelevante aanbevelingen voor stageschool, eigen beroepspraktijk of vervolgonderzoek.	In de conclusie wordt geen (volledig) antwoord gegeven de onderzoeksvraag en de conclusie leidt niet tot concrete en praktijkrelevante aanbevelingen voor de stageschool, eigen beroepspraktijk of vervolgonderzoek.
Opmerkingen:		

EXCELLENTIEPUNTEN ONDERZOEKSARTIKEL

Excellentiepunten:

Wanneer je al op het niveau 'goed' zit, maar je het toch nóg beter kan en wil kun je aandacht besteden aan de volgende punten:

- **Taalgebruik** dat volledig foutloos is en echt prettig leest, dat uitnodigt tot verder lezen.
- Een **zeer uitgebreide hoeveelheid, kwalitatief hoogstaande bronnen**. Zo kun je bij elke bewering vaak meer dan één bron vinden, zijn er vaak in internationale bronnen te vinden, en maken echte wetenschappelijke (peer reviewed) onderzoeksartikelen je inleiding ook vaak sterker (zeker wanneer het vergelijkbaar onderzoek is qua inhoud en/of opzet). Je inleiding krijgt daardoor meer **diepgang**.
- Vaak wordt in de aanleiding iets gezegd over de situatie op de stageschool. Het is nog sterker wanneer je deze beginsituatie extra goed in kaart is gebracht met een **vooronderzoek(je)**. Bijvoorbeeld door docenten uit de vaksectie te interviewen, documenten van school op te vragen en te lezen/analyseren, enz.
- Er is een **grote onderzoeksgroep** gemeten en/of onder **complexe omstandigheden**
- De **onderzoeksopzet** getuigt van **originaliteit**; het onderzoek is relevant maar nog niet of nauwelijks op die manier gedaan.
- Er heeft een **pilot-studie** plaatsgevonden waarop onderzoeksopzet, dataverzameling, en/of analyses zijn gebaseerd en/of aangepast.
- Vanuit een grondig operationalisatie-schema is een eigen en **vernieuwend meetinstrument** ontworpen en gevalideerd binnen de onderzoeksgroep en/of context.
- Er is op een *juiste manier* **toetsende statistiek** toegepast.